

EERSTELIJNSZONE
RITS

Omgevingsanalyse ELZ RITS

Oktober 2022

Inhoud

1	Inleiding.....	0
2	Methode.....	0
2.1	Kwantitatief.....	0
2.2	Kwalitatief.....	1
3	Kwantitatieve data.....	2
3.1	Demografische ontwikkelingen.....	2
3.1.1	Bevolking.....	2
3.1.1.1	Leeftijdsverdeling.....	2
3.1.1.2	Demografische coëfficiënten.....	3
3.1.1.3	Percentage niet EU-herkomst vs. totale bevolking 2021.....	6
3.1.1.4	Aantal (alleenwonende) 75-plussers.....	8
3.1.1.5	Alleenstaande ouders.....	13
3.1.2	Gezondheid en zorg.....	14
3.1.2.1	Personen met statuut chronische aandoening.....	14
3.1.2.2	Personen met een handicap.....	16
3.1.2.3	Mondzorg.....	17
3.1.2.4	Geestelijke gezondheid.....	19
3.1.2.5	Antidepressivagebruik.....	19
3.1.2.6	Dementie.....	22
3.1.2.7	Gewicht.....	24
3.1.3	Conclusie demografische ontwikkelingen.....	25
3.2	Socio-economische ontwikkelingen.....	26
3.2.1	Inkomen.....	26
3.2.2	Budgetmeter elektriciteit.....	28
3.2.3	Personen met verhoogde tegemoetkoming.....	29
3.2.4	Werkloosheid.....	30
3.2.5	Kansarmoede.....	32
3.2.5.1	Kansarmoedeatlas.....	32
3.2.5.2	Kansarmoede-index Kind & Gezin.....	35
3.2.6	Conclusie socio-economische ontwikkelingen.....	36
3.3	Ecologische ontwikkelingen.....	37
3.3.1	Zorgaanbod.....	37
3.3.1.1	Woonzorgcentra (WZC) en dagverzorgingscentra (DVC).....	37
3.3.1.2	Centra voor kortverblijf.....	39
3.3.1.3	Assistentiewoningen.....	40

3.3.1.4	Gepresteerde uren gezinszorg en aanvullende thuiszorg	41
3.3.1.5	Lokale dienstencentra	43
3.3.1.6	Huisartsen.....	44
3.3.1.7	Voorzieningen.....	45
3.3.1.8	Aanbod kinderopvang voor baby's en peuters.....	46
3.3.2	Conclusie ecologische ontwikkelingen.....	48
4	Overzicht per gemeente	49
4.1	Dentergem	49
4.2	Ingelmunster	51
4.3	Izegem.....	53
4.4	Lendeledede.....	55
4.5	Meulebeke	57
4.6	Oostrozebeke	59
4.7	Pittem	61
4.8	Ruiselede.....	63
4.9	Tielt.....	65
4.10	Wingene.....	66
5	Kwalitatieve data	68
5.1	Signalen.....	68
5.1.1	TOV	68
5.1.2	Druggebruik.....	68
5.1.3	Armoede.....	68
5.3	Gesprekken met partners	69
5.3.1	Gezondheid	69
5.3.2	Socio-economisch	70
5.3.3	Zorgaanbod	70
5.3.4	Overige signalen uit ELZ RITS.....	72
5.3.5	Verwachtingen naar ELZ RITS toe	73
6	Link met acties	74
	Literatuurlijst	75

1 Inleiding

Eerstelijnszone Regio Izegem Tielt Samen (ELZ RITS) heeft als doel het optimaliseren van welzijn en gezondheid van alle mensen die binnen de ELZ wonen, werken en leven. Om dit te kunnen doen, moet inzicht verkregen worden over de pijnpunten binnen onze zone. Vanuit de idee van het proportioneel universalisme, wordt daarbij extra ingezoomd op aspecten die kunnen wijzen op kwetsbaarheid en die het moeilijker maken om een optimale kwaliteit van leven te hebben. Ook het zorgaanbod binnen onze ELZ wordt onder de loep genomen. Tenslotte wordt voor elke gemeente een samenvatting gemaakt met de bevindingen die in deze omgevingsanalyse naar boven komen.

2 Methode

In deze omgevingsanalyse worden een aantal gegevens besproken die ELZ RITS in kaart brengen. Dit omvat voorlopig voornamelijk kwantitatieve gegevens. Om gestructureerd te werk te gaan, wordt het **DESTEP-model** gevolgd. DESTEP is een afkorting van zes factoren, namelijk: demografisch, economisch, sociaal-cultureel, technologisch, ecologisch en politiek-juridisch. Echter worden in deze omgevingsanalyse enkel de meest relevante factoren voor onze ELZ besproken: demografische ontwikkelingen, socio-economische ontwikkelingen en ecologische ontwikkelingen.

2.1 Kwantitatief

Kwantitatieve, ofwel objectieve data, kunnen heel nuttig zijn omwille van verschillende redenen. Het dient in deze omgevingsanalyse als een eerste indicatie van welke problematieken zich binnen welke gemeente/buurt voordoen en hoe dit zich evolueert doorheen de jaren. Objectieve data kunnen ook problemen opsporen die gevoelsmatig onder de radar blijven. Die bevindingen dienen dan weer als basis voor het in gesprek gaan met partners en kunnen hun subjectieve bevindingen al dan niet staven.

Voor het in kaart brengen van deze kwantitatieve gegevens werden een aantal bronnen geraadpleegd. Vooral de website van Provincies.incijfers en de IMA Atlas waren hierin zeer belangrijk.

In de tabellen doorheen deze analyse worden de cijfers van de voorbije periode¹ (vaak, maar niet steeds), de meest recente cijfers en het groeicijfer (indien relevant) weergegeven. Zo kan de lezer in één tabel de huidige staat en de evolutie van de cijfers zien. Daarnaast worden de cijfers voor de gemeenten onderverdeeld in 1 van 4 gelijke **klassen/percentielen**. Elke klasse/percentiel krijgt een kleur zodat men in één oogopslag kan zien hoe een gemeente zich verhoudt ten opzichte van de andere gemeenten binnen de ELZ. Het gemiddelde cijfer voor ELZ RITS in zijn geheel, West-Vlaanderen en Vlaanderen wordt hierin **niet** meegenomen. Dit omdat een vergelijking **binnen** de ELZ

¹ Voor de vergelijking met 'de voorbije periode' worden telkens de cijfers weergegeven vanuit hetzelfde jaar als het jaartal dat gehanteerd werd voor het vorige beleidsplan (opgesteld in 2019). Werd in het beleidsplan van 2019 dus een indicator weergegeven waarbij de meest recente gegevens uit het jaar 2016 dateerden, dan worden voor diezelfde indicator in deze omgevingsanalyse de cijfers van 2016 gebruikt als vergelijkingspunt. Indien indicator niet voorkwam in vorig beleidsplan wordt de vergelijking gemaakt met 2017.

wellicht de meest interessante inzichten oplevert voor de verdere uitwerking van het beleids- en actieplan. In onderstaande tabel worden de kleuren en bijhorende betekenis weergegeven.

Kleur	Betekenis
	Cijfer ligt boven het 75 ^e percentiel t.o.v. alle gemeenten in ELZ RITS
	Cijfer ligt tussen het 50 ^e en 75 ^e percentiel t.o.v. alle gemeenten in ELZ RITS
	Cijfer ligt tussen het 25 ^e en 50 ^e percentiel t.o.v. alle gemeenten in ELZ RITS
	Cijfer ligt onder het 25 ^e percentiel t.o.v. alle gemeenten in ELZ RITS

Sommige indicatoren worden diepgaander bekeken op niveau van de **statistische sectoren**. Om een vlotte leesbaarheid te garanderen, wordt voortaan verwezen naar de statistische sectoren met de term '**buurten**'.

2.2 Kwalitatief

Nadat het kwantitatieve deel van deze omgevingsanalyse op punt staat, worden partners van ELZ RITS gecontacteerd om hierover in gesprek te gaan. Op deze manier kunnen de kwantitatieve gegevens geïnterpreteerd en gestaafd worden. Op het moment van indienen van deze analyse (oktober 2022) zijn die gesprekken nog steeds lopende. Na het indienen, wordt met de verworven kwalitatieve data verder aan de slag gegaan.

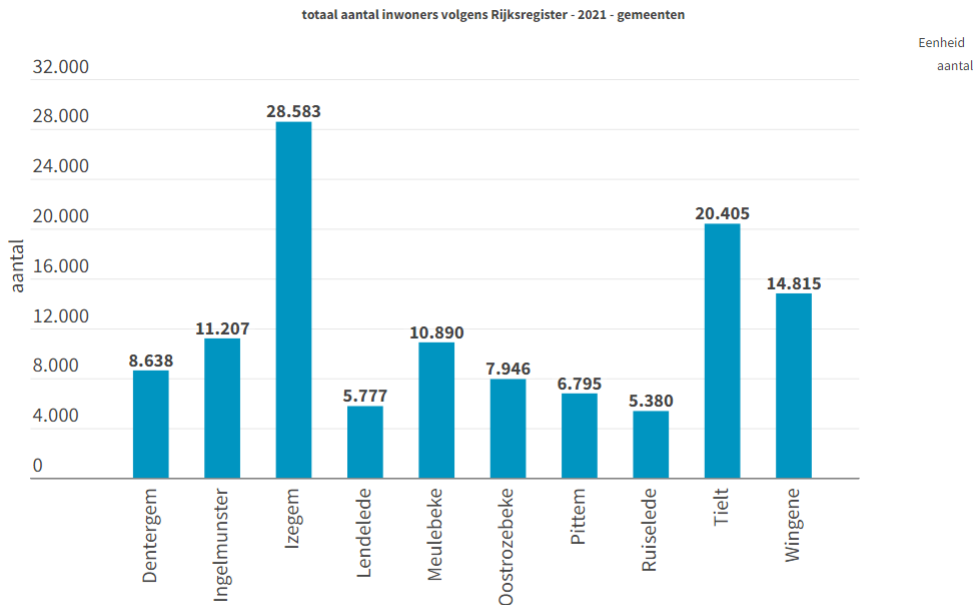
3 Kwantitatieve data

3.1 Demografische ontwikkelingen

3.1.1 Bevolking

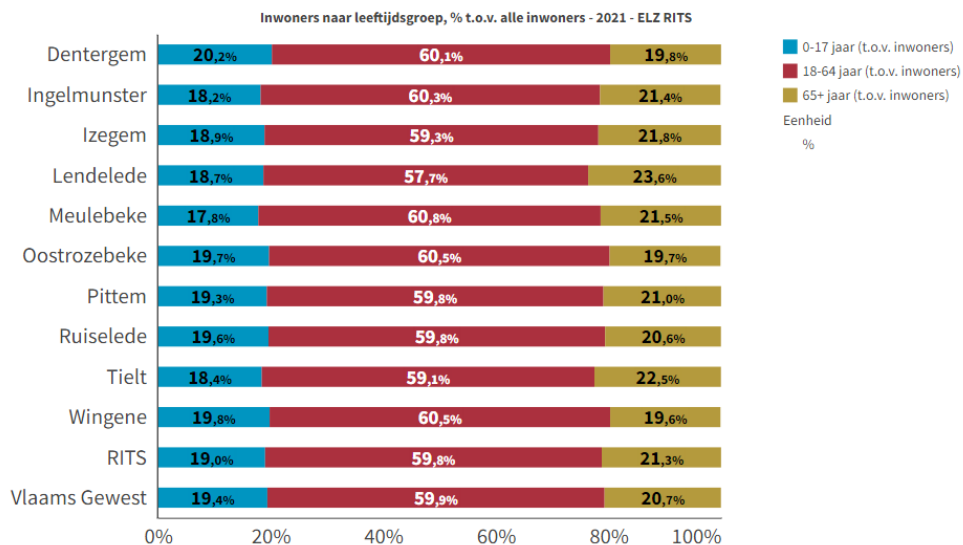
3.1.1.1 Leeftijdverdeling

In [onderstaande figuur](#) wordt het **aantal inwoners** binnen ELZ RITS per gemeente weergegeven. In het vervolg van deze omgevingsanalyse wordt de data voornamelijk a.d.h.v. percentages geduid. Onderstaande figuur kan een idee geven van de absolute aantallen die daarbij (meestal) niet vermeld worden.

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

In 2021 heeft ELZ RITS 120.436 inwoners. Zo'n 25.628 personen of 21,3% van de inwoners zijn ouder dan 65 jaar. Dat wordt ook weergegeven in [onderstaande figuur](#). Binnen de categorie 65-plussers zijn 8.405 personen of 7,0% ouder dan 80 jaar. ELZ RITS heeft gemiddeld een iets **groter aandeel ouderen** in vergelijking met het Vlaams Gewest.

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

3.1.1.2 Demografische coëfficiënten

Gebied	2021			
	Groene druk ² (%)	Grijze druk ³ (%)	Familiale zorgindex ⁴ (%)	Interne vergrijzing ⁵ (%)
Dentergem	38,6	34,2	49,3	35,4
Ingelmunster	34,9	36,8	51,9	34,5
Izegem	36,7	38,0	50,1	31,9
Lendeledede	37,0	42,4	58,1	31,9
Meulebeke	33,9	36,6	43,3	30,8
Oostrozebeke	37,0	33,7	38,0	29,5
Pittem	36,8	36,3	48,4	32,4
Ruiselede	37,0	35,6	48,8	35,7
Tielt	36,0	39,4	50,9	31,9
Wingene	37,8	33,7	50,0	36,2
RITS	36,5	36,9	49	32,8
West-Vlaanderen	35,3	42,1	51,1	30,9
Vlaams Gewest	37,2	35,7	43,7	30,0

[Provincies.incijfers](#)

Gebied	Groecijfer van 2017 naar 2021 (%)			
	Groene druk	Grijze druk	Familiale zorgindex	Interne vergrijzing
Dentergem	-0,6	4,6	-7,2	-9,4
Ingelmunster	-2,2	1,3	6,8	6,3
Izegem	0,6	-0,4	-1,4	0,9
Lendeledede	1,0	8,6	6,8	-2,1
Meulebeke	-1,8	8,0	5,0	-1,7
Oostrozebeke	-2,7	0,5	-4,7	0,9
Pittem	1,9	7,4	4,8	-2,4
Ruiselede	4,0	4,4	1,7	-4,5
Tielt	1,5	7,4	4,1	-1,7
Wingene	-4,7	-0,4	7,1	6,7
RITS	-0,4	3,3	2,1	0,0
West-Vlaanderen	0,6	6,6	7,0	0,0
Vlaams Gewest	0,8	6,2	6,5	-0,9

[Provincies.incijfers](#)

De **groene druk** is voor de gehele ELZ net iets **lager** in vergelijking met het Vlaams Gewest, maar iets hoger in vergelijking met West-Vlaanderen. Dat wil zeggen dat ELZ RITS een iets kleinere groep 'afhankelijke' jongeren tegenover personen op beroepsleeftijd heeft dan het Vlaams Gewest. De groene druk is het hoogst in Dentergem en Wingene en het laagst in Izegem en Pittem.

De **grijze druk**, ofwel de verhouding van het aantal 65-plussers t.o.v. personen op beroepsleeftijd, is binnen heel West-Vlaanderen gemiddeld een stuk hoger dan het gemiddelde van het Vlaams Gewest. Ook ELZ RITS scoort iets **hoger** dan het Vlaams gemiddelde, maar wel nog een stukje lager dan West-Vlaanderen. De grijze druk is het hoogst in Lendeledede en Tielt, gevolgd door Izegem. Tielt en Lendeledede liggen daarbij zelfs boven het 75^e percentiel van het hele Vlaamse Gewest, zoals te zien

² Groene druk: verhouding van de 0-19-jarigen ten opzichte van de 20-64-jarigen (%).

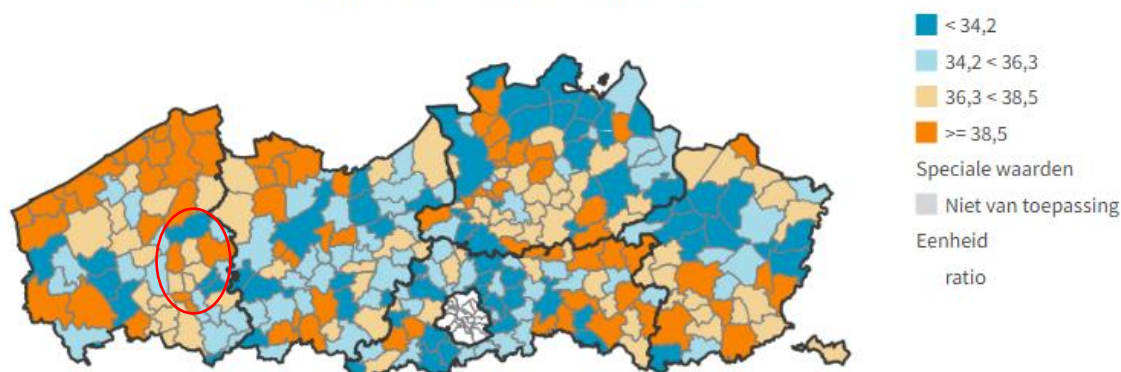
³ Grijze druk: verhouding van de 65-jarigen en ouder ten opzichte van de 20-64-jarigen (%).

⁴ Familiale zorgindex: verhouding van de 80-jarigen en ouder ten opzichte van de 50-59-jarigen (%).

⁵ Interne vergrijzing: verhouding van de 80-jarigen en ouder ten opzichte van de 65-jarigen en ouder (%)

is op [onderstaande figuur](#). In vergelijking met enkel de provincie West-Vlaanderen, liggen Tielt en Izegem nog steeds in de bovenste helft van alle gemeenten. In deze gemeenten zijn er dus de hoogste aandelen ouderen, die vaak een zorgnood hebben, binnen ELZ RITS aanwezig. In vergelijking met 2017 was de grijze druk in bijna elke gemeente gestegen. Gezien de vergrijzing is dit niet verwonderlijk. Enkel in Izegem en Wingene was er een daling van de grijze druk.

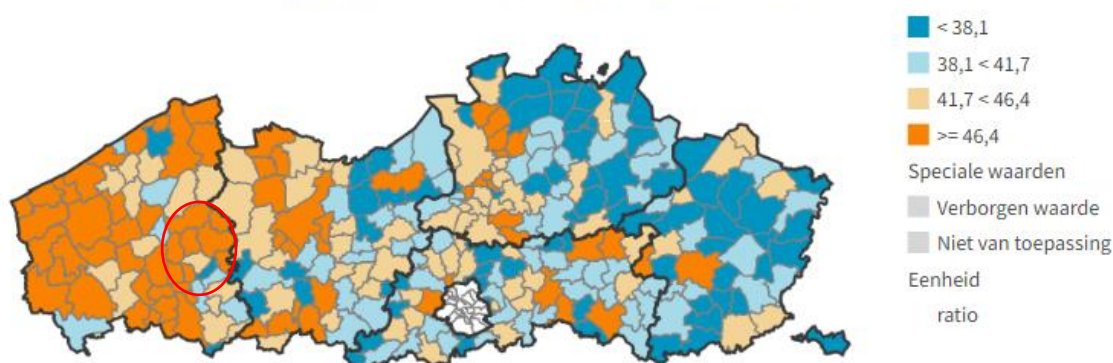
grijze druk - 2021 - gemeenten van Vlaams Gewest

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Wanneer ingezoomd wordt op de **familiale zorgindex**, valt op dat heel West-Vlaanderen hoog scoort. ELZ RITS scoort daarbij opnieuw iets lager dan West-Vlaanderen, maar wel een stuk **hoger** dan het Vlaams Gewest. **8 van de 10 gemeenten** scoorden zelfs **boven het 75^e percentiel** van alle gemeenten in het Vlaams Gewest, wat te zien is op [onderstaande figuur](#). Dat wil zeggen dat de kans groot is dat er binnen ELZ RITS veel mantelzorgers aanwezig zijn. In vergelijking met enkel de gemeenten binnen West-Vlaanderen, scoren Wingene, Ruiselede, Pittem, Tielt, Dentergem Izegem en Ingelmunster nog steeds in de bovenste helft. Daarbij springt vooral Lendelede eruit, die zo'n 14% hoger scoort dan het Vlaams Gewest en ook boven het 75^e percentiel scoort in vergelijking met West-Vlaanderen. Lendelede wordt gevolgd door Ingelmunster, Tielt, Izegem en Wingene. Daarbij kende Wingene de afgelopen jaren de grootste groei binnen ELZ RITS. Ook Dentergem, Ruiselede en Pittem scoren boven het Vlaams gemiddelde, maar kenden niet zo'n opvallende groei. Dentergem kende zelfs een sterke daling. Meulebeke en Oostrozebeke vormen een uitzondering binnen ELZ RITS. Zij scoren het laagst, al kende Meulebeke de afgelopen jaren wel een stijging.

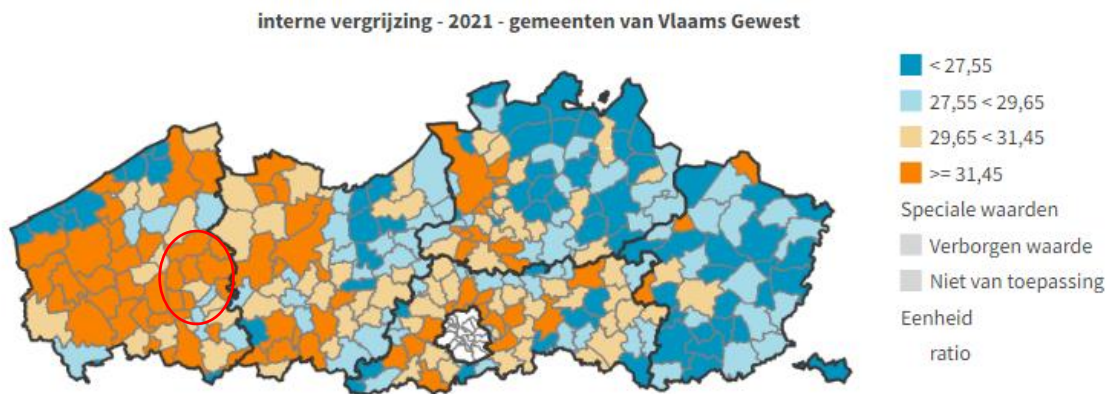
familiale zorgindex - 2021 - gemeenten van Vlaams Gewest

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Tenslotte kan men nagaan hoe groot het aandeel 80-plussers is binnen de groep van 65-plussers onder de vorm van de **interne vergrijzing**. Die is in 8 van de 10 gemeenten **hoger** dan zowel het West-Vlaams als Vlaams gemiddelde en deze gemeenten liggen zelfs boven het 75^e percentiel van

alle gemeenten in Vlaanderen. Dat is ook te zien op [onderstaande figuur](#). Wingene, Ruiselede, Dentergem, Pittem en Ingelmunster liggen ook boven het 75^e percentiel van West-Vlaanderen. Wingene scoort het hoogst, gevolgd door Ruiselede, Ingelmunster, Dentergem en Pittem. De sterkste groei van deze indicator was te zien in Ingelmunster en Wingene. Opnieuw scoren Meulebeke en Oostrozebeke het laagst.

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

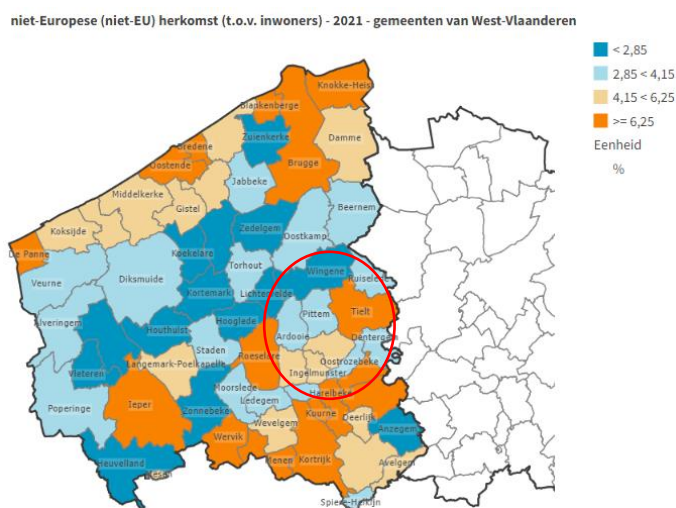
3.1.1.3 Percentage niet EU-herkomst vs. totale bevolking 2021

Gebied	Aandeel inwoners met niet-EU herkomst (t.o.v. alle inwoners) (%)		Groei cijfer van 2016 naar 2021 (%)
	2016	2021	
Dentergem	3,2	3,5	9,1
Ingelmunster	3,6	4,3	19,4
Izegem	4,3	6,0	39,3
Lendeledede	2,4	3,6	50,5
Meulebeke	4,0	5,0	23,9
Oostrozebeke	3,0	3,8	25,1
Pittem	1,9	3,0	53,5
Ruiselede	2,1	2,9	36,1
Tielt	5,8	8,1	39,9
Wingene	2,5	2,6	4,6
RITS	3,8	4,9	31,3
West-Vlaanderen	5,8	7,7	32,4
Vlaanderen	11,6	14,1	21,9

[Provincies.incijfers](#)

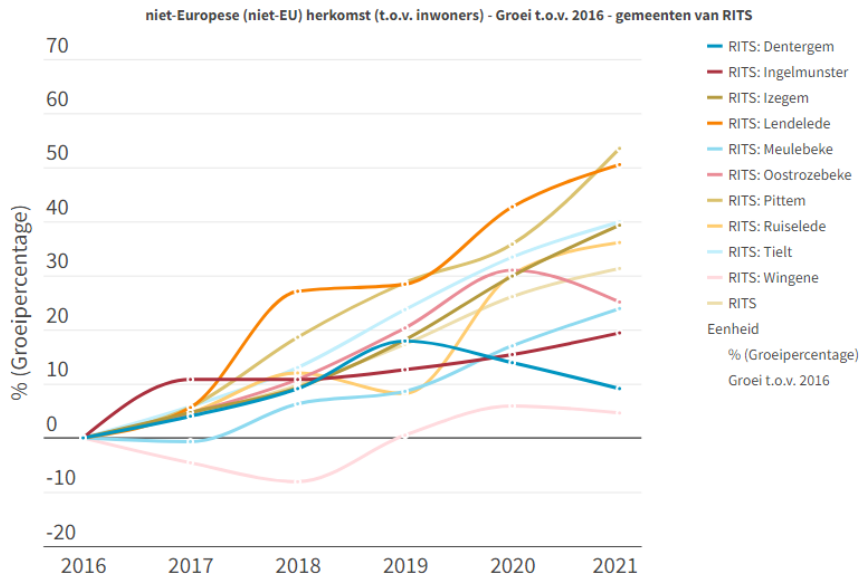
De diversiteit in West-Vlaanderen was in 2021 ongeveer de helft zo laag als in het Vlaams Geweest. Zelfs dan is de diversiteit in ELZ RITS nog een stukje **lager** dan in West-Vlaanderen. Er zijn in proportie dus vrij weinig mensen met een **niet-EU herkomst** aanwezig binnen ELZ RITS.

Als er gekeken wordt binnen ELZ RITS zelf, hebben Tielt en Izegem de hoogste diversiteit. Ondanks het lage cijfer voor ELZ RITS op zich, ligt Tielt toch boven het 75^e percentiel in vergelijking met **West-Vlaanderen**. Dat is ook te zien op [onderstaande figuur](#). Tielt en Izegem liggen samen met Meulebeke en Ingelmunster in de bovenste helft van ELZ RITS.

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Er kan bovendien opgemerkt worden dat in vergelijking met 2016 het aantal inwoners met een niet-EU herkomst in 2021 in alle gemeenten binnen ELZ RITS gegroeid was. Dit is te zien in bovenstaande tabel en in [onderstaande figuur](#). De groei was het sterkst in Pittem en Lendeledede, gevolgd door Tielt, Izegem en Ruiselede.

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

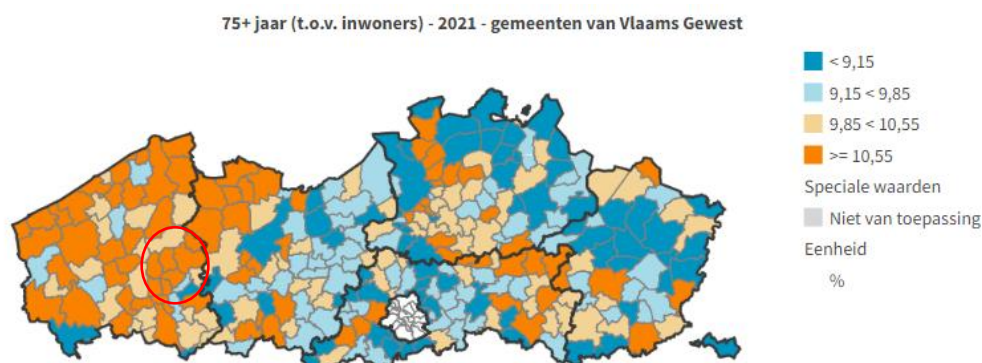
3.1.1.4 Aantal (alleenwonende) 75-plussers

Gebied	Aandeel 75-plussers (t.o.v. alle inwoners) (%)		Groei­cijfer van 2017 naar 2021 (%)
	2017	2021	
Dentergem	10,9	10,1	-7,3
Ingelmunster	11,3	11,3	0,2
Izegem	11,1	11,2	0,9
Lendeledede	11,4	12,1	6,0
Meulebeke	9,9	10,6	7,3
Oostrozebeke	9,4	9,4	0,9
Pittem	10,2	10,7	5,1
Ruiselede	11,5	10,6	-8,5
Tielt	10,9	11,5	5,8
Wingene	10,4	10,5	1,0
RITS	10,7	10,9	1,7
West-Vlaanderen	11,3	11,7	4,0
Vlaams Gewest	9,6	9,9	2,7

[Provincies.incijfers](#)

In bovenstaande tabel is te zien dat in 2021 in ELZ RITS zo'n 10,9% van de inwoners **75-plussers** zijn. Dat ligt is **hoger** dan het cijfer voor het Vlaams Gewest en iets lager dan het gemiddelde van West-Vlaanderen. In vergelijking met alle inwoners in ELZ RITS, is het aandeel 75-plussers het hoogst in Lendeledede en Tielt, gevolgd door Ingelmunster en Izegem. Er moet wel opgemerkt worden dat de hoogste en laagste aantallen niet veel verschillen.

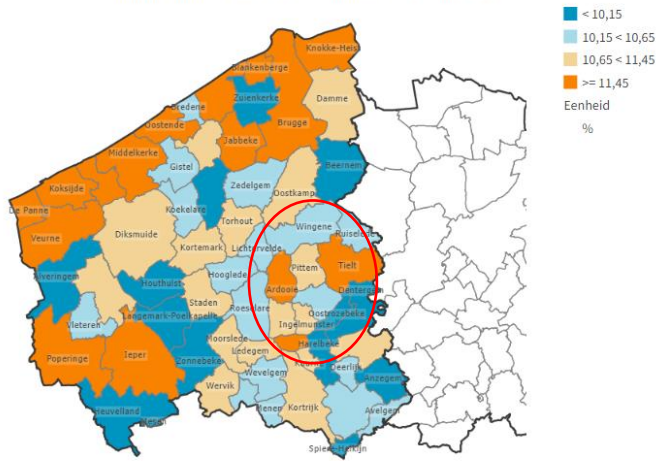
Wat opmerkelijk is, is dat **7 van de 10 gemeenten boven het 75^e percentiel** van alle gemeenten in het Vlaams Gewest liggen. Het gaat over Ruiselede, Tielt, Pittem, Meulebeke, Izegem, Ingelmunster en Lendeledede. Wingene en Dentergem liggen ook nog boven het 50^e percentiel in vergelijking met Vlaanderen. Dit is ook te zien a.d.h.v. de vele oranje en gele gemeenten in [onderstaande figuur](#).

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

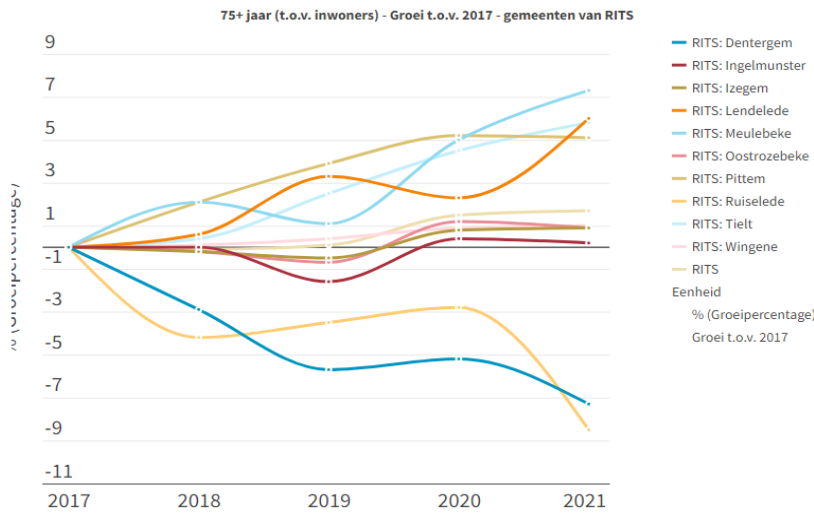
Aangezien heel West-Vlaanderen over het algemeen een groter aandeel ouderen heeft dan de andere provincies, kan ELZ RITS ook enkel met West-Vlaanderen vergeleken worden. Dan is te zien dat Pittem, Ingelmunster en Izegem nog steeds **boven het 50^e percentiel** en Tielt en Lendeledede nog altijd **boven het 75^e percentiel** liggen, zoals in [onderstaande figuur](#) wordt weergegeven.

75+ jaar (t.o.v. inwoners) - 2021 - gemeenten van West-Vlaanderen

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Onderstaande figuur geeft de groei van het aandeel 75-plussers t.o.v. alle inwoners tussen 2017 en 2021 weer. De dalende lijnen voor Dentergem en Ruiselede vallen meteen op, maar vertalen zich concreet in een verschil van een 50-tal personen tussen 2016 en 2021. Meulebeke (+61 mensen), Lendelede (+41 mensen), Tielt (+136 mensen) en Pittem (+44 mensen) kenden dan weer de sterkste groei.

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Gebied	Aandeel alleenwonende 75-plussers (t.o.v. alle 75-plussers) (%)		Groei cijfer van 2017 naar 2021 (%)
	2017	2021	
Dentergem	31,9	33,2	4,2
Ingelmunster	32,0	35,5	10,9
Izegem	34,1	35,2	3,0
Lendelede	33,6	32,3	-3,7
Meulebeke	38,9	37,8	-2,8
Oostrozebeke	33,1	37,1	12,0
Pittem	32,3	32,8	1,6
Ruiselede	28,8	33,1	14,7
Tielt	33,8	34,8	3,0
Wingene	30,6	31,1	1,7
RITS	33,3	34,5	3,7
West-Vlaanderen	35,7	35,8	0,1
Vlaams Gewest	34,5	34,5	0,1

[Provincies.incijfers](#)

Hoewel de cijfers voor 2021 niet veel verschillen, bevinden de grootste aandelen alleenwonende 75-plussers van ELZ RITS zich in Meulebeke en Oostrozebeke, gevolgd door Ingelmunster, Izegem en Tielt. Deze gemeenten (met uitzondering van Tielt) liggen zelfs **boven het 75^e percentiel** in vergelijking met alle gemeenten in het Vlaams Gewest. Wat hierbij opvalt, is dat het cijfer voor Ruiselede en Oostrozebeke in 2021 sterkst gegroeid was in vergelijking met 2017. Concreet gaat het echter om respectievelijk 8 en 37 personen. Overheen heel ELZ RITS waren er in 2021 zo'n 315 alleenwonende 75-plussers meer dan in 2017 (Provincies.incijfers).

Er kan voor de gemeenten die in het algemeen het hoogste aantal 75-plussers hebben ook dieper ingezoomd worden op niveau van de buurten:

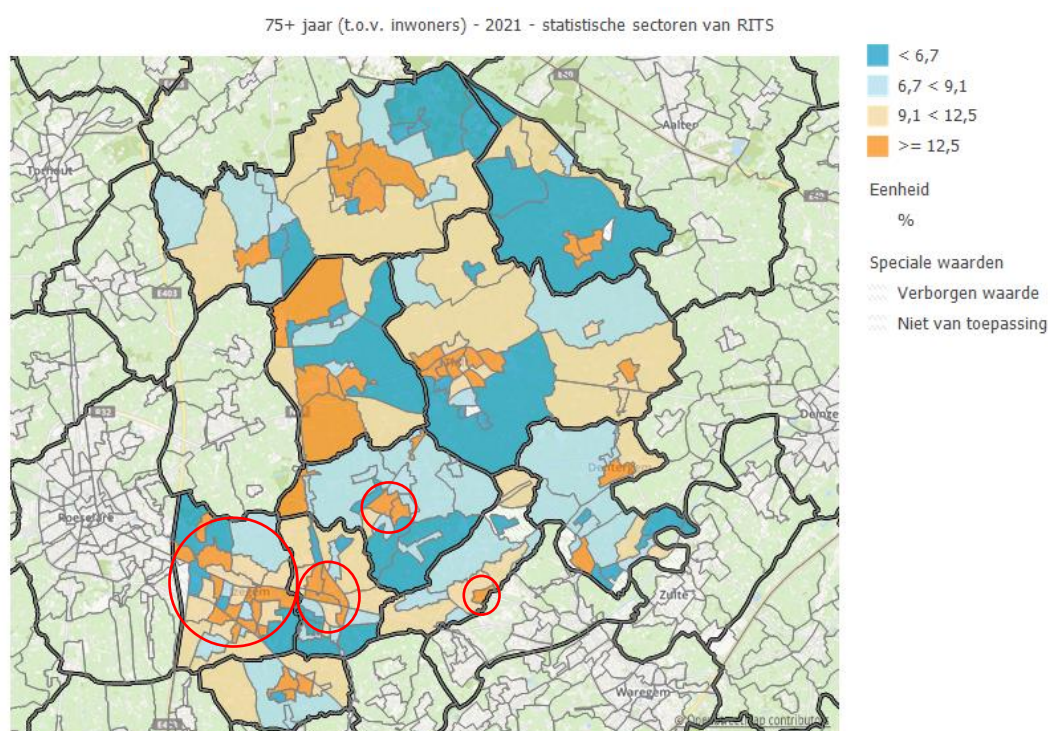
Dan kan opgemerkt worden dat de buurten met het hoogste aantal 75-plussers in **Meulebeke** zich bevinden in de buurten Meulebeke-Centrum (16,3%), Lappers (18,5%), Het Veld-West (13,1%) en De Sneppe (13,0%).

Voor **Lendeledede** zijn dit de buurten Lendeledede-Centrum-Zuid (13,3%) en Lendeledede-Centrum-Oost (13,3%).

In **Ingelmunster** bevinden de meeste 75-plussers zich in de buurten Mandelvallei (19,8%), Ingelmunster (36007A001) (19,5%), Bronbeek (13,6%) en Rodenbachwijk (13,3%).

In **Izegem** is het aantal het hoogst in de buurten Omgeving Brielstraat (33,3%), Kortrijkstraat (18,8%), Kachtem-Kern (18,6%), Kasteel Ter Wallen (16,9%), 't Blauwkapelletje (16,9%), Izegem-Centrum-Oost (16,1%), Leenstraat (16,0%), Paterswijk (15,9%), Hondekensmolen (15,3%), 't Steenputje (15,0%), Maneghemstraat (14,6%), Heie (13,4%) en 't Hoge – De Maan (12,9%).

Deze gebieden werden ook omcirkeld op de [afbeelding hieronder](#).

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Andere buurten binnen ELZ RITS die wat betreft percentage 75-plussers boven het 75^e percentiel van ELZ RITS scoren, zijn:

- **Ruiselede:** De Keizer (19,5%) en Ruiselede-Centrum (16,0) en Ruiselede-Centrum_West (13,0%);
- **Tielt:** Keidam (19,2%), Sint-Jozef (17,6%), Tielt-Centrum (16,4%), Klijtenbuurt (15,6%), Watery (14,7%) en Europabuurt (14,3%), Einde Tielstraat (13,6%), Aarsele-Centrum (12,8%) en Industriepark-Noord-Galgeveld (12,5%);
- **Wakken:** Wakken-Centrum (19,1%);
- **Pittem:** Station (18,3%), Muizelaar – Kriekie (13,3%), Joost De Ter Beerst – Posterijlaan (13,2%) en Pittem-Centrum (12,9%)
- **Zwevezele:** Zwevezele-Centrum (15,4%);

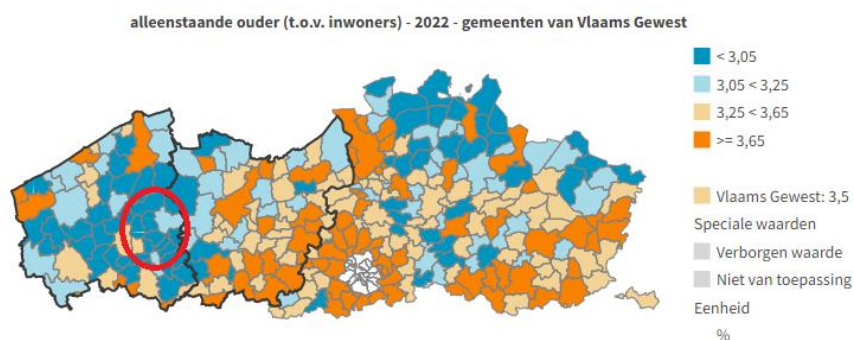
- **Wingene:** Beekhoek – Sint-Elooi (15,2%), Wingene-Centrum (13,9%) en Wingene-Verspr Bew -Noord (13,0%);
- **Dentergem:** Dentergem-Centrum (13,7%)
- **Oostrozebeke:** Gavers (14,3%)

3.1.1.5 Alleenstaande ouders

Gebied	Alleenstaande ouder (t.o.v. alle inwoners) (%)		Groecijfer van 2016 naar 2021 (%)
	2016	2022	
Dentergem	2,6	2,7	2,1
Ingelmunster	2,9	2,7	-5,6
Izegem	3,2	3,5	7,3
Lendeledede	2,4	2,7	12,5
Meulebeke	2,8	3,0	8,7
Oostrozebeke	2,7	2,9	7,9
Pittem	2,6	2,8	5,6
Ruiselede	2,5	2,8	10,4
Tielt	3,2	3,1	-2,9
Wingene	2,5	2,8	13,3
RITS	2,9	3,0	4,9
West-Vlaanderen	3,2	3,2	1,7
Vlaams Gewest	3,5	3,5	1,5

[Provincies.incijfers](#)

ELZ RITS wonen in er in 2021 zo'n 3.663 alleenstaande ouders. Dat is 3% van de inwoners, wat net iets **minder** dan het Vlaams en West-Vlaams gemiddelde is. Het percentage alleenstaande ouder is het hoogst in Izegem en Tielt, maar is het sterkst gegroeid in Wingene, Ruiselede en Lendeledede. In vergelijking met alle gemeenten in het Vlaams Gewest ligt enkel Izegem boven het 50^e percentiel, zoals te zien is op [onderstaande figuur](#) (Provincies.incijfers).

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

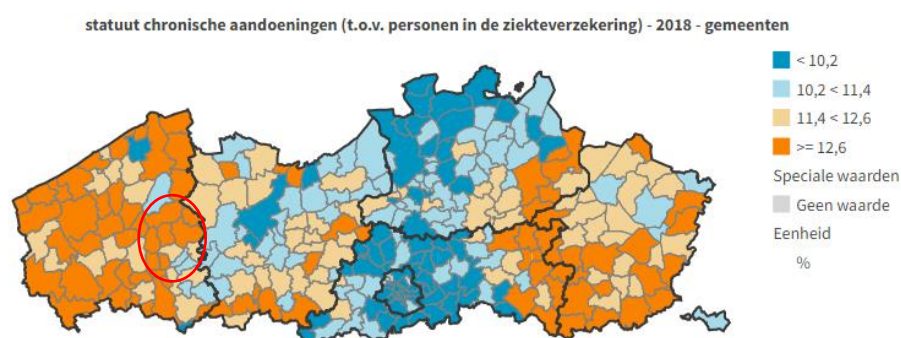
3.1.2 Gezondheid en zorg

3.1.2.1 Personen met statuut chronische aandoening

Gebied	Statuut chronische aandoeningen (t.o.v. personen in de ziekteverzekering) (%)		Groei cijfer van 2016 naar 2018 (%)
	2016	2018	
Dentergem	11,7	12,2	4,5
Ingelmunster	12,7	13,4	5,2
Izegem	12,4	13,6	9,5
Lendeledede	12,0	13,0	8,2
Meulebeke	11,1	12,2	9,8
Oostrozebeke	10,3	10,9	5,8
Pittem	11,4	12,7	11,3
Ruiselede	11,9	12,9	8,0
Tielt	11,4	12,6	10,6
Wingene	11,5	12,6	9,6
RITS	11,7	12,8	8,7
West-Vlaanderen	12,0	13,1	9,6
Vlaams Gewest	10,4	11,3	9,5

[Provincies.incijfers](#)

Overheen ELZ RITS heeft 12,8% van de inwoners in 2018 een statuut chronische aandoening⁶. Dat is iets **hoger** dan het gemiddelde voor Vlaams Gewest en iets lager dan het gemiddelde voor West-Vlaanderen. **7 van de 10 gemeenten** binnen ELZ RITS liggen **boven het 75^e percentiel** in vergelijking met het Vlaams Gewest. Enkel Meulebeke, Dentergem en Oostrozebeke niet. Dat is te zien op [onderstaande figuur](#).

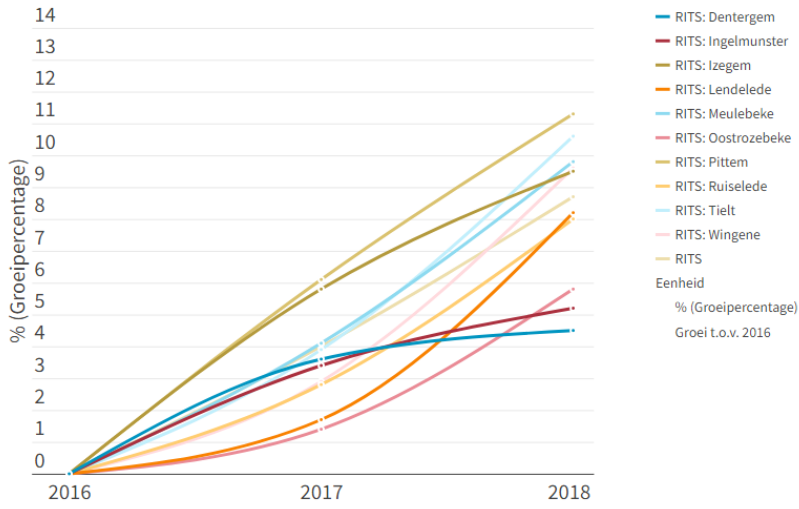
Bron: InterMutualistisch Agentschap | provincies.incijfers.be

Er moet opgemerkt worden dat heel West-Vlaanderen hoog scoort in vergelijking met het Vlaams Gewest. Toch liggen Ruiselede, Ingelmunster en Izegem ook **boven het 50^e percentiel** op **provinciaal niveau**. De gemeenten met het hoogste aandeel personen met een statuut chronische aandoening binnen ELZ RITS, zijn Ingelmunster en Izegem. De cijfers voor de gehele ELZ liggen echter dicht bij elkaar.

Pittem en Tielt scoren vrij gemiddeld in vergelijking met de hele ELZ, maar toch moet opgemerkt worden dat zij het sterkst gestegen waren in 2018 in vergelijking met 2016. Dit wordt ook weergegeven in [onderstaande figuur](#) waarbij ze de hoogste punten zijn voor 2021.

⁶ Een rechthebbende in de ziekteverzekering heeft het statuut chronische aandoening indien voldaan is aan minstens 1 van de 3 criteria: Minstens 300 euro uitgaven voor geneeskundige verzorging gedurende 8 opeenvolgende kwartalen van 2 voorgaande kalenderjaren; Betaalde remgelden overschrijden gedurende twee opeenvolgende jaren een grensbedrag; Getroffen door een zeldzame ziekte of weesziekte (Provincies.incijfers, 2020).

statuut chronische aandoeningen (t.o.v. personen in de ziekteverzekering) - Groei t.o.v. 2016 - gemeenten van RITS

Bron: InterMutualistisch Agentschap | provincies.incijfers.be

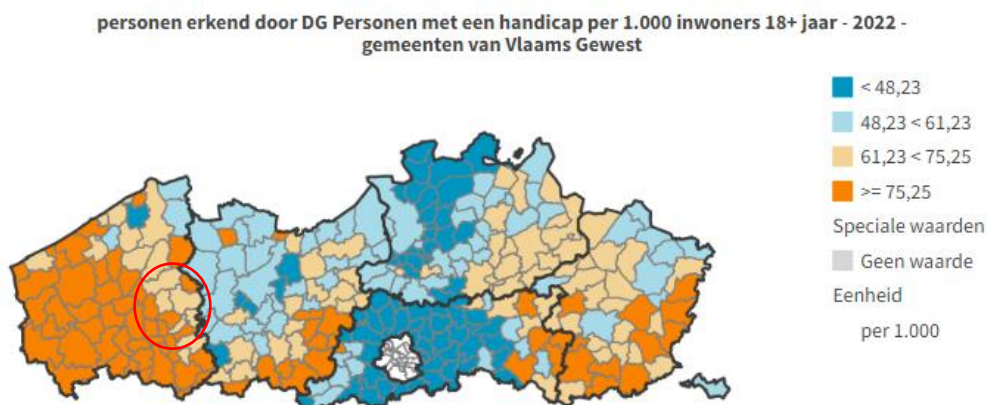
3.1.2.2 Personen met een handicap

Gebied	Personen erkend door DG Personen met een handicap ⁷ per 1.000 inwoners 18-64 jaar (2022)	Personen erkend door DG Personen met een handicap per 1.000 inwoners 65+ jaar (2022)	Personen erkend door DG Personen met een handicap per 1.000 inwoners +18 jaar (2022)
Dentergem	28,33	186,96	67,85
Ingelmunster	33,42	230,74	85,74
Izegem	49,85	202,26	90,92
Lendeledede	37,5	195,14	84,11
Meulebeke	38,2	204,85	82,29
Oostrozebeke	25,43	202,17	68,7
Pittem	32,58	168,14	68,85
Ruiselede	29,62	221,15	79,59
Tielt	39,02	140,41	67,32
Wingene	32,42	203,5	74,98
RITS	37,62	191,74	78,53
West-Vlaanderen	47,69	182,59	87,25
Vlaams Gewest	33,81	143,26	62,25

[Provincies.incijfers](#)

Binnen ELZ RITS zijn er iets **meer** personen erkend door DG Personen met een handicap dan gemiddeld in het Vlaams Gewest. Het gaat om een verschil van zo'n 16 personen per 1.000 inwoners. In bovenstaande tabel is duidelijk dat het binnen ELZ RITS vooral om 65-plussers gaat, waarbij het aantal het hoogst is in Ingelmunster en Ruiselede. Meulebeke, Wingene en Izegem volgen.

Het valt ook op dat het aantal erkende personen met een handicap hoger is in West-Vlaanderen dan in de rest van het Vlaams Gewest. Dit is ook te zien in [onderstaande figuur](#). **5 van de 10 gemeenten** binnen ELZ RITS liggen voor deze indicator namelijk **boven het 75^e percentiel** van alle gemeenten in Vlaanderen, namelijk Ruiselede, Meulebeke, Izegem, Ingelmunster en Lendeledede.

Bron: FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Personen met een handicap | [provincies.incijfers.be](#)

⁷ Deze erkenning gebeurt o.b.v. een beoordeling van de zelfredzaamheid van de persoon. Voor meer informatie, ga naar [handicap.belgium.be](#).

3.1.2.3 Mondzorg

Gebied	Geen tandartsbezoek ⁸ (%) (2020)	Wel tandartsbezoek ⁹ (%) (2020)	Preventieve mondzorg ¹⁰ (%) (2020)
Dentergem	23,1	58,3	34,5
Ingelmunster	24,8	58,0	41,3
Izegem	24,2	58,3	37,6
Lendeledede	25,1	55,7	34,8
Meulebeke	24,4	58,4	39,8
Oostrozebeke	26,0	55,5	38,5
Pittem	21,7	62,2	45,8
Ruiselede	23,8	58,5	41,4
Tielt	24,3	58,8	39,6
Wingene	21,4	62,1	40,9
West-Vlaanderen	24,1	58,8	39,2
Vlaams Gewest	24,3	58,4	39,2

[IMA Atlas](#)

Mondzorg en -gezondheid zijn belangrijke voorwaarden voor fysieke en mentale gezondheid. Hoe het gesteld is met deze twee begrippen, kan nagegaan worden door in beeld te brengen hoe groot het aandeel is dat al dan niet naar de tandarts gaat.

Wat betreft personen die in 3 kalenderjaren tijd geen enkel contact hadden met een tandarts, scoren de gemeenten binnen ELZ RITS niet beduidend anders dan het Vlaams of West-Vlaams gemiddelde. De gemeenten waarbij deze indicator het hoogst is, zijn Oostrozebeke en Lendeledede. Voor Lendeledede kan dit mogelijk gelinkt zijn aan het hogere aandeel ouderen in de gemeente.

Wanneer er gekeken wordt naar het percentage inwoners dat minstens 2x in contact kwam met een tandarts in een periode van 3 opeenvolgende kalenderjaren, valt op dat vooral Pittem en Wingene het **hoogst** scoren.

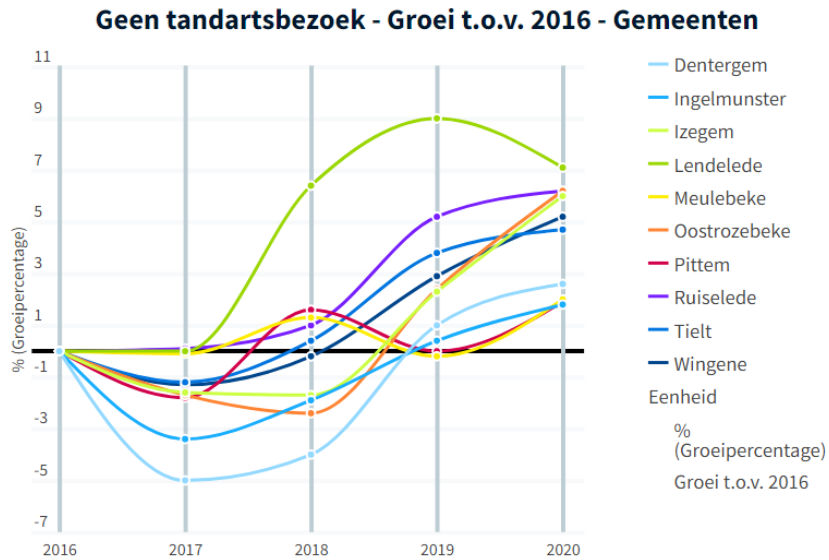
Dan kan ook nog gekeken worden naar het percentage inwoners dat preventief naar de tandarts ging. Hierbij scoren vooral Oostrozebeke, Pittem, Ingelmunster en Wingene goed. Gemeenten die achterblijven, zijn Dentergem, Lendeledede en Izegem. Zij scoren vrij **laag** in vergelijking met het Vlaams gemiddelde (39,2%).

⁸ Aandeel rechthebbenden met geen enkel contact bij de tandarts binnen een periode van 3 kalenderjaren (jaar x, jaar x-1, jaar x-2) (Intermutualistisch Agentschap, 2022).

⁹ Aandeel rechthebbenden met minstens 2 contacten met de tandarts in 2 verschillende jaren binnen een periode van 3 kalenderjaren (jaar x, jaar x-1, jaar x-2) (Intermutualistisch Agentschap, 2022).

¹⁰ Aandeel rechthebbenden met minstens 2 preventieve contacten met de tandarts in 2 verschillende jaren binnen een periode van 3 kalenderjaren (jaar x, jaar x-1, jaar x-2) (Intermutualistisch Agentschap, 2022).

Ook belangrijk om op te merken, is dat het percentage inwoners dat in 3 opeenvolgende kalenderjaren geen enkel contact had met een tandarts in alle gemeenten van ELZ RITS **gestegen** was in 2020 in vergelijking met 2016. Zoals te zien is in [onderstaande figuur](#), nam deze indicator na 2016 eerst af, om na 2017 terug te stijgen en dat vooral in Oostrozebeke en Lendeledede. **Meer** mensen gingen dus voor langere tijd niet naar de tandarts. Wellicht heeft dit te maken met de coronacrisis, hoewel het cijfer in 2019 ook al gestegen was. Meer recente data is niet beschikbaar, maar het zal dus belangrijk zijn om deze indicator in het oog te houden en hier indien nodig op in te zetten.

Bron: <http://www.ima-aim.be>

3.1.2.4 Geestelijke gezondheid

West-Vlaanderen scoort met 7,9% in vergelijking met 6,6% voor Vlaanderen niet goed wat betreft het aandeel personen met een **depressie**. Hierbij melden vrouwen vaker dan mannen dat ze lijden aan depressieve stoornissen. Het voorkomen van depressieve stoornissen daalt ook naarmate het opleidingsniveau stijgt. Ook op het vlak van **suïcidedachten** scoort West-Vlaanderen (3,7%) iets **slechter** dan het Vlaams Gewest (3,3%) (Logo Midden-West-Vlaanderen, 2022; Sciensano, 2018). In 2019 stierven 960 personen in Vlaanderen door suïcide, waarvan 73% door mannen. Dat zijn bijna 3 suïcides per dag. Echter zijn deze cijfers wellicht een onderschatting van het werkelijke aantal suïcides. Wanneer de vergelijking gemaakt wordt met het aantal suïcides in het jaar 2000, kan een daling van het suïcidecijfer met 30% opgemerkt worden (VLESP, 2021).

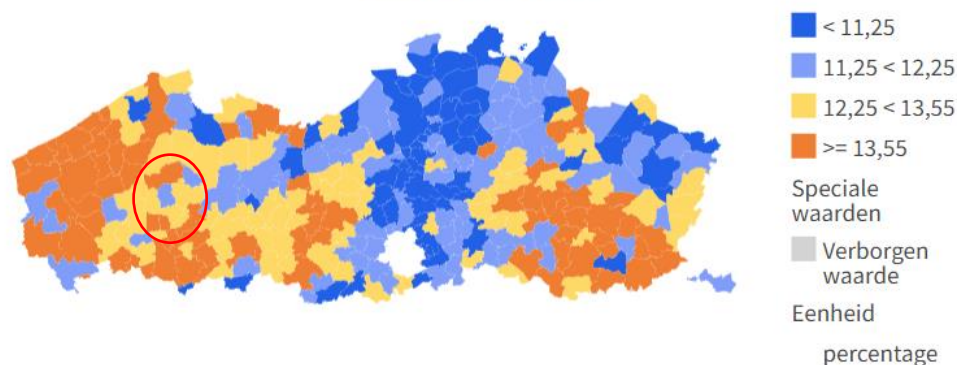
3.1.2.5 Antidepressivagebruik

Gebied	Gebruikers antidepressiva (t.o.v. rechthebbenden van 18 jaar en ouder) (%)		Groei cijfer van 2017 naar 2020 (%)
	2017	2020	
Dentergem	16,2	17,5	7,5
Ingelmunster	13,5	14,0	3,8
Izegem	14,7	14,6	-0,6
Lendeledede	12,9	13,2	2,5
Meulebeke	11,7	12,7	9,0
Oostrozebeke	12,3	13,1	7,1
Pittem	12,1	12,1	0,5
Ruiselede	11,1	11,7	5,2
Tielt	12,4	12,9	4,2
Wingene	13,6	13,9	1,9
West-Vlaanderen	12,0	13,9	2,5
Vlaams Gewest	13,5	12,3	2,3

[IMA Atlas](#)

Het gebruik van **antidepressiva** is in 2020 in verschillende gemeenten van ELZ RITS in vergelijking met het Vlaams Gewest **vrij hoog**. De gemeenten met het hoogste percentage inwoners dat in 2020 antidepressiva gebruikte, zijn Dentergem, Izegem, Ingelmunster en Wingene. Deze gemeenten liggen zelfs **boven het 75^e percentiel** in vergelijking met alle gemeenten in het Vlaams Gewest, zoals te zien is op [onderstaande figuur](#). Tielt, Meulebeke, Oostrozebeke en Lendeledede liggen **tussen het 50^e en 75^e percentiel** in vergelijking met het Vlaams Gewest.

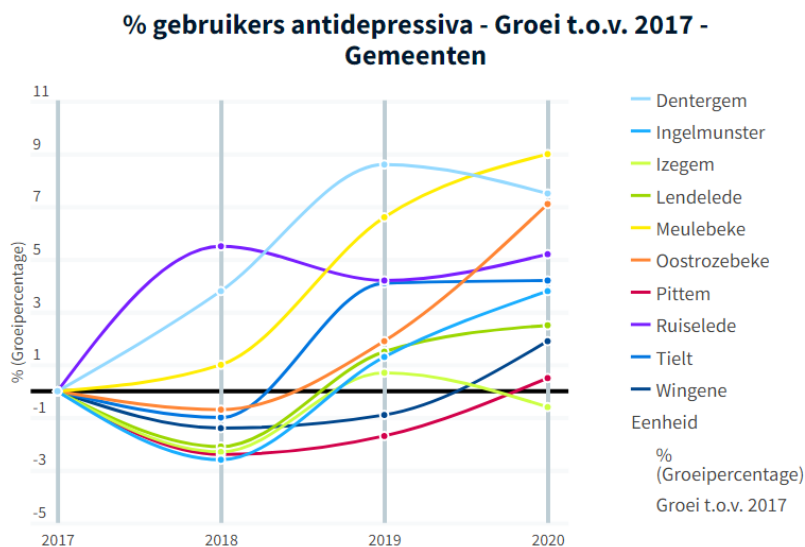
% gebruikers antidepressiva - 2020 - Gemeenten van Vlaams Gewest

Bron: <http://www.ima-aim.be>

Het valt op dat West-Vlaanderen over het algemeen een redelijk hoog gebruik van antidepressiva heeft. Mogelijk is dit gelinkt aan het grotere aandeel ouderen in West-Vlaanderen. Toch scoren Dentergem en Izegem als enige gemeenten van ELZ RITS nog steeds **boven het 75^e percentiel** in vergelijking met alle gemeenten van West-Vlaanderen zonder dat zij het hoogste aandeel 75-plussers hebben.

Wanneer we kijken naar de groei van het antidepressivagebruik, zien we dat dit sinds 2017 voornamelijk **gegroeid** is in Meulebeke, Dentergem, Oostrozebeke en Ruiselede. [Op onderstaande figuur](#) is te zien hoe zij boven de andere gemeenten uitsteken in 2020. Deze gemeenten liggen op vlak van groeicijfer zelfs boven het 75^e percentiel in vergelijking met het Vlaams Gewest. Enkel in Izegem is het antidepressivagebruik gedaald in vergelijking met 2017 en ligt dus als enige onder de x-as op onderstaande figuur.

Bron: <http://www.ima-aim.be>

Gebruik van antidepressiva kan ook uitgesplitst worden naar leeftijd. Dit is te zien in [onderstaande tabel](#). In deze tabel is te zien dat antidepressivagebruik stijgt met de leeftijd. Het valt op dat Izegem en Lendeledede vooral naar boven komen voor antidepressivagebruik bij jongvolwassenen, terwijl hoog antidepressivagebruik bij 65-plussers dan weer veel hoger is in Dentergem en Wingene.

	Gebruikers antidepressiva (2020) (%)		
	18-25 jaar	26-64 jaar	65+ jaar
Dentergem	3,8	15,5	27,8
Ingelmunster	5,2	12,9	20,1
Izegem	5,5	13,8	20,1
Lendeledede	6,7	11,8	18,1
Meulebeke	4,7	12,1	17,3
Oostrozebeke	4,2	12,0	20,0
Pittem	4,7	11,1	17,5
Ruiselede	4,3	11,2	15,6
Tielt	4,9	11,9	18,2
Wingene	4,5	12,6	21,1
West-Vlaanderen	4,9	12,7	19,2
Vlaams Gewest	4,3	11,4	17,5

[IMA Atlas](#)

Gebied	Gebruikers antidepressiva >12 maanden (t.o.v. personen die antidepressiva gebruiken) (%)
Dentergem	69,0
Ingelmunster	74,3
Izegem	72,4
Lendeledede	74,9
Meulebeke	69,4
Oostrozebeke	72,7
Pittem	78,3
Ruiselede	75,7
Tielt	72,1
Wingene	74,5
West-Vlaanderen	73,5
Vlaams Gewest	72,7

[IMA Atlas](#)

In bovenstaande tabel is te zien hoeveel procent van de personen die antidepressiva gebruikt dit **langdurig** doet (langer dan 12 maanden). De helft van de gemeenten scoort **hoger** dan het Vlaams gemiddelde. Vooral in Pittem en Ruiselede is dit cijfer het hoogst.

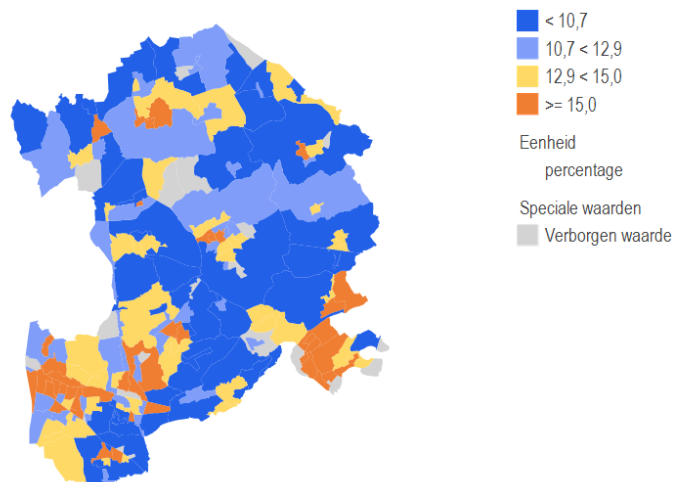
[Onderstaande tabel](#) splitst de personen die langdurig antidepressiva gebruiken op in 3 leeftijdscategorieën. Er kan opgemerkt worden dat het nemen van antidepressiva op lange termijn **stijgt met de leeftijd**.

Gebied	Gebruikers antidepressiva lange duur (2019) (%)		
	18-25 jaar	26-64 jaar	65+ jaar
Dentergem	29,4	63,9	79,3
Ingelmunster	63,0	69,1	83,8
Izegem	47,8	67,9	82,2
Lendeledede	58,3	73,4	78,8
Meulebeke	43,2	66,2	77,8
Oostrozebeke	38,5	69,0	81,4
Pittem	60,9	73,2	87,8
Ruiselede	46,2	74,2	80,7
Tielt	50,0	68,8	78,7
Wingene	52,3	70,4	83,1

[IMA Atlas](#)

De gemeenten waarin het antidepressivagebruik het hoogst is, worden ook gereflecteerd in [onderstaande figuur](#) (aangeduid in het oranje). Hierop is te zien dat de buurten met het meeste antidepressivagebruik zich bevinden in Dentergem, Izegem, Ingelmunster en Wingene. Ook in Tielt, Pittem, Meulebeke, Lendeledede en Oostrozebeke zijn er buurten die hoog scoren. Onder de figuur worden deze buurten die boven het 75^e percentiel van ELZ RITS liggen per gemeente opgelijst.

% gebruikers antidepressiva - 2019 - Statistische sectoren

Bron: <http://www.ima-aim.be>

- **Dentergem:** Wakken-Centrum (25,3%), De Bul (23,8%), Mandelmeersen (23,3%), Baliekouter (19,1%), Groenhove (18,5%), Dentergem-Centrum (18,1%), Oeselgem-Kern (15,7%), Markegem-Verspreide Bewoning (15,5%), Markegem-Centrum (15,4%), De Paling (15,3%), Oosthoek – Kerkmeerskouter (15,0%);
- **Izegem:** Izegem-Centrum-Oost (19,6%), Paterswijk (18,8%), Kanaal (18,6%), Izegem-Centrum-West (17,4%), Kachtem-Kern (16,9%), 't Blauwkapelletje (16,7%), Leenstraat (16,6%), 't Steenputje (16,4%), Klein-Harelbeke (16,4%), 't Hoge – De Maan (16,2%), Bellevue (16,2%), Nieuwe Wereld (15,3%);
- **Ingelmunster:** Ingelmunster (17,9%), Hoevevijk (16,8%), De Wante – De Zandvlugge (16,1%), Bloemenwijk – Westwijk (15,7%), Rodenbachwijk (15,6%);
- **Wingene:** Lentakker (17,3%), Wingene-Centrum (17,1%), Scheewege (15,0%);
- **Tielt:** Sint-Jozef (21,3%), Keidam (17,6%), Tielt-Centrum (17,1%);
- **Pittem:** Molenakker (15,2%), Vijfwegen (15,0%);
- **Meulebeke:** Lappers (17,6%), Meulebeke-Centrum (17,1%).
- **Lendeledede:** Lendeledede-Centrum-Noord (17,2%).
- **Oostrozebeke:** Ginste – Verspreide Bewoning (15,9%), Station (15,8%), Oostrozebeke-Centrum-Kern (15,2%)

3.1.2.6 Dementie

De kans dat men gedurende het leven dementie krijgt, is 1 op 5, maar het risico stijgt ook met de leeftijd. Gezien de toenemende vergrijzing voorziet men dat het aantal mensen met dementie tegen 2070 verdubbelt. Daarnaast hebben mensen met een niet-Westerse etniciteit een hoger risico op dementie. Gemeenten met een hoge diversiteit onder ouderen dienen dus extra waakzaam te zijn aangezien zij meer inwoners met dementie zullen hebben. In onderstaande tabel wordt het aantal personen met dementie in 2018 en het verwachte aantal (met groeicijfer) in 2035 weergegeven. Hoewel deze cijfers niet exact zijn, illustreren ze de verwachte **sterke groei** en de **nood aan preventie** van deze problematiek (Expertisecentrum Dementie Vlaanderen, z.d.).

Gebied	Aantal personen met dementie		Groeicijfer van 2018 naar 2035 (%)
	2018	Verwacht aantal in 2035	
Dentergem	203	288	41.9%
Ingelmunster	258	344	33.3%
Izegem	633	817	29.1%
Lendeledede	137	202	47.4%
Meulebeke	235	320	36.2%

Oostrozebeke	152	218	43.4%
Pittem	147	202	37.4%
Ruiselede	130	171	31.5%
Tielt	463	616	33.0%
Wingene	309	410	32.7%

[Expertisecentrum Dementie Vlaanderen](#)

Anderzijds wordt in onderstaande tabel weergegeven hoeveel procent van de 65-plussers medicatie tegen dementie neemt. Het lijkt hierbij onlogisch dat er voor veel gemeenten en daling was tussen 2017 en 2020 aangezien dementie steeds stijgt. Een mogelijke verklaring is de oversterfte in 2020 ten gevolge van COVID-19.

Gebied	Gebruikers antidementia (t.o.v. rechthebbenden van 65 jaar en ouder) (%)		Groei cijfer van 2017 naar 2020 (%)
	2017	2020	
Dentergem	3,5	2,3	-33,4
Ingelmunster	2,3	2,0	-13,2
Izegem	2,0	2,2	8,9
Lendelede	1,6	2,0	21,2
Meulebeke	2,5	1,8	-28,5
Oostrozebeke	2,5	2,0	-19,6
Pittem	2,0	1,6	-20,2
Ruiselede	1,5	1,5	3,1
Tielt	1,7	1,8	4,1
Wingene	1,7	1,9	9,5
West-Vlaanderen	1,9	1,7	-11,7
Vlaams Gewest	1,7	1,4	-19,9

[IMA Atlas](#)

3.1.2.7 Gewicht

Er is een verband tussen overgewicht en tal van complicaties en/of chronische aandoeningen. Een gezond lichaamsgewicht door evenwichtige voeding en voldoende lichaamsbeweging verlagen het risico op die negatieve gevolgen (Logo Midden-West-Vlaanderen, 2022).

In onderstaande tabel (Sciensano, 2018) is te zien hoe het aandeel van de bevolking met overgewicht (BMI 25-29,9) of obesitas (BMI 30 en hoger) in **stijgende lijn** evolueerde doorheen de voorbije jaren. Deze trend is te zien bij zowel volwassenen als jongeren. Overgewicht en dus gezonde voeding en lichaamsbeweging blijven m.a.w. een belangrijk aandachtspunt in Vlaanderen.

Vlaams Gewest	1997	2001	2004	2008	2013	2018
% met overgewicht	40,4	43,3	42,7	47,1	47,7	48,2
% met obesitas	9,6	11	11,5	13,6	12,6	15

Sciensano, Gezondheidsenquête 2018: Voedingsstatus

Wat betreft een normaal gewicht bij 2-jarigen scoorde ELZ RITS in 2016 met 93,4% **beter** dan het Vlaams gemiddelde van 87,9 en West-Vlaams gemiddelde van 90,3. Ook bij 3- tot 14-jarige kinderen scoorde ELZ RITS **beter** dan het Vlaams en West-Vlaams gemiddelde met 86,8% tegenover 84,1% (CLB, 2016; Kind & Gezin, 2018).

In onderstaande tabel wordt het percentage 2-jarige kinderen met overgewicht en/of obesitas in 2018 weergegeven. Het valt meteen op dat dit percentage in Ruiselede een stuk hoger is dan in de andere gemeenten (Kind & Gezin, 2018; Logo Midden West-Vlaanderen, 2022).

Gebied	2-jarige kinderen met overgewicht (incl. obesitas) (2016) (%)
Dentergem	2,2
Ingelmunster	8
Izegem	5,7
Lendelede	4,2
Meulebeke	3,5
Oostrozebeke	2,6
Pittem	7,7
Ruiselede	14,3
Tielt	7,4
Wingene	3,3
RITS	5,9
West-Vlaanderen	8,9
Vlaams Gewest	11,4

Kind & Gezin BMI-rapport 2018; Logo Midden West-Vlaanderen preventief gezondheidsrapport, 2022

Tenslotte gaf 39% van de personen van 18 jaar en ouder aan dat de coronacrisis een negatieve impact had op hun gewicht (Logo Midden West-Vlaanderen, 2022).

3.1.3 Conclusie demografische ontwikkelingen

ELZ RITS telt 10 gemeenten met in totaal zo'n 120.436 inwoners. De gemeenten met de meeste inwoners zijn Izegem en Tielt, gevolgd door Wingene. De gemeenten met de minste inwoners zijn Ruiselede en Lendelede, gevolgd door Pittem.

Het aandeel ouderen (%) ten opzichte van personen op beroepsleeftijd is in ELZ RITS iets hoger dan in het Vlaams Gewest. ELZ RITS heeft dus een **vrij 'oude' bevolking**. Dit is vooral zo in Lendelede en Tielt, maar ook Ingelmunster en Izegem doen niet onder. Dat zorgt ervoor dat er wat problematieken of aandachtspunten de kop op kunnen steken. Zo zal er een **hogere zorgnood** en bijgevolg een **hogere druk bij zorgpersoneel**, welzijnsdiensten en mantelzorgers zijn. Zo hebben Ingelmunster en Izegem het hoogste aandeel personen met een statuut chronische aandoeningen én het hoogste aandeel 18-plussers erkend door DG Personen met een handicap.

Ook **eenzaamheid** is een belangrijke problematiek bij deze oudere bevolking. Het grootste aandeel (%) alleenwonende 75-plussers bevindt zich in Meulebeke en Oostrozebeke, maar opnieuw volgen Ingelmunster en Izegem. Het aandeel personen die **antidepressiva** nemen kan hieraan gelinkt worden, gezien deze stijgt met de leeftijd. Het valt dan ook op dat Dentergem, Izegem, Ingelmunster en Wingene de gemeenten zijn met het grootste aandeel mensen dat antidepressiva gebruikt.

Een andere factor die kan wijzen op kwetsbaarheid, is het hebben van een **niet-EU herkomst**. Hoewel het cijfer voor ELZ RITS een stuk lager is dan het Vlaams gemiddelde, bevindt het grootste aandeel van deze personen zich in Tielt en Izegem. Daarnaast vereisen ook **alleenstaande ouders** extra aandacht aangezien zij ook vaker in contact komen met problemen als **armoede** en **stress**. Het aandeel alleenstaande ouders is het hoogst in Izegem en Tielt.

Het zal dus belangrijk zijn dat steden, waarbij deze zaken kunnen wijzen op kwetsbaarheid, hier aandachtig voor zijn en er indien nodig (extra) op inzetten.

Het is daarnaast wel positief dat kinderen in ELZ RITS gemiddeld vaker een gezond gewicht hebben in vergelijking met het Vlaams Gewest.

3.2 Socio-economische ontwikkelingen

3.2.1 Inkomen

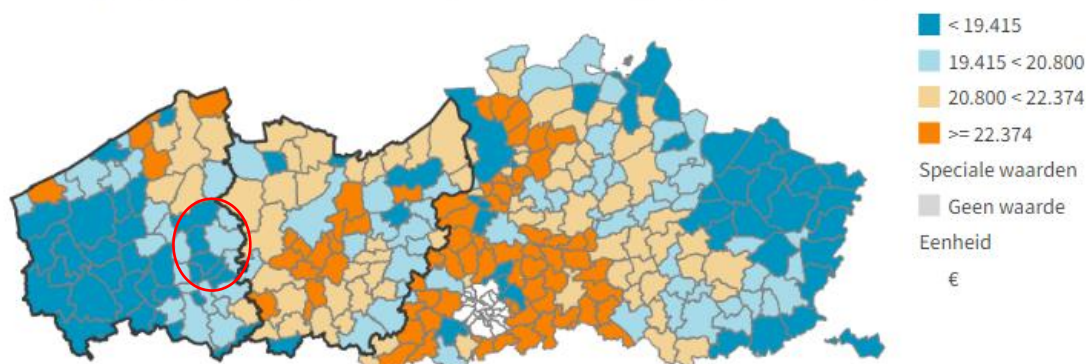
Gebied	Gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner (2019) (in euro)
Dentergem	19.510
Ingelmunster	19.162
Izegem	19.567
Lendeledede	20.024
Meulebeke	19.270
Oostrozebeke	18.977
Pittem	18.811
Ruiselede	20.453
Tielt	19.677
Wingene	19.335
RITS	19.469
West-Vlaanderen	20.019
Vlaanderen	20.459

[Provincies.incijfers](#)

In bovenstaande tabel is te zien dat het **gemiddeld netto belastbaar** inkomen per inwoner in ELZ RITS **lager** is dan het West-Vlaams en Vlaams gemiddelde. Enkel Lendeledede en Ruiselede komen in de buurt van het provinciaal en Vlaams gemiddelde en zijn tevens de gemeenten met het hoogste gemiddelde inkomen. De gemeenten met het laagste gemiddelde inkomen per inwoner zijn Pittem, Oostrozebeke, Meulebeke en Wingene.

Op [onderstaande figuur](#) valt op dat **elke gemeente** binnen ELZ RITS in de **onderste helft** van alle gemeenten in het Vlaams Gewest ligt. Hierbij ligt de **helft van ELZ RITS** (Wingene, Pittem, Meulebeke, Ingelmunster en Oostrozebeke) zelfs in de **onderste 25%** van alle gemeenten in Vlaanderen met het laagste gemiddelde inkomen per inwoner.

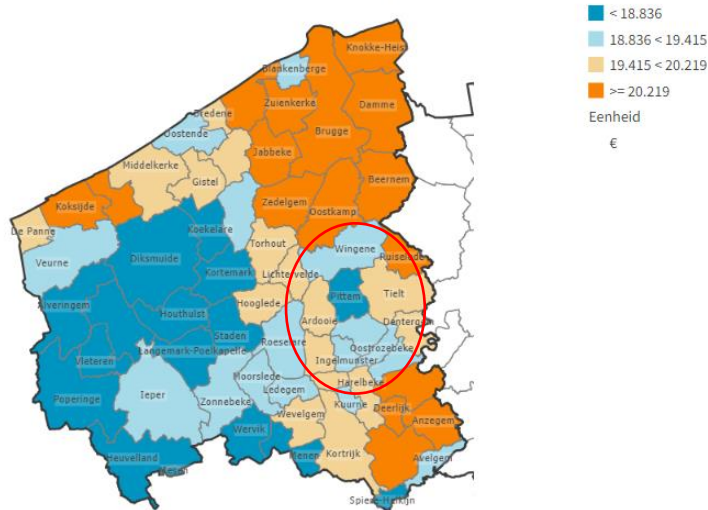
gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner - 2019 - gemeenten van Vlaams Gewest

Bron: Statbel - Fiscale inkomens | [provincies.incijfers.be](#)

Aangezien West-Vlaanderen in zijn geheel lager scoort dan gemiddeld in Vlaanderen, is het interessant om ELZ RITS op **provinciaal niveau** te vergelijken. Op [onderstaande figuur](#) is te zien dat Pittem dan nog steeds **onder het 25^e percentiel** scoort. Wingene, Meulebeke, Ingelmunster en Oostrozebeke scoren dan nog steeds tussen het 25^e en 50^e percentiel. Deze gemeenten blijven dus gemiddeld gezien een lager inkomen hebben, ook wanneer provincies met hogere scores weg gefilterd worden.

gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner - 2019 - gemeenten van West-Vlaanderen

Bron: Statbel - Fiscale inkomens | provincies.incijfers.be

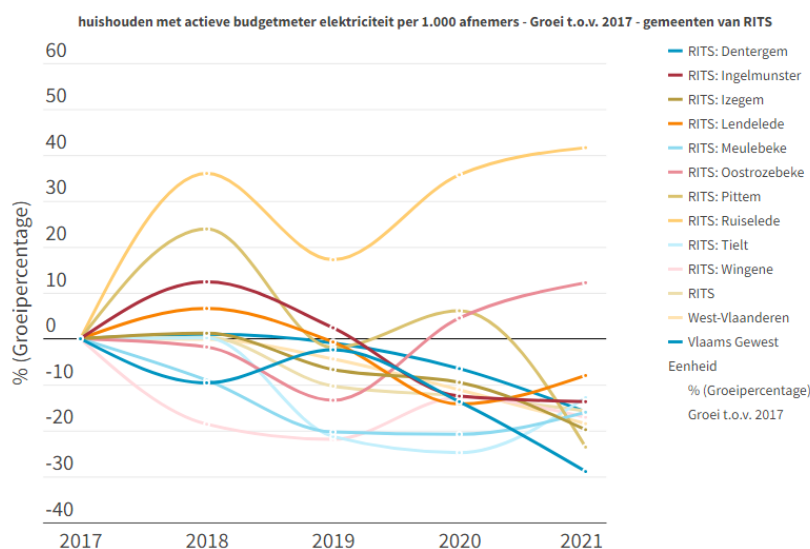
3.2.2 Budgetmeter elektriciteit

Gebied	Huishouden met actieve budgetmeter elektriciteit (per 1.000 afnemers)		Groei cijfer van 2017 naar 2021 (%)
	2017	2021	
Dentergem	15,4	11,0	-28,9
Ingelmunster	10,5	9,1	-13,7
Izegem	16,5	13,2	-19,8
Lendelede	6,7	6,1	-8,0
Meulebeke	11,2	9,4	-16,0
Oostrozebeke	6,7	7,5	12,2
Pittem	9,9	7,6	-23,6
Ruiselede	5,6	8,0	41,6
Tielt	14,5	12,7	-12,8
Wingene	8,6	7,1	-17,1
RITS	12,2	10,3	-15,7
West-Vlaanderen	13,4	10,9	-18,5
Vlaanderen	14,8	12,4	-15,9

[Provincies.incijfers](#)

In ELZ RITS hebben in 2021 zo'n 10,3 op 1.000 huishoudens een **actieve budgetmeter elektriciteit**. Dat is iets **minder** dan het Vlaams Gewest en West-Vlaanderen. Izegem en Tielt scoren het hoogst en liggen **boven het 75e percentiel** van alle gemeenten binnen ELZ RITS én het Vlaams Gewest. Dentergem, Meulebeke en Ingelmunster volgen en scoren boven het 50e percentiel van ELZ RITS.

Heel opmerkelijk is dat het aantal huishoudens met een actieve budgetmeter elektriciteit in bijna alle gemeenten van ELZ RITS **gedaald** is van 2017 tot 2021, met uitzondering van twee gemeenten, Oostrozebeke en Ruiselede. Zij kenden juist een groei, zoals ook in [onderstaande figuur](#) te zien is aan de bovenste 2 lijnen voor het jaar 2021.

Bron: Vlaamse regulator van de elektriciteits- en gasmarkt (VREG) | [provincies.incijfers.be](#)

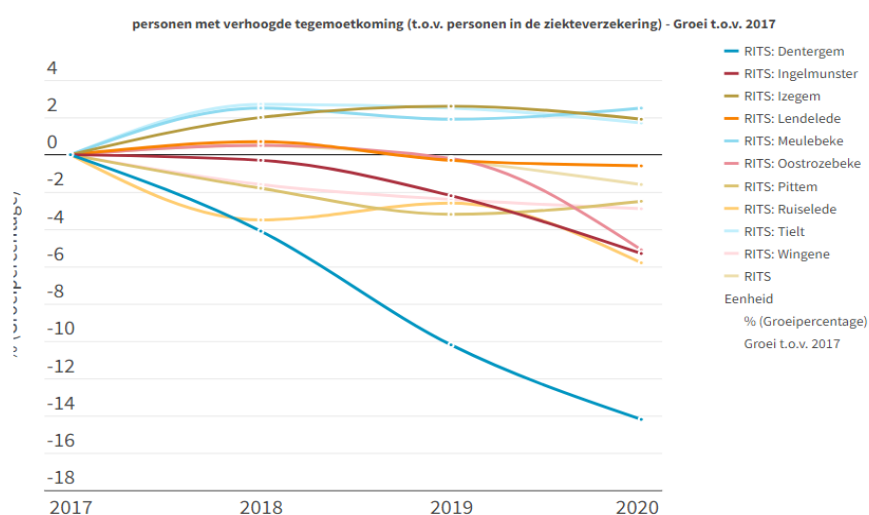
3.2.3 Personen met verhoogde tegemoetkoming

Gebied	Personen met een verhoogde tegemoetkoming (t.o.v. personen in de ziekteverzekering) (%)		Groei cijfer van 2017 naar 2020 (%)
	2017	2020	
Dentergem	14,2	12,2	-14,2
Ingelmunster	15,1	14,3	-5,3
Izegem	14,8	15,1	1,9
Lendeledede	13,6	13,6	-0,6
Meulebeke	14,6	14,9	2,5
Oostrozebeke	13,1	12,4	-5,1
Pittem	14,7	14,4	-2,5
Ruiselede	13,7	12,9	-5,8
Tielt	14,9	15,1	1,7
Wingene	13,7	13,3	-2,9
RITS	14,4	14,2	-1,6
West-Vlaanderen	16,4	16,4	0,1
Vlaanderen	15,6	15,4	-1,5

[Provincies.incijfers](#)

In het Vlaams Gewest heeft 15,4% van de inwoners een **verhoogde tegemoetkoming**¹¹. Dat is iets **lager** dan het gemiddelde voor zowel Vlaanderen als West-Vlaanderen. Toch liggen 7 van de 10 gemeenten **boven het 50^e percentiel** in vergelijking met alle gemeenten in het Vlaams Gewest. Die gemeenten zijn Wingene, Tielt, Pittem, Meulebeke, Ingelmunster, Izegem en Lendeledede. Geen enkele van hen ligt boven het 75^e percentiel.

Het percentage inwoners met een verhoogde tegemoetkoming in ELZ was in 2020 wel **licht gedaald** in vergelijking met 2017. Enkel in Izegem, Tielt en in Meulebeke was het percentage licht gestegen. Opvallend is dat er een grote daling was voor Dentergem en een matige daling voor Ingelmunster, Ruiselede en Oostrozebeke. Dit is ook te zien in [onderstaande figuur](#).

Bron: InterMutualistisch Agentschap | [provincies.incijfers.be](#)

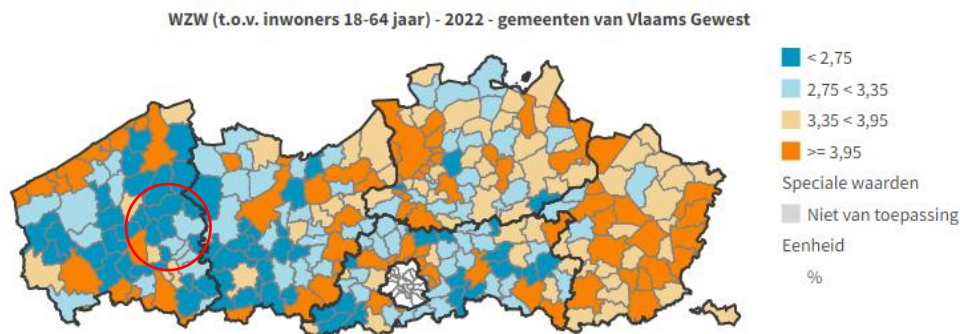
¹¹ De verhoogde tegemoetkoming is voorzien in de ziekteverzekering om gezondheidszorg goedkoper te maken (minder remgeld, lager plafondbedrag voor de maximumfactuur,...) voor rechthebbenden die aan de voorwaarden voldoen. De verhoogde tegemoetkoming kan op twee manieren worden verkregen: automatisch, op basis van een voordeel dat iemand geniet (bijvoorbeeld het leefloon), of op basis van een situatie waarin zij/hij zich bevindt (bijvoorbeeld een kind met een ernstige handicap); na een inkomensonderzoek uitgevoerd door het ziekenfonds (Provincies.incijfers, 2022).

3.2.4 Werkloosheid

Gebied	Werkzoekenden zonder werk ¹² (t.o.v. inwoners 18-64 jaar) (%)		Groei cijfer van 2017 naar 2022 (%)
	2017	2022	
Dentergem	2,7	2,2	-20,5
Ingelmunster	3,7	2,5	-31,5
Izegem	4,0	3,7	-9,6
Lendeledede	3,2	2,4	-26
Meulebeke	3,5	2,8	-20,6
Oostrozebeke	3,2	2,8	-12,9
Pittem	3,1	2,3	-25,4
Ruiselede	2,6	2,1	-19,2
Tielt	3,9	3,3	-16,4
Wingene	2,8	1,9	-30,2
RITS	3,5	2,8	-18,8
West-Vlaanderen	4,7	3,7	-20,3
Vlaanderen	5,6	4,3	-23,4

[Provincies.incijfers](#)

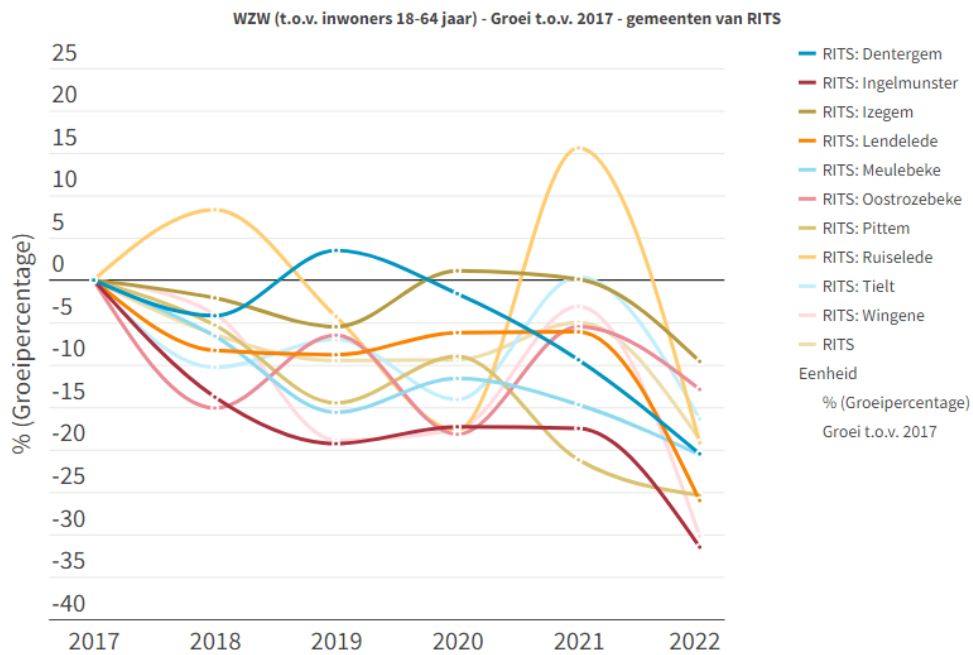
ELZ RITS telt in 2022 3,3% **werkzoekenden zonder werk** t.o.v. de inwoners op arbeidsleeftijd (tussen 18 en 64 jaar). Dat is **lager** dan het cijfer voor het Vlaams Gewest en West-Vlaanderen. Het percentage is het hoogst in Izegem en Tielt. Izegem ligt daarbij ook **boven het 50^e percentiel** van alle Vlaamse gemeenten, wat ook te zien is op [onderstaande figuur](#).

Bron: VDAB en Rijksregister | [provincies.incijfers.be](#)

Het is wel positief dat er voor de ELZ in het algemeen en voor de meeste gemeenten een **dalende trend** zichtbaar is. Enkel Ruiselede kende in 2021 een ietwat opvallende groei die sinds 2022 terug daalde. Dit is ook te zien op [onderstaande figuur](#).

¹² Werkzoekenden zonder werk of WZW zijn burgers zonder job die zich bij VDAB als werkzoekende hebben ingeschreven (Provincies.incijfers, 2022).

Bron: VDAB en Rijksregister | provincies.incijfers.be

Gebied	Werkzoekenden zonder werk, naar duur (t.o.v. alle werkzoekende werklozen, jaargemiddelde) (2022-) (%)		
	< 1 jaar werkloos	1 tot 2 jaar werkloos	> 2 jaar werkloos
Dentergem	48,2	21,9	29,8
Ingelmunster	51,2	18,2	30,6
Izegem	46,2	19,1	34,8
Lendelede	44,3	17,7	38,0
Meulebeke	44,9	21,6	33,5
Oostrozebeke	54,1	17,8	28,1
Pittem	50,0	16,3	33,7
Ruiselede	39,1	21,7	39,1
Tielt	46,1	21,4	32,6
Wingene	44,9	21,0	34,1
RITS	46,8	19,8	33,3
West-Vlaanderen	45,9	18,4	35,7
Vlaams Gewest	43,1	18,7	38,2

[Provincies.incijfers](https://provincies.incijfers.be)

Er kan ook gekeken worden naar de duur van de werkloosheid bij de werkzoekenden zonder werk binnen ELZ RITS. Dan valt op dat bijna de helft **minder dan 1 jaar werkloos** is. Ongeveer 20% is 1 tot 2 jaar werkloos en 33,3% is meer dan 2 jaar werkloos. De gemeenten met de hoogste graad van langdurige (>2 jaar) werkloosheid zijn Ruiselede en Lendelede. Ruiselede is daarbij de gemeente die over het algemeen het minst snel terug aan het werk is.

3.2.5 Kansarmoede

In wat volgt, worden zowel de **kansarmoedeatlas** als de **kansarmoede-index van Kind & Gezin**¹³ besproken. Dit omdat de kansarmoede-index van Kind & Gezin specifiek inzoomt op kansarmoede bij jonge kinderen van 0 tot 3 jaar, terwijl de kansarmoedeatlas naar de bredere bevolking kijkt.

3.2.5.1 Kansarmoedeatlas

Een kansarme buurt wordt door de kansarmoedeatlas gedefinieerd als een buurt waar een veelheid aan kansarmoede-problematieken voorkomen. Deze problematieken worden in 4 grote thema's of dimensies gebundeld, namelijk huishouden, herkomst, financiële kwetsbaarheid en gezondheid.

Onder deze thema's vallen volgende indicatoren:

- Huishouden: alleenstaanden; eenoudergezinnen; huurders 35-79 jaar.
- Herkomst: personen niet-EU herkomst; leerlingen basisonderwijs die thuis geen Nederlands spreken; leerlingen secundair onderwijs die thuis geen Nederlands spreken.
- Financiële kwetsbaarheid: personen met een voorkeursregeling in de ziekteverzekering.
- Gezondheid: personen met geen enkel tandartsbezoek in 3 jaar.

Scoort een buurt 'slecht' op minstens 3 van deze dimensies, dan wordt deze als kansarm aangeduid. Dit impliceert echter niet dat buurten die geen 3 drempelwaarden overschrijden geen aandachtspunten kunnen zijn. Sommige buurten overschrijden namelijk drempelwaarden voor 1 of 2 dimensies. Daarnaast impliceert het gegeven dat 2 buurten als kansarm worden aangeduid niet dat ze op elkaar lijken wat betreft aantal en diepte van de problematieken. Tenslotte geeft de kansarmoedeanalyse ook een doelgroepenanalyse, namelijk voor kwetsbare jongeren of ouderen. Deze laatste 2 dimensies tellen voor de buurt echter niet mee om als kansarm aangeduid te worden. De besproken cijfers dateren van 2019. Meer diepgaande informatie per gemeente kan gevonden worden in de [gemeentelijke steekkaarten](#), waaruit ook alle onderstaande informatie komt (Kansarmoedeatlas West-Vlaanderen, 2021).

Dentergem

In Dentergem wordt **geen enkele buurt** als kansarm aangeduid. Er zijn wel 2 buurten die voor 1 of 2 dimensies de drempelwaarde overschrijden, namelijk de buurten Oosthoek – Kerkemeerskouter (dimensie gezondheid) en Wakken-Centrum (dimensie gezondheid en kwetsbare ouderen) (Kansarmoedeatlas, 2021).

Ingelmunster

Geen enkele buurt in Ingelmunster wordt als kansarm beschouwd. De buurt Ingelmunster (naam van de statistische sector zelf) overschrijdt wel 2 drempelwaarden, namelijk van de dimensies financiële kwetsbaarheid en gezondheid. Er is echter een positieve evolutie van 2016 naar 2019, waarbij er minder buurten drempelwaarden overschrijden.

¹³ De kansarmoede-index van Kind & Gezin drukt uit hoe groot het aandeel kinderen van 0 tot 3 jaar in kansarmoede is ten opzichte van het totaal aantal kinderen van 0 tot 3 jaar van die gemeente. Volgens Kind en Gezin is kansarmoede een toestand waarbij mensen beknot worden in hun kansen om voldoende deel te hebben aan maatschappelijk hooggewaardeerde goederen. Het gaat hierbij om een duurzame toestand die zich voordoet op zowel materieel als immaterieel vlak. Wanneer een gezin op minstens drie van deze criteria zwak scoort, wordt het als kansarm beschouwd: maandinkomen van het gezin; arbeidssituatie van de ouders; opleiding van de ouders; huisvesting; ontwikkeling van de kinderen; gezondheid (Provincies.incijfers, 2021).

Izegem

In Izegem zijn er **3 buurten** die als kansarm worden aangeduid door de kansarmoedeatlas. Deze worden weergegeven in onderstaande tabel, samen met voor welke dimensies zij de drempelwaarde overschrijden. De 3 buurten liggen allemaal in het centrum van Izegem en grenzen aan elkaar.

Naam buurt	Drempelwaarde overgeschreden?					
	Huishouden	Herkomst	Financiële kwetsbaarheid	Gezondheid	Kwetsbare jongeren	Kwetsbare ouderen
Izegem-Centrum-Oost	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Izegem-Centrum-West	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee
Kanaal	Ja	/	Ja	Ja	/	Ja

Daarnaast zijn er nog 4 andere buurten die 1 of 2 keer een drempelwaarde overschrijden, namelijk Bellevue (huishouden, gezondheid), Heie (Herkomst), Paterswijk (financiële kwetsbaarheid, gezondheid) en 't Blauwkapelletje (financiële kwetsbaarheid, gezondheid). Zo zijn de drempelwaarden van de dimensies financiële kwetsbaarheid en gezondheid degene die het vaakst overschreden worden.

In vergelijking met 2016 was er in 2019 vooral een **negatieve evolutie** waar te nemen. Het aantal kwetsbare buurten bleef hetzelfde, maar de waarden voor de dimensies zelf evolueerden voornamelijk in negatieve zin. Izegem-Centrum-Oost en -West kenden een negatieve evolutie voor de dimensies huishouden, herkomst en financiële kwetsbaarheid, maar een positieve evolutie voor gezondheid en kwetsbare jongeren. Voor de dimensie ouderen kende Izegem-Centrum-West een negatieve en Izegem-Centrum-Oost een **positieve evolutie**. De buurt Kanaal evolueerde positief voor huishouden, maar negatief voor de andere dimensies (voor herkomst en kwetsbare jongeren geen data).

Lendeledede

In Lendeledede zijn er **geen kansarme buurten** naar voor gekomen. Er zijn wel 3 buurten die voor 1 dimensie de drempelwaarde overschrijden, namelijk Lendeledede-Centrum-Zuid en Hoogte (gezondheid) en Langemunte (kwetsbare ouderen). Deze toestand voor 2019 was een **negatieve evolutie** in vergelijking met 2016 toen de drempel voor gezondheid nog in geen enkele buurt overschreden werd.

Meulebeke

In Meulebeke word **1 buurt** als kansarm aangeduid, namelijk Meulebeke-Centrum.

Naam buurt	Drempelwaarde overgeschreden?					
	Huishouden	Herkomst	Financiële kwetsbaarheid	Gezondheid	Kwetsbare jongeren	Kwetsbare ouderen
Meulebeke-Centrum	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee

In vergelijking met 2016 was er in 2019 in de buurt Meulebeke-Centrum een **negatieve evolutie** voor bijna alle dimensies. Enkel de dimensie gezondheid kende binnen deze buurt een **positieve evolutie**. Ondanks dat de drempelwaarde voor de dimensie 'kwetsbare ouderen' in 2019 dus niet overschreden werd, moet wel in de gaten gehouden worden dat deze niet negatief blijft evolueren.

Oostrozebeke

Voor Oostrozebeke is er **geen kansarme buurt** naar voor gekomen. Dit is een **positieve evolutie** in vergelijking met 2016, toen de buurt Pauwhoek nog de drempelwaarde voor de dimensie 'gezondheid' overschreed.

Pittem

Voor Pittem werd **1 buurt** (Molenakker) aangeduid als kansarm.

Naam buurt	Drempelwaarde overgeschreden?					
	Huishouden	Herkomst	Financiële kwetsbaarheid	Gezondheid	Kwetsbare jongeren	Kwetsbare ouderen
Molenakker	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja

Dit is een **negatieve evolutie** in vergelijking met 2016, toen Pittem nog geen enkele buurt had die als kansarm wordt beschouwd. Molenakker kende deze negatieve evolutie door meer negatieve waarden voor de dimensies huishouden, financiële kwetsbaarheid en kwetsbare jongeren. De andere 3 dimensies kenden juist een **positieve evolutie**.

Ruiselede

In Ruiselede kwamen **geen kansarme buurten** naar voor. Ook in 2016 was dit al het geval.

Tielt

In Tielt worden **2 buurten** aangeduid als kansarm, namelijk Sint-Jozef en Koerseplein.

Naam buurt	Drempelwaarde overgeschreden?					
	Huishouden	Herkomst	Financiële kwetsbaarheid	Gezondheid	Kwetsbare jongeren	Kwetsbare ouderen
Sint-Jozef	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee	Ja
Koerseplein	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Naast deze buurten zijn er nog 5 andere buurten die 1 of 2 keer een drempelwaarde overschrijden. Dit zijn Tielt-Centrum (huishouden, herkomst, kwetsbare jongeren, kwetsbare ouderen), Hulstplein (huishouden, gezondheid), Watewy (herkomst, kwetsbare jongeren), Keidam (financiële kwetsbaarheid, gezondheid) en Sportstadion (financiële kwetsbaarheid).

In 2019 was er een **stijgende evolutie in kansarme buurten** in Tielt waar te nemen ten opzichte van 2016. Sint-Jozef kende in vergelijking met 2016 in 2019 een positieve evolutie voor de dimensies huishouden en kwetsbare ouderen, terwijl er een negatieve evolutie was voor de andere dimensies. Voor Koerseplein was er een positieve evolutie voor de dimensie kwetsbare jongeren en ouderen, maar een negatieve voor de andere. Tenslotte werd Tielt-Centrum in 2016 nog als kansarme buurt aangeduid terwijl dit in 2019 niet meer het geval was.

Wingene

In Wingene wordt **geen enkele buurt** als kansarm aangeduid. Er is echter 1 buurt die de drempelwaarde voor herkomst overschrijdt, namelijk Sint-Pietersveld. Dit was in 2016 ook al het geval. Echter kende deze buurt ook een positieve evolutie, namelijk dat de drempelwaarde voor de dimensie kwetsbare jongeren in 2016 overschreden werd, terwijl dit in 2019 niet meer het geval was.

3.2.5.2 Kansarmoede-index Kind & Gezin

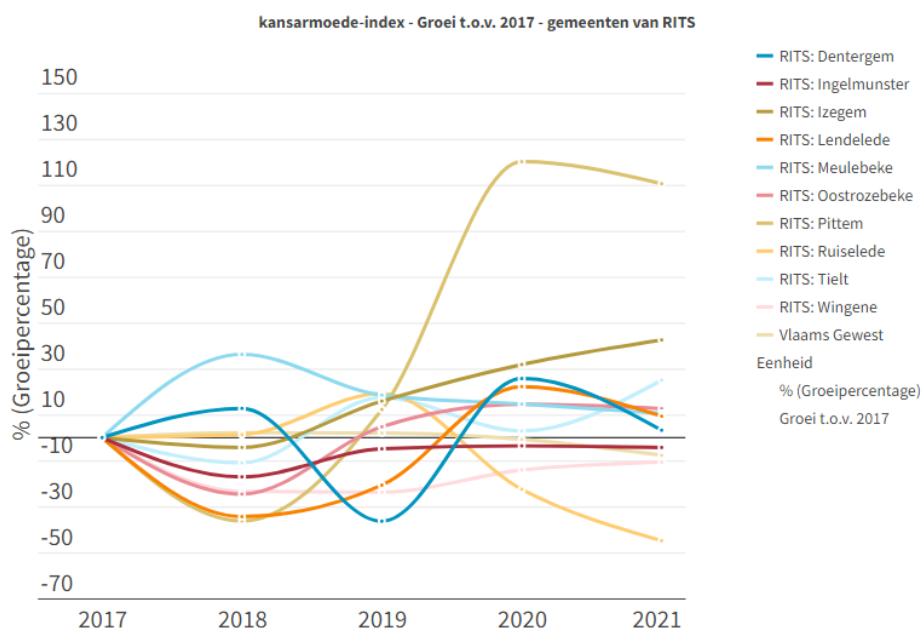
Gebied	Kansarmoede-index (%)		Groecijfer van 2017 naar 2021 (%)
	2017	2021	
Dentergem	3,5	3,6	3,2
Ingelmunster	6,1	5,9	-4,3
Izegem	7,7	11,0	42,5
Lendeledede	4,9	5,3	9,3
Meulebeke	4,6	5,1	10,5
Oostrozebeke	7,0	7,9	12,6
Pittem	2,5	5,3	110,5
Ruiselede	4,8	2,7	-44,9
Tielt	6,4	8,0	25,0
Wingene	6,5	5,8	-10,7
West-Vlaanderen	12,9	12,5	-3,0
Vlaams Gewest	13,8	12,7	-7,7

[Provincies.incijfers](https://provincies.incijfers.be)

Voor deze indicator is er geen cijfer voor de ELZ in zijn geheel beschikbaar.

Alle gemeenten van ELZ RITS scoren **lager** dan het Vlaams gemiddelde, wat echter niet wil zeggen dat ze daarom 'laag' scoren. In ELZ RITS scoren Izegem en Tielt het hoogst, gevolgd door Oostrozebeke. Izegem, Oostrozebeke en Tielt liggen ook in de **bovenste helft** van alle gemeenten van het Vlaams Gewest.

Hoewel ze niet per se een opvallend hoge kansarmoede-index hebben, kenden **7 van de 10 gemeenten** een **groei** voor deze indicator. Vooral de groei in Pittem en Izegem is opmerkelijk, maar ook Tielt, Oostrozebeke en Meulebeke kenden een lichte stijging. Het cijfer voor Pittem is zelfs meer dan verdubbeld. In Ingelmunster, Ruiselede en Wingene daalde de kansarmoede-index. Dit is ook te zien op [onderstaande figuur](#) die de groeipercentages sinds 2017 weergeeft. Het zal belangrijk zijn om verdere groei in de gaten te houden.

Bron: Opgroeien | provincies.incijfers.be

3.2.6 Conclusie socio-economische ontwikkelingen

Om **economische kwetsbaarheid** in kaart te brengen, zijn er een aantal indicatoren die bekeken kunnen worden, zoals inkomen, hoeveel mensen een budgetmeter elektriciteit hebben enz. In ELZ RITS verdienen de inwoners gemiddeld **minder** per maand dan West-Vlaanderen of het Vlaams Gewest in hun geheel. Vooral Pittem, Oostrozebeke en Ingelmunster verdienen het minst. Indien gekeken wordt naar in welke gemeenten mensen het vaakst **budgetmeters elektriciteit** hebben, springen Izegem, Tielt en Dentergem eruit. Opvallend is wel dat Ruisselede de sterkste groei kende, wat best in de gaten gehouden wordt. Ook op vlak van personen met een **verhoogde tegemoetkoming** en **werkzoekenden zonder werk** scoren Izegem en Tielt het hoogst, maar wel nog onder het Vlaams gemiddelde.

Indien niet alleen de financiële kant bekeken wordt, maar men ook het **sociale aspect** en **gezondheid** meeneemt, kan '**kansarmoede**' in kaart gebracht worden. Dan springen vooral Izegem en Tielt er t.o.v. de andere gemeenten uit. Niet alleen hebben deze gemeenten de meeste buurten die door de kansarmoedeatlas als 'kansarm' aangeduid worden, maar zij scoren ook het hoogst op de kansarmoede-index van Kind & Gezin. Daarnaast worden er ook in Meulebeke en Pittem buurten als 'kwetsbaar' aangeduid.

Op socio-economisch vlak is er dus bijzondere aandacht nodig voor Izegem en Tielt, wat niet verwonderlijk is gezien dit de grootste gemeenten binnen de ELZ zijn. Ook de andere gemeenten die hierboven besproken worden, dienen waakzaam te zijn.

3.3 Ecologische ontwikkelingen

3.3.1 Zorgaanbod

3.3.1.1 Woonzorgcentra (WZC) en dagverzorgingscentra (DVC)¹⁴

Gebied	Aanbodratio WZC (per 100 inwoners) (2021)		Groecijfer van 2017 naar 2021 (%)	
	65+	80+	65+	80+
Dentergem	13,9	39,4	-6,4	3,3
Ingelmunster	7,1	20,5	-1,7	-7,5
Izegem	6,6	20,7	-0,5	-1,4
Lendeledede	7,1	22,2	-6,1	-4,1
Meulebeke	6	19,6	-4,1	-2,4
Oostrozebeke	4,8	16,4	-3,0	-3,9
Pittem	6,9	21,2	79,9	84,3
Ruselede	6,8	18,9	-2,1	2,5
Tielt	5,3	16,6	-5,5	-3,8
Wingene	7,7	21,3	-39,4	-43,2
RITS	6,9	21,1	-7,9	-7,9
West-Vlaanderen	6,0	19,4	-1,3	-1,3
Vlaams Gewest	6,0	19,9	-1,7	-0,8

[Provincies.incijfers](#)

In ELZ RITS zijn er in 2019 1.714 bedden in **woonzorgcentra**. In 2021 vertaalt zich dat in 6,9 bedden per 100 65-plussers en 21,1 bedden per 100 80-plussers. Het aanbod per inwoner is net iets **hoger** in ELZ RITS dan in West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Tot eind 2025 worden er geen nieuwe voorafgaande vergunningen meer uitgereikt.

Wat opvalt, is de sterke groei in het aanbodratio in Pittem, zowel voor de 65- als 80-plussers. Dit wordt ook weergegeven in onderstaande figuur. Het ratio steeg in 2021 in Pittem respectievelijk 79,9% en 84,3% in vergelijking met 2017. In Wingene kan het omgekeerde opgemerkt worden: daar daalde het aanbodratio in 2021 met 39,4% voor de 65-plussers en met 43,2% voor 80-plussers in vergelijking met 2017. Ook in Ingelmunster kan een daling waargenomen worden van -7,5%. Zo komt het aanbodratio voor ELZ RITS in 2021 op een daling van -7,9% in vergelijking met 2017 terwijl dit voor West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest nagenoeg gelijk bleef. Deze veranderingen zijn waarschijnlijk niet te wijten aan een toename of afname van het aantal ouderen in de regio, aangezien ze niet gelinkt kunnen worden aan de cijfers voor het aantal 75-plussers die hierboven besproken werden.

¹⁴ Het aanbodratio van de woonzorgcentra en de dagverzorgingscentra is de verhouding tussen de gerealiseerde capaciteit en het aantal ouderen in die leeftijdsgroep. Voor de WZC betekent dit de beschikbare 'bedden' per 100 inwoners. Voor de DVC betekent dit het aantal centra per gemeente per 10.000 inwoners.

Gebied	Aanbodratio DVC (per 10.000 inwoners) (2021)		Groecijfer van 2017 naar 2021 (%)	
	65+	80+	65+	80+
Dentergem	5,9	16,6	-6,4	3,3
Ingelmunster	4,2	12,1	-4,6	-10,3
Izegem	1,6	5,0	-3,0	-3,8
Lendeledede	7,3	22,9	nvt	nvt
Meulebeke	4,3	13,9	-4,7	-3,1
Oostrozebeke	0,0	0,0	nvt	nvt
Pittem	7,0	21,6	nvt	nvt
Ruiselede	9,0	25,3	-2,1	2,5
Tielt	2,2	6,8	-5,5	-3,8
Wingene	3,4	9,5	-4,3	-10,2
RITS	3,5	10,7	22,9	22,9
West-Vlaanderen	2,8	9,0	17,5	17,6
Vlaams Gewest	2,3	7,7	16,6	17,7

[Provincies.incijfers](#)

Daarnaast kan ook gekeken worden naar het aanbodratio binnen **dagverzorgingscentra**. In ELZ RITS zijn er 8 DVC's in 2019. De programmatie, ofwel het aantal DVC's men verwacht nodig te hebben o.b.v. het aantal inwoners, bedraagt nochtans 10 DVC's. Per 10.000 65-plussers en 80-plussers zijn er respectievelijk 3,5 en 10,7 DVC's per 10.000 inwoners. Dat is voor beide leeftijdscategorieën net iets **hoger** dan het gemiddelde in West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Dit is niet verwonderlijk gezien het grotere aandeel ouderen binnen ELZ RITS. Wat opvalt, is dat deze indicator in 2021 voor bijna elke gemeente was afgenomen in vergelijking met 2017. Wellicht komt dit door een stijging van de oudere populatie en dus een daling van het aantal plaatsen per inwoner. In Lendeledede was er tot en met 2019 geen enkel DVC in de gemeente. In Pittem was dit ook het geval tot en met 2018. In Oostrozebeke was er in 2021 ook nog geen enkel DVC.

3.3.1.2 Centra voor kortverblijf

Gebied	Woongelegenheden in een centrum voor kortverblijf (2019)	Aanbodratio kortverblijf (aantal plaatsen per 1.000 65-plussers) (2021) ¹⁵
Dentergem	17	10,0
Ingelmunster	10	4,2
Izegem	5	0,8
Lendeledede	3	2,2
Meulebeke	10	4,3
Oostrozebeke	3	1,9
Pittem	3	2,1
Ruiselede	0	0,0
Tielt	1	0,2
Wingene	14	4,8
RITS	66	2,6
West-Vlaanderen	n.v.t.	2,0
Vlaanderen	n.v.t.	1,8

[Provincies.incijfers](#)

In 2019 zijn er in ELZ RITS in totaal 66 woongelegenheden in een **centrum voor kortverblijf**. Dat brengt het aanbodratio kortverblijf in 2021 op 2,6 plaatsen per 1.000 65-plussers binnen ELZ RITS. Dat is iets **hoger** dan het gemiddelde in West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Het cijfer is vooral hoog in Dentergem. De gemeenten Wingene, Meulebeke en Ingelmunster volgen. De andere gemeenten scoren allemaal **lager** dan het Vlaams gemiddelde, waarbij Ruiselede en Tielt een opvallend laag ratio hebben.

Er is een voorafgaande vergunning voor 6 bijkomende woongelegenheden voorzien. Tot eind 2025 worden er geen nieuwe voorafgaande vergunningen meer uitgereikt.

¹⁵ Voor deze tabel was er op vlak van aantal woongelegenheden enkel data t.e.m. 2019 terwijl er voor het aanbodratio wel data van 2021 voorhanden was. Aangezien de data uit 2019 van het aanbodratio heel gelijkaardig was aan de data voor 2021, werd gekozen om de meest recente data weer te geven.

3.3.1.3 Assistentiewoningen

Gebied	Aanbodratio assistentiewoningen (aantal bedden per 100 65-plussers) (2021)
Dentergem	3,5
Ingelmunster	1,5
Izegem	1,8
Lendeledede	0,7
Meulebeke	2,2
Oostrozebeke	0,0
Pittem	2,4
Ruiselede	1,8
Tielt	2,6
Wingene	2,4
RITS	2,0
West-Vlaanderen	2,2
Vlaanderen	2,3

[Provincies.incijfers](#)

Het aanbodratio **assistentiewoningen** ligt in ELZ RITS **lager** dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen. Er zijn in ELZ RITS dus gemiddeld minder bedden in assistentiewoningen per 100 65-plussers. Het cijfer is vooral laag in Oostrozebeke, Lendeledede en Ingelmunster. Er moet wel opgemerkt worden dat private assistentiewoningen niet opduiken in de data, terwijl zij wel bedden aanbieden binnen de regio.

3.3.1.4 Gepresteerde uren gezinszorg en aanvullende thuiszorg

Gebied	Gepresteerde uren gezinszorg ¹⁶ (per inwoner van respectievelijke leeftijdscategorie) (2020)		Realisatiegraad gezinszorg ¹⁷ (2020) (%)
	65+	80+	
Dentergem	14,6	30,4	95,0
Ingelmunster	10,5	21,6	68,5
Izegem	8,4	16,8	66,8
Lendelede	5,7	15,6	38,4
Meulebeke	12,2	29,6	84,4
Oostrozebeke	11,7	31,7	76,4
Pittem	15,4	37,8	97,9
Ruiselede	17,8	38,3	117,2
Tielt	12,0	26,7	84,7
Wingene	12,6	25,3	73,1
RITS	11,3	25,1	77,6
West-Vlaanderen	10	23	74,4
Vlaams Gewest	9,3	21,7	68,9

[Provincies.incijfers](#)

In bovenstaande tabel wordt links weergegeven hoeveel **uren gezinszorg** er gepresteerd worden per inwoner van een bepaalde leeftijdscategorie. Deze gepresteerde uren worden rechts a.d.h.v. de realisatiegraad uitgezet tegenover het programmacijfer¹⁸, ofwel het aantal uren gezinszorg men op voorhand inschat nodig te hebben.

Het meeste aantal uren gezinszorg per inwoner wordt gepresteerd in Ruiselede en Pittem. De realisatiegraad wijst erop dat er in Pittem net iets minder uren gepresteerd worden dan het programmacijfer, terwijl dat er in Ruiselede juist meer zijn. Ruiselede voert zo niet alleen het meeste uren gezinszorg per inwoner uit, maar zit ook het verst boven het aantal uren gezinszorg men op voorhand inschat nodig te hebben. Zo heeft Ruiselede ook de hoogste realisatiegraad binnen ELZ RITS. Ruiselede is overigens de enige gemeente van ELZ RITS die in 2020 meer uren gezinszorg presteert dan het programmacijfer. De 9 andere gemeenten voerden allemaal **minder** uren gezinszorg uit dan dat er op voorhand als nodig geschat worden.

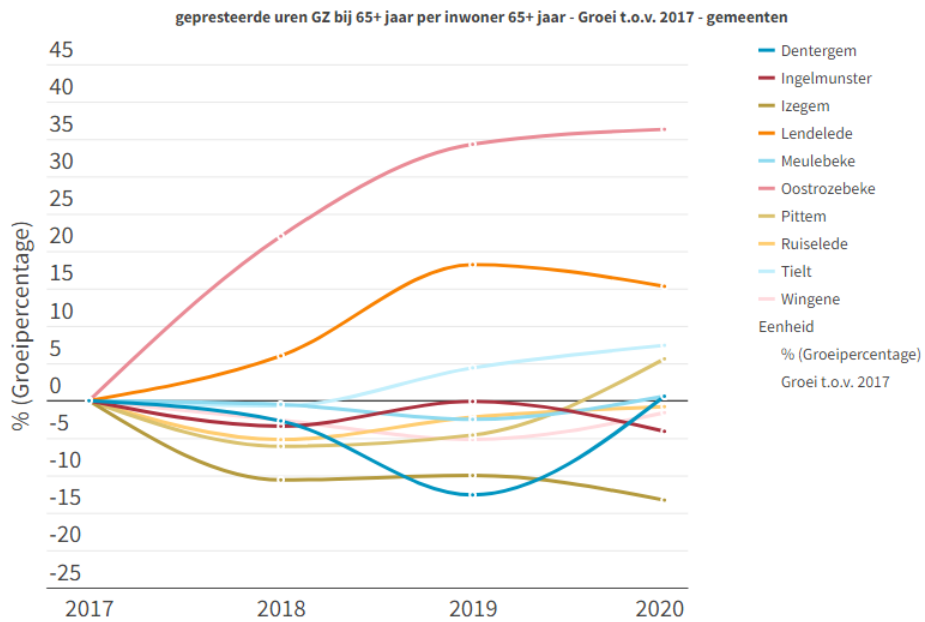
Verder worden het minste aantal uren gezinszorg per inwoner gepresteerd in Ingelmunster, Izegem en Lendelede. Zij zitten dan ook het verst onder het programmacijfer en hebben zo de laagste realisatiegraad. Lendelede zit zelfs meer dan 60% onder het aantal uren men op voorhand schat nodig te hebben en heeft hiermee de laagste realisatiegraad binnen ELZ RITS.

Wat wel moet opgemerkt worden, is dat Lendelede tot 2020 in vergelijking met 2017 aan een opmars bezig was wat betreft gepresteerde uren gezinszorg (+12,0%) en realisatiegraad (+5,7%). Dit eerste is te zien in [onderstaande twee figuren](#). Desondanks bleven beide indicatoren in 2020 zeer laag. Ook Oostrozebeke was in 2020 sterk gestegen wat betreft gepresteerde uren gezinszorg (+37,3%) en realisatiegraad (+30,2%) in vergelijking met 2017.

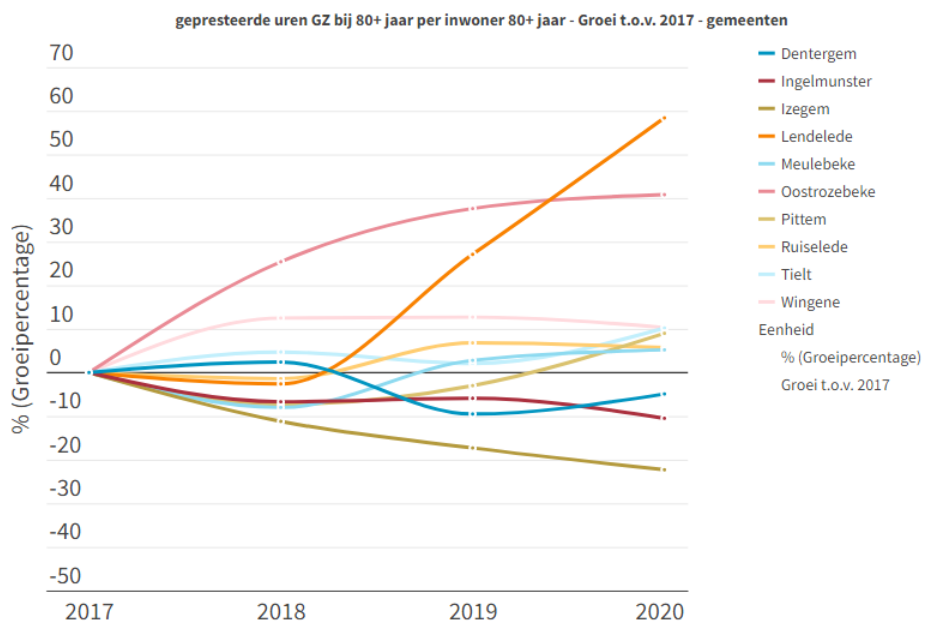
¹⁶ Een dienst voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg helpt thuis met persoonsverzorging (wassen, aankleden, verzorging, enz.), hulp in het huishouden (koken, wassen en strijken, enz.), de schoonmaak (poetsen, stof afnemen en stofzuigen, enz.), soms ook oppas, en soms ook hulp bij karweitjes (Provincies.incijfers, z.d.).

¹⁷ Realisatiegraad gezinszorg: gerealiseerd aantal uren gezinszorg tegenover het programmacijfer. Een getal onder 100 wijst op minder gepresteerde uren dan het programmacijfer, terwijl een getal hoger dan 100 wijst op meer gepresteerde uren dan het programmacijfer.

¹⁸ Het programmacijfer gezinszorg is een inschatting van het aantal uren dat nodig zal zijn en wordt per provincie en per gemeente vastgelegd op basis van de leeftijdsverdeling van de inwoners (bevolkingsprojectie voor jaar volgend op jaar waarop programmatie betrekking heeft). Klik [hier](#) voor meer informatie.

Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid - Vesta systeem van elektronische gegevensuitwisseling

Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid - Vesta systeem van elektronische gegevensuitwisseling

3.3.1.5 Lokale dienstencentra

De Vlaamse programmatie¹⁹ voorziet 1 lokaal dienstencentrum (LDC) per begonnen schijf van 15.000 inwoners in de gemeente. Voor ELZ RITS bedraagt de programmatie in 2021 zo'n 13 lokale dienstencentra, terwijl er in werkelijkheid slechts 6 lokale dienstencentra waren binnen ELZ RITS (Provincies.incijfers [rapport ouderenzorg](#), 2022). Dit gegeven weerspiegelt zich ook in een ongelijke verdeling van het aanbodratio in onderstaande tabel.

Gebied	Aanbodratio lokale dienstencentra (aantal centra per 10.000 65-plussers) (2021)
Dentergem	5,9
Ingelmunster	0,0
Izegem	1,6
Lendeledede	0,0
Meulebeke	4,3
Oostrozebeke	0,0
Pittem	0,0
Ruiselede	9,0
Tielt	2,2
Wingene	3,4
RITS	2,3
West-Vlaanderen	2,2
Vlaanderen	1,9

[Provincies.incijfers](#)

Het aanbodratio LDC voor ELZ RITS is hoger dan dat van West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest, maar dat komt door een hoog cijfer voor Dentergem en Ruiselede. In Lendeledede, Oostrozebeke en Pittem bedraagt het aanbodratio 0. Aangezien een LDC onder andere informatieve en recreatieve activiteiten aanbiedt, sociale cohesie versterkt en de inwoners ondersteunt zo lang mogelijk in goede omstandigheden thuis te wonen, kan de afwezigheid van een LDC binnen een gemeente een groot knelpunt vormen.

¹⁹ Het programmacijfer voor lokale dienstencentra is het berekende aantal centra dat per gemeente nodig is op basis van de bevolkingsprognose binnen 5 jaar (Provincies.incijfers, 2020).

3.3.1.6 Huisartsen

Gebied	Gemiddeld aantal toegewezen patiënten per huisartsenpraktijk ²⁰ (2018)
Dentergem	1.648
Ingelmunster	1.511
Izegem	1.720
Lendeledede	1.071
Meulebeke	1.986
Oostrozebeke	1.297
Pittem	1.247
Ruiselede	1.555
Tielt	1.498
Wingene	1.048
RITS	1.458
West-Vlaanderen	1.516
Vlaams Gewest	1.576

[Provincies.incijfers](#)

In ELZ RITS zijn er gemiddeld iets minder patiënten toegewezen per huisartsenpraktijk dan in het Vlaams Gewest. In 3 gemeenten is dit omgekeerd, namelijk in Meulebeke, Izegem en Dentergem. Vooral in Meulebeke ligt het cijfer een stuk hoger dan het gemiddelde van ELZ RITS. Meer patiënten per praktijk betekent minder tijd per patiënt. 5 van de 10 gemeenten scoren lager dan het gemiddelde voor West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest.

Gebied	Huisartsencontact ²¹ (2019)
Dentergem	87
Ingelmunster	88
Izegem	88
Lendeledede	88
Meulebeke	86
Oostrozebeke	88
Pittem	87
Ruiselede	85
Tielt	84
Wingene	88
RITS	87
West-Vlaanderen	87
Vlaams Gewest	85

[IMA Atlas](#)

Bovenstaande tabel geeft weer hoeveel procent van de inwoners minstens 1 keer naar de huisarts ging in 2019. De meeste gemeenten in ELZ RITS en ELZ RITS op zich scoren boven het Vlaams gemiddelde. Dat wil zeggen dat er in ELZ RITS gemiddeld meer inwoners minstens 1 keer per jaar naar de huisarts gaan. Enkel Tielt, die het laagst scoort binnen ELZ RITS, scoort onder dit Vlaams gemiddelde.

²⁰ Patiënten met een globaal medisch dossier (GMD) worden toegewezen aan de GMD-houdende huisartsenpraktijk. Patiënten zonder GMD worden toegewezen aan de meest gecontacteerde huisartsenpraktijk in dat kalenderjaar.

²¹ Percentage rechthebbenden met minstens 1 huisartsencontact (raadpleging/bezoek).

3.3.1.7 Voorzieningen

Onderstaande tabel toont hoe nabij bepaalde voorzieningen zich ten opzichte van een gemeente bevinden. Dit om in kaart te brengen hoe makkelijk bereikbaar deze voorzieningen zijn voor de burger. Per gemeente wordt telkens de afstand in vogelvlucht weergegeven tot de respectievelijke voorziening die zich het dichtst bij die gemeente bevindt. Deze informatie slaat dus niet op de bereikbaarheid met het openbaar vervoer. Meer informatie hieromtrent is te vinden op de website van het [Vlaams Instituut voor Kwaliteit en Zorg](#).

Soort voorziening	Afstand tot dichtstbijzijnde voorziening (km)									
	Dentergem	Ingelmunster	Izegem	Lendeledede	Meulebeke	Oostrozebeke	Pittem	Ruiseledede	Tielt	Wingene
Algemeen ziekenhuis	7	3	0,3	6	6,4	6,7	4	6,7	0,4	7
Centrum geestelijke gezondheid	7	3,2	0,8	3,4	6	8,4	4,5	6,8	0,6	7
Centrum voor ambulante revalidatie	6,9	8,6	6,6	4,7	11	10,7	10,7	9,6	12,8	12,4
Centrum voor autismespectrumstoornis	22,4	35	37,7	37,4	31,5	30	32	23	28	31,5
Initiatief beschut wonen	15,5	3	0,3	4	6,6	8,4	9,3	10,8	12,3	8,8
Pediatrische geestelijke gezondheidszorg	16	9	6,6	10	11	14	10,7	19,5	14,8	16
Psychiatrisch verzorgingstehuis	11	7,4	4,7	8	10	12,6	10,5	10	13	7
Psychiatrisch ziekenhuis	12	7	7,7	7	4,8	8,9	1,6	10	6,7	7
Psychiatrische afdeling in AZ	7	6	3,2	6	6,4	6,7	4	6,7	0,4	7
Psychosociale revalidatie	19	7,3	4,7	7,7	9,9	12,4	10,5	21	14,3	16,4
Verslavingsrevalidatie	18,3	11	11	7,3	14,3	12	19	21,6	20,4	26,4

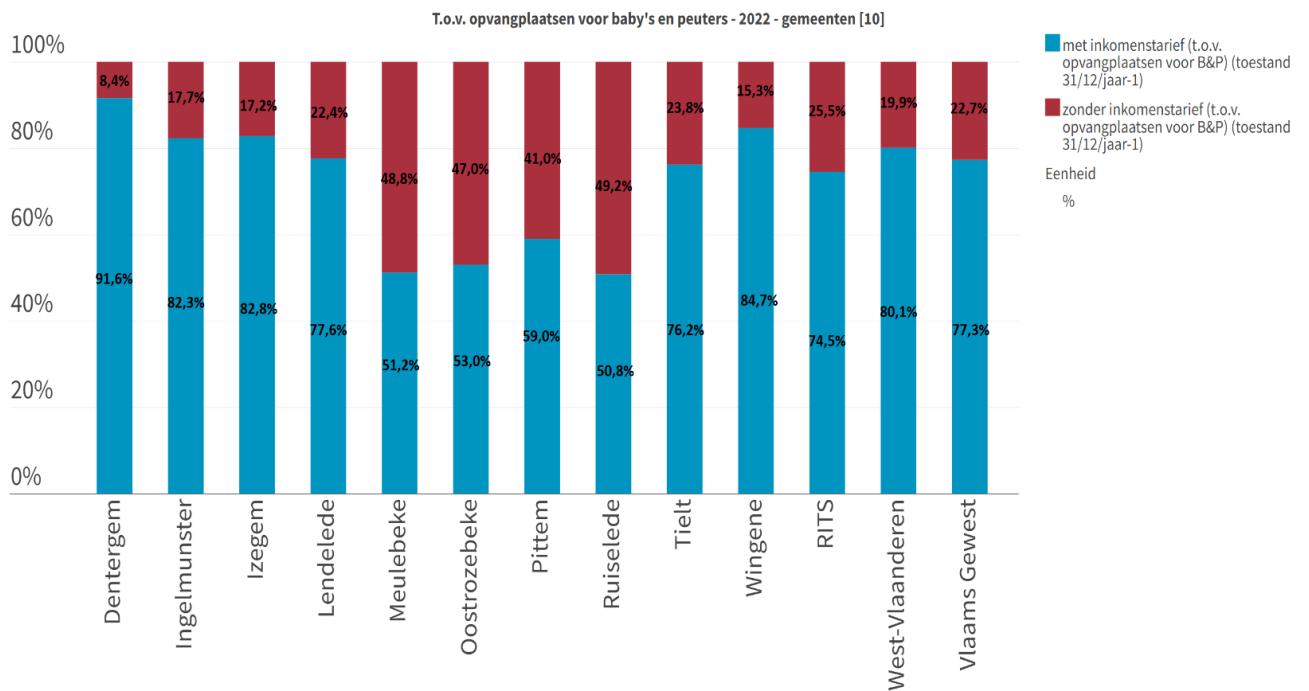
[Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg](#)

3.3.1.8 Aanbod kinderopvang voor baby's en peuters

Gebied	Opvangplaatsen baby's en peuters per 100 kinderen van 0 tot 2 jaar (2021)
Dentergem	32,6
Ingelmunster	52,1
Izegem	54,2
Lendeledede	78,4
Meulebeke	73
Oostrozebeke	25,7
Pittem	35,5
Ruiselede	56,8
Tielt	67,9
Wingene	51,7
RITS	53,8
West-Vlaanderen	50,7
Vlaams Gewest	45,3

[Provincies.incijfers](#)

In ELZ RITS zijn er gemiddeld meer opvangplaatsen voor baby's en peuters per 100 kinderen van 0 tot 2 jaar dan in West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. De enige gemeenten binnen ELZ RITS waar dit niet het geval is, zijn Dentergem, Oostrozebeke en Pittem. Vooral in Oostrozebeke is het aantal plaatsen beduidend minder in vergelijking met West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. De meeste plaatsen bevinden zich in Lendeledede en Meulebeke.

Bron: Opgroeien | provincies.incijfers.be

Meestal betaalt men in de opvang een inkomenstarief²². In ELZ RITS is dit dan ook het geval bij ongeveer 3/4^e van de opvangplaatsen voor baby's en peuters. Dat is net iets minder dan in het Vlaams Gewest. Echter zijn er 4 gemeenten binnen ELZ RITS waarbij het aandeel opvangplaatsen met inkomenstarief ten opzichte van plaatsen zonder inkomenstarief een stuk lager is vergeleken met West-Vlaanderen of het Vlaams Gewest: Meulebeke, Oostrozebeke, Pittem en Ruiselede. In die gemeenten schommelt het aandeel opvangplaatsen die zelf de kostprijs bepaalt tussen 41% en 49,2%. Dat maakt het voor gezinnen uit die gemeenten die het financieel moeilijker hebben minder evident om opvang in de buurt te vinden die rekening houdt met hun inkomen.

²² Inkomenstarief kinderopvang: een prijs op basis van je inkomen en gezinssamenstelling. Bij een opvang zonder inkomenstarief bepaalt de opvang de kostprijs.

3.3.2 Conclusie ecologische ontwikkelingen

Uit bovengenoemde indicatoren die het zorgaanbod in kaart brengen, blijkt dat het aanbod in ELZ RITS vaak gemiddeld of hoger scoort in vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het feit dat de cijfers van ELZ RITS objectief gelijk of hoger zijn dan die van Vlaanderen, wil echter niet automatisch zeggen dat het zorgaanbod ook voldoende is. Achter deze cijfers kunnen nog steeds te lange wachtlijsten schuilen, iets wat in de gesprekken met partners al dan niet naar boven moet komen. Er is daarnaast ook veel verschil tussen de gemeenten onderling. Sommige gemeenten hebben namelijk geen lokaal dienstencentrum, maar kunnen toch een voldoende aanbod vanuit bv. verenigingen binnen de gemeente hebben.

Ook de gepresteerde uren gezinszorg en realisatiegraad gezinszorg geven stof tot nadenken. Veel gemeenten binnen ELZ RITS hebben namelijk een realisatiegraad die al dan niet vrij ver onder 100% ligt. Mogelijke verklaringen hiervoor moeten opnieuw door in gesprek te gaan met partners helder worden.

4 Overzicht per gemeente

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de aandachtspunten per gemeente. Wanneer gesproken wordt over een ‘aandeel’ van iets, dan gaat het over percentages en niet over absolute aantallen. Bv. het ‘aandeel’ 65-plussers is het percentage personen ouder dan 65 t.o.v. het totale inwonersaantal. Meer informatie per indicator wordt hierboven besproken.

4.1 Dentergem

Dentergem had in 2021 zo’n 8.638 inwoners en is zo de mediaan van het inwonersaantal van de gemeenten binnen ELZ RITS. De gemeente had in 2021 ook het derde laagste aandeel 65-plussers binnen ELZ RITS en het hoogste aandeel 0-17-jarigen. De proportie jongeren tegenover ouderen is dus hoger in Dentergem in vergelijking met de rest van ELZ RITS. Een gevolg daarvan is dat de **grijze druk** in Dentergem één van de laagste binnen ELZ RITS is. Deze grijze druk is de afgelopen jaren wel gestegen. De **groene druk** is binnen ELZ RITS dan ook het hoogst in Dentergem.

Verder is er de **familiale zorgindex**. Die is voor Dentergem nagenoeg gelijk aan het gemiddelde voor ELZ RITS zelf en dat van West-Vlaanderen, maar een stuk hoger dan het gemiddelde voor Vlaanderen. Er moet gezegd zijn dat West-Vlaanderen over het algemeen vrij hoog scoort op deze indicator in vergelijking met Vlaanderen.

Het aantal **75-plussers** in Dentergem is binnen ELZ RITS ook vrij gemiddeld, maar lager in vergelijking met West-Vlaanderen, die over het algemeen een grotere oudere bevolking heeft. Het grootste aandeel van hen woont in de buurt Dentergem-Centrum. Toch is de **interne vergrijzing** in Dentergem de derde hoogste binnen ELZ RITS en hoger dan het gemiddelde van ELZ RITS, West-Vlaanderen en Vlaanderen. Dat wil zeggen dat er gemiddeld redelijk wat personen van 80 jaar en ouder zijn binnen de groep ouderen (65+). Toch is zowel de familiale zorgindex als de interne vergrijzing de afgelopen jaren gedaald. Misschien is de grotere sterfte bij ouderen door de coronacrisis hier een oorzaak van.

Onder de inwoners in Dentergem is er niet opvallend veel diversiteit. Het aantal inwoners met een **niet EU-herkomst** is er dan ook vrij laag in vergelijking met de hele ELZ en een heel stuk lager dan het Vlaams gemiddelde. Deze indicator is in afgelopen jaren ook slechts heel licht gestegen.

Het aandeel **alleenwonende 75-plussers** in Dentergem is lager dan het gemiddelde voor ELZ RITS, West-Vlaanderen en Vlaanderen, maar is de afgelopen jaren wel gegroeid.

Ook het aandeel **alleenstaande ouders** is in Dentergem vrij laag in vergelijking met andere regio’s.

Wat alarmerend is, is dat het **antidepressivagebruik** in Dentergem vrij hoog ligt, zowel in vergelijking met West-Vlaanderen als het Vlaams gewest. Het cijfer is de laatste jaren ook gestegen. Dentergem ligt daarbij boven het 75e percentiel van het Vlaams gewest én ook boven het 75e percentiel van West-Vlaanderen. Dit laatste is zeker opvallend aangezien West-Vlaanderen over het algemeen het hoogste antidepressivagebruik heeft binnen Vlaanderen. Aangezien Dentergem dan nog steeds heel hoog scoort, toont dit de uitzonderlijkheid van het cijfer aan. Daarnaast kan het cijfer daardoor ook niet enkel gelinkt worden aan een hoog gebruik door een hoger aandeel ouderen. Verder valt op dat Dentergem binnen ELZ RITS wel het laagst scoort op vlak van gebruik van antidepressiva voor langer dan 12 maanden. De buurten waar antidepressivagebruik het vaakst voorkomen, zijn Wakken-Centrum, De Bul, Mandelmeersen, Baliekouter, Groenhove en Dentergem-Centrum.

Ook het gebruik van **antidementia** is het hoogst in Dentergem in vergelijking met de rest van ELZ RITS.

Op vlak van personen met een **statuut chronische aandoeningen** is het aandeel binnen Dentergem één van de laagste binnen heel ELZ RITS. Ook heeft Dentergem het tweede laagste aandeel **erkend personen met een handicap** van 18 jaar en ouder binnen ELZ RITS. Wellicht hebben beide te maken met een lager aandeel ouderen binnen de gemeente.

Dentergem blijft achter wat betreft **preventieve mondzorg** en scoort hierbij het laagste van alle gemeenten binnen ELZ RITS. Wat betreft inwoners dat minstens 2x in contact komen met een tandarts gedurende 3 opeenvolgende jaren, scoort Dentergem gelijkaardig aan het West-Vlaams en Vlaams gemiddelde.

Dentergem scoort goed wat betreft aandeel 2-jarige kinderen met **overgewicht**.

In Dentergem ligt het **inkomen** gemiddeld iets hoger dan het gemiddelde van ELZ RITS, maar lager dan het West-Vlaams en Vlaams gemiddelde. Het gemiddelde van ELZ RITS is sowieso lager dan het provinciaal en Vlaams cijfer. In Dentergem zijn er ook gemiddeld het minste inwoners met een **verhoogde tegemoetkoming** binnen ELZ RITS. Ook het aandeel **werkzoekenden zonder werk** is in Dentergem gemiddeld lager dan in de rest van ELZ RITS. Van degene die toch werkzoekend zijn, is het grootste deel minder dan 1 jaar werkloos.

Volgens de **kansarmoedeatlas** wordt geen enkele buurt als kansarm aangeduid, maar zijn er wel 2 buurten die 1 of meer drempelwaarden overschrijden: Oosthoek – Kerkemeerskouter (dimensie gezondheid) en Wakken-Centrum (dimensie gezondheid en kwetsbare ouderen). Ook binnen de **kansarmoede-index van Kind & Gezin** scoort Dentergem heel laag en een stuk onder het gemiddelde van West-Vlaanderen en het Vlaams gewest.

Toch is het aantal huishoudens met een **actieve budgetmeter elektriciteit** hoger in Dentergem in vergelijking met ELZ RITS en West-Vlaanderen, maar lager in vergelijking met het Vlaams Gewest. Deze indicator is afgelopen jaren wel een stuk gedaald.

Op vlak van zorgaanbod voor ouderen doet Dentergem het goed. In Dentergem is het **aanbodratio WZC** het hoogst van alle gemeenten binnen ELZ RITS en ook een stuk hoger dan het gemiddelde voor West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Ook op vlak van **dagverzorgingscentra**, het **aanbodratio kortverblijf**, **assistentiewoningen** en **lokale dienstencentra** scoort Dentergem hoog. Op vlak van gepresteerde uren **gezinszorg** scoort Dentergem hoger dan ELZ RITS, West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Toch zijn het aantal gepresteerde uren net iets lager dan het aantal uren dat men op voorhand schat nodig te hebben.

Wat wel opvalt, is dat er in Dentergem meer **patiënten per huisarts** zijn in vergelijking met ELZ RITS, West-Vlaanderen of Vlaanderen. Dit kan resulteren in een hogere werkdruk voor huisartsen en minder tijd per patiënt.

Het aanbod op vlak van **kinderopvang voor baby's en peuters** in Dentergem kan dan weer een stuk beter. Dentergem scoort het op één na laagst binnen ELZ RITS en ook een heel stuk lager dan het gemiddelde voor ELZ RITS, West-Vlaanderen en Vlaanderen. Wat wel positief is, is dat de meeste van de opvangplaatsen op basis van een inkomenstarief werken.

4.2 Ingelmunster

Ingelmunster had in 2021 zo'n 11.207 inwoners en staat hiermee op de 4^e plaats van gemeenten met het meeste aantal inwoners binnen ELZ RITS.

Zo'n 21,4% van deze inwoners is 65 jaar of ouder, wat voor ELZ RITS vrij gemiddeld is. Binnen Ingelmunster is de **groene druk** wat lager dan in de rest van ELZ RITS, terwijl de **grijze druk** nagenoeg gelijk is als het gemiddelde van ELZ RITS. Deze grijze druk is daardoor net iets hoger dan het Vlaams gemiddelde. Opvallend is dat Ingelmunster de tweede hoogste **familiale zorgindex** heeft. Deze is bijna gelijk aan die van West-Vlaanderen, dat sowieso hoog scoort door het hoge aantal ouderen, maar ook een pak hoger dan het Vlaams gemiddelde. Ingelmunster ligt daarmee zelfs boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in het Vlaams gewest. Deze index is de laatste jaren ook toegenomen. Dat wil zeggen dat de druk op mantelzorgers groter wordt. Ook de **interne vergrijzing** ligt binnen Ingelmunster wat hoger dan het gemiddelde voor RITS en een stukje hoger dan dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Ook met deze index ligt Ingelmunster boven het 75e percentiel van alle gemeenten in het Vlaams gewest én deze interne vergrijzing kende de afgelopen jaren een groei.

Ingelmunster heeft een gemiddeld aantal inwoners met een **niet EU-herkomst** in vergelijking met ELZ RITS. Zo is Ingelmunster een beetje minder divers dan West-Vlaanderen, maar toch een heel stuk minder dan het Vlaams Gewest. Dit cijfer is in afgelopen jaren licht gestegen.

In Ingelmunster zijn er gemiddeld iets meer **75-plussers** in vergelijking met ELZ RITS en het Vlaams gemiddelde, maar net iets minder dan het West-Vlaams gemiddelde. Zo ligt Ingelmunster ook boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen voor deze indicator. De grootste aandelen 75-plussers bevinden zich in de buurten Mandelvallei en Ingelmunster. Ook bevindt zich het derde grootste aandeel **alleenwonende 75-plussers** binnen ELZ RITS zich in Ingelmunster. Dit cijfer is in afgelopen jaren ook een stukje gestegen.

Het valt daarnaast op dat het **antidepressivagebruik** in Ingelmunster gemiddeld hoger is dan in de meeste andere gemeenten binnen ELZ RITS. Ook in vergelijking met het Vlaams Gewest scoort Ingelmunster hoog en de gemeente ligt zelf boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen. Ingelmunster scoort ook redelijk hoog op vlak van personen die antidepressiva langdurig gebruiken. Buurten waar het meeste antidepressivagebruik voorkomen, zijn Ingelmunster, Hoewewijk en De Wante – De Zandvlugge.

Ook het gebruik van **antidementia** ligt in Ingelmunster hoger dan in West-Vlaanderen of in het Vlaams gewest. Aangezien dit hoger ligt dan West-Vlaanderen, waar gemiddeld meer ouderen aanwezig zijn, kan het antidementiagebruik niet enkel toegeschreven worden aan een hoog aantal ouderen.

Op vlak van **alleenstaande ouders** ligt Ingelmunster proportioneel gezien iets lager dan het gemiddelde voor ELZ RITS. Dit cijfer kende een lichte daling in afgelopen jaren.

Ingelmunster is de gemeente met het tweede hoogste aantal personen met een **statuut chronische aandoeningen** en ligt zo boven het gemiddelde voor ELZ RITS en het Vlaams Gewest. De gemeente ligt zelf boven het 75^e percentiel van alle gemeenten binnen Vlaanderen. Dit cijfer kende ook een lichte groei. Daarnaast zijn er in Ingelmunster proportioneel een hoog aantal **erkend personen met een handicap** en dan vooral binnen de categorie van 65-plussers. Het aandeel ligt een stuk hoger dan zowel het gemiddelde voor ELZ RITS, West-Vlaanderen als Vlaanderen. Ingelmunster ligt zo zelfs boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen.

Op vlak van **preventieve mondzorg** scoort Ingelmunster redelijk goed.

Ingelmunster heeft meer 2-jarige kinderen met **overgewicht** in vergelijking met het gemiddelde in ELZ RITS.

Opvallend is dat Ingelmunster het allerlaagste gemiddelde **inkomen** binnen ELZ RITS heeft en dus ook een heel stuk onder het West-Vlaams en Vlaams gemiddelde ligt. Ingelmunster ligt zo zelfs in de laagste 25% van alle gemeenten in Vlaanderen. Ook binnen West-Vlaanderen ligt Ingelmunster in de onderste helft.

Ingelmunster heeft gemiddeld minder **actieve budgetmeters elektriciteit** in vergelijking met ELZ RITS, West-Vlaanderen en Vlaanderen. Toch ligt de gemeente in de bovenste helft van ELZ RITS. Dit cijfer is de afgelopen jaren wel licht gedaald.

Daarnaast is het aandeel **personen met een verhoogde tegemoetkoming** in Ingelmunster iets hoger, maar lager dan het West-Vlaams en Vlaams gemiddelde.

In Ingelmunster is het aandeel **werkzoekenden zonder werk** de voorbije jaren wat gedaald en komt zo onder het gemiddelde van ELZ RITS te liggen. Ook in vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen ligt dit cijfer lager in Ingelmunster. Binnen ELZ RITS is Ingelmunster ook de 2^e hoogste gemeente op vlak van mensen die minder dan 1 jaar werkloos is.

Volgens de **kansarmoedeatlas** wordt in Ingelmunster geen enkele buurt als kansarm beschouwd. De buurt Ingelmunster overschrijdt wel de drempelwaarde voor de dimensies financiële kwetsbaarheid en gezondheid. Wat betreft de **kansarmoede-index van Kind en Gezin** scoort Ingelmunster gemiddeld binnen ELZ RITS, maar een stuk lager dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het cijfer daalde afgelopen jaren ook licht. Ingelmunster doet het op vlak van deze kansarmoede-indicatoren dus vrij goed.

Op vlak van het zorgaanbod scoort Ingelmunster vrij gemiddeld. Het **aanbodratio WZC** is redelijk gelijk aan het gemiddelde van ELZ RITS, maar iets hoger dan dat van West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Toch was er afgelopen jaren een lichte daling. Het **aanbodratio dagverzorgingscentra** en **kortverblijf** zijn ook iets hoger dan zowel het gemiddelde voor ELZ RITS, West-Vlaanderen als het Vlaams gewest. Op vlak van **aanbod assistentiewoningen** scoort Ingelmunster dan wel wat laag. Op vlak van **lokale dienstencentra** is er in Ingelmunster helemaal geen aanbod.

Opvallend is het lage aantal **gepresteerde uren gezinszorg** in Ingelmunster. Nog meer opvallend is hoe ver het aantal gepresteerde uren (realisatiegraad) onder de verwachte noodzaak (programmatie) ligt.

Ook zijn er in Ingelmunster gemiddeld meer **patiënten toegewezen per huisartsenpraktijk** in vergelijking met het gemiddelde voor ELZ RITS, maar iets minder dan het gemiddelde voor Vlaanderen.

Tenslotte heeft Ingelmunster net iets minder **opvangplaatsen voor baby's en peuters** in vergelijking met ELZ RITS, maar meer dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het is ook positief dat het merendeel van de opvangplaatsen met een inkomenstarief werkt.

4.3 Izegem

In 2021 is Izegem met zo'n 28.583 inwoners veruit de grootste gemeente binnen ELZ RITS. Ook heeft Izegem het derde grootste aandeel 65-plussers en tweede kleinste aandeel 0- tot 17-jarigen, namelijk respectievelijk zo'n 21,8% en 18,9%.

In Izegem is de **groene druk** bijna gelijk aan die van ELZ RITS, maar iets lager dan die van het Vlaams gewest. Daarentegen is de **grijze druk** in Izegem de tweede hoogste binnen ELZ RITS en een stukje hoger dan die van het Vlaams gewest. Aangezien West-Vlaanderen een erg hoge grijze druk heeft, ligt Izegem nog net onder dat gemiddelde. Ook de **familiale zorgindex** is in Izegem wat hoger dan het gemiddelde in Vlaanderen. Er moet wel gezegd zijn dat ELZ RITS op zich een stuk hoger scoort dan Vlaanderen. Izegem ligt ook boven het 50e percentiel van alle gemeenten in West-Vlaanderen wat betreft grijze druk én familiale zorgindex. Op vlak van **interne vergrijzing** scoort Izegem dan weer redelijk gemiddeld in vergelijking met andere regio's.

Gezien het grote aandeel ouderen, ligt Izegem ook iets boven het gemiddelde van RITS op vlak van aandeel **75-plussers**. De gemeente ligt voor deze indicator ook boven het 75e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen én in de bovenste helft van alle gemeenten in West-Vlaanderen. De buurten met de hoogste percentages 75-plussers zijn: Omgeving Brielstraat, Kortrijkstraat, Kachtem-Kern, Kasteel Ter Wallen, 't Blauwkapelletje, Izegem-Centrum-Oost en Leenstraat. Ook het aandeel **alleenwonende 75-plussers** ligt iets hoger dan het gemiddelde van RITS en het Vlaams Gewest.

Wel opvallend is dat Izegem het grootste aandeel **alleenstaande ouders** binnen ELZ RITS heeft. Dit cijfer is afgelopen jaren ook gestegen en ligt boven het gemiddelde van RITS en West-Vlaanderen, maar is gelijk aan dat van Vlaanderen. Izegem ligt wel als één van de enige gemeenten binnen West-Vlaanderen in de bovenste helft van alle gemeenten in Vlaanderen.

Opvallend is dat Izegem de gemeente is met het tweede hoogste **antidepressivagebruik** binnen ELZ RITS en ook boven het 75e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen én West-Vlaanderen ligt. De buurten met het hoogste antidepressivagebruik zijn: Izegem-Centrum-Oost, Paterswijk, Kanaal, Izegem-Centrum-West, Kachtem-Kern, 't Hoge – De Maan en Bellevue.

Ook het gebruik van **antidementia** ligt redelijk hoog binnen Izegem en is in afgelopen jaren gestegen.

Ook op vlak van diversiteit springt Izegem eruit, waarbij de gemeente het tweede hoogste aantal inwoners met een **niet-EU herkomst** heeft. Dit cijfer is afgelopen jaren ook wat gestegen. Het gemiddelde voor Izegem ligt net iets boven dat van ELZ RITS, maar nog onder het gemiddelde voor West-Vlaanderen en ver onder dat van Vlaanderen.

Het aandeel personen met een **statuut chronische aandoening** is binnen ELZ RITS het hoogst in Izegem. Het cijfer is ook hoger dan het gemiddelde voor West-Vlaanderen en Vlaanderen en is de afgelopen jaren gegroeid. Ook het aandeel **erkend personen met een handicap** is over het algemeen het hoogst in Izegem. Zo ligt Izegem ook boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen voor deze indicator.

Wat betreft **preventieve mondzorg** behoort Izegem tot een van de slechtste gemeenten binnen ELZ RITS. Izegem scoort hiervoor ook lager dan West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Op vlak van **overgewicht** bij 2-jarige kinderen, scoort Izegem vrij gemiddeld in vergelijking met ELZ RITS, maar lager dan zowel West-Vlaanderen als Vlaanderen.

Het gemiddelde **inkomen** in Izegem is vrij gemiddeld en net iets hoger dan het gemiddelde binnen ELZ RITS. Toch is dit lager dan het gemiddelde van West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Anderzijds heeft Izegem wel het hoogste aantal **actieve budgetmeters elektriciteit** binnen ELZ RITS en scoort zo hoger dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Dit cijfer is in afgelopen jaren wel gedaald.

Daarnaast heeft Izegem, samen met Tielt, het hoogste aandeel personen met een **verhoogde tegemoetkoming**. Verder heeft Izegem ook het grootste aandeel **werkzoekenden zonder werk** binnen ELZ RITS. Het cijfer is gelijk aan dat van West-Vlaanderen en iets lager dan dat van Vlaanderen. Een niet te verwaarlozen deel van hen is langer dan 2 jaar werkloos.

Wat betreft kansarmoede, worden er volgens de **kansarmoedeatlas** in Izegem 3 buurten als kansarm aangeduid, namelijk Izegem-Centrum-Oost, Izegem-Centrum-West en Kanaal. Eerder kwamen deze buurten al ter sprake door hun hoge antidepressivagebruik. Ook volgens de **kansarmoede-index van Kind & Gezin** scoort Izegem het hoogst van alle gemeenten binnen ELZ RITS. Dit cijfer is in de afgelopen jaren ook enkel gestegen.

Izegem scoort op vlak van **aanbod WZC's** vrij gemiddeld en iets hoger dan het gemiddelde van West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Echter scoort de gemeente voor hun aanbodratio **dagverzorgingscentra** en **centra voor kortverblijf** wel heel laag. Ook het aanbodratio aan **assistentiewoningen** is iets lager dan gemiddeld binnen ELZ RITS. Tenslotte is ook het aanbodratio **lokale dienstencentra** binnen Izegem vrij laag.

Wat betreft aanbod **opvangplaatsen voor baby's en peuters** scoort Izegem wel vrij gemiddeld. Het merendeel van deze opvangplaatsen hanteert ook een inkomenstarief.

In Izegem zijn de uren **gepresteerde gezinszorg** per inwoners het op één na laagst binnen ELZ RITS. Ook de realisatiegraad, of het aantal gepresteerde versus verwachte aantal nodige uren, is vrij laag. Er worden dus veel minder uren gezinszorg gepresteerd dan men schat nodig te hebben o.b.v. de inwoners in Izegem.

Wat ook opvalt, is dat het aantal **patiënten per huisartsenpraktijk** in Izegem het op één na hoogst zijn binnen ELZ RITS en ook boven het cijfer voor West-Vlaanderen en Vlaanderen ligt.

4.4 Lendeledede

Met zo'n 5.777 inwoners is Lendeledede in 2021 de tweede kleinste gemeente binnen ELZ RITS. De gemeente heeft in 2021 ook het grootste aandeel 65-plussers: zo'n 23,6%.

Opvallend, maar niet verrassend, is dat Lendeledede de hoogste **familiale zorgindex** en **grijze druk** heeft binnen ELZ RITS. Beide zijn ook hoger dan de gemiddelden voor West-Vlaanderen en Vlaanderen en zijn de afgelopen jaren ook gestegen. Lendeledede ligt voor de familiale zorgindex zelfs boven het 75^e percentiel van West-Vlaanderen, dat sowieso al hoog scoort. Dit toont de uitzonderlijkheid van deze index binnen Lendeledede aan. De index is de laatste jaren ook toegenomen. Dit wil zeggen dat de druk op mantelzorgers steeds groter wordt. De **interne vergrijzing** ligt binnen Lendeledede wat lager dan het gemiddelde voor RITS en een stukje hoger dan dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Deze indicator ligt ook boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen. Op vlak van **groene druk** scoort Lendeledede net iets hoger dan het gemiddelde van RITS en West-Vlaanderen, maar lager dan het Vlaams gemiddelde.

Lendeledede heeft een laag aantal inwoners met een **niet EU-herkomst** in vergelijking met ELZ RITS. Zo is Lendeledede een stuk minder divers dan West-Vlaanderen en een heel stuk minder dan het Vlaams Gewest. Dit cijfer is in afgelopen jaren wel wat gestegen.

Lendeledede heeft het grootste aandeel **75-plussers** in vergelijking met ELZ RITS en scoort hoger dan het West-Vlaams en Vlaams gemiddelde. Zo ligt Lendeledede voor deze indicator boven het 75e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen én boven het 75e percentiel van West-Vlaanderen. De grootste aandelen 75-plussers bevinden zich in de buurten Lendeledede-Centrum-Zuid en Lendeledede-Centrum-Oost. Op vlak van **alleenwonende 75-plussers** ligt Lendeledede iets onder het gemiddelde van ELZ RITS. Het cijfer is in de afgelopen jaren ook gedaald.

Het **antidepressivagebruik** in Lendeledede is gemiddeld hoger dan in Vlaanderen, maar niet hoger dan het West-Vlaams gemiddelde. Lendeledede scoort ook gemiddeld op vlak van personen die antidepressiva langdurig gebruiken. De buurt waar het meeste antidepressivagebruik voorkomt, is Lendeledede-Centrum-Noord.

Het gebruik van **antidementia** ligt in Lendeledede iets hoger dan in West-Vlaanderen of in het Vlaams gewest. Aangezien dit hoger ligt dan West-Vlaanderen, waar gemiddeld meer ouderen aanwezig zijn, kan het antidementiagebruik in Lendeledede niet enkel toegeschreven worden aan een hoog aantal ouderen.

Op vlak van **alleenstaande ouders** ligt Lendeledede proportioneel gezien iets lager dan het gemiddelde voor ELZ RITS. Dit cijfer kende in de afgelopen jaren een lichte stijging.

Lendeledede is de gemeente met het derde hoogste aantal personen met een **statuut chronische aandoeningen** en ligt zo boven het gemiddelde voor ELZ RITS en het Vlaams gewest. De gemeente ligt zelf boven het 75^e percentiel van alle gemeenten binnen Vlaanderen. Dit cijfer kende ook een lichte groei. Daarnaast zijn er in Lendeledede over het algemeen proportioneel gezien iets meer **erkend personen met een handicap** in vergelijking met ELZ RITS. Lendeledede ligt hiermee ook boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen.

Op vlak van **preventieve mondzorg** scoort Lendeledede niet goed. Het aandeel personen met geen enkel tandartscontact in 3 opeenvolgende jaren, is in Lendeledede het tweede hoogste van de gemeenten binnen ELZ RITS. Deze laatstgenoemde indicator is ook gestegen in afgelopen jaren.

Lendeledede heeft gemiddeld minder 2-jarige kinderen met **overgewicht** in vergelijking met het gemiddelde in ELZ RITS en scoort zo een stuk lager dan West-Vlaanderen en het Vlaams gewest.

Opvallend is dat Lendeledede het tweede hoogste gemiddelde **inkomen** heeft binnen ELZ RITS, wat nagenoeg gelijk is aan het gemiddelde van West-Vlaanderen. Toch is dit nog steeds lager dan het gemiddelde van het Vlaams Gewest.

Lendeledede heeft gemiddeld het minst **actieve budgetmeters elektriciteit** binnen ELZ RITS en scoort zo lager dan West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Daarnaast is het aandeel **personen met een verhoogde tegemoetkoming** in Lendeledede gemiddeld iets lager dan in ELZ RITS, West-Vlaanderen en Vlaanderen.

In Lendeledede is het aandeel **werkzoekenden zonder werk** de voorbije jaren wat gedaald en komt zo onder het gemiddelde van ELZ RITS te liggen. Ook in vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen ligt dit cijfer lager in Lendeledede. Wel opvallend is dat Lendeledede het 2^e hoogste scoort op vlak van mensen die meer dan 2 jaar werkloos zijn.

Volgens de **kansarmoedeatlas** wordt in Lendeledede geen enkele buurt als kansarm beschouwd. Er zijn wel 3 buurten die de drempelwaarde voor gezondheid en/of kwetsbare ouderen overschrijden. Wat betreft de **kansarmoede-index van Kind en Gezin** scoort Lendeledede gemiddeld in vergelijking met ELZ RITS, maar een stuk lager dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het cijfer steeg afgelopen jaren wel licht. Lendeledede doet het op vlak van deze kansarmoede-indicatoren dus relatief goed.

Op vlak van het zorgaanbod scoort Lendeledede vrij gemiddeld. Het **aanbodratio WZC** is net iets hoger dan het gemiddelde van ELZ RITS, West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Toch was er afgelopen jaren een lichte daling. Het **aanbodratio dagverzorgingscentra** in Lendeledede is het tweede hoogste binnen ELZ RITS en een stuk hoger dan het gemiddelde voor West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Het **aanbodratio kortverblijf** is dan weer iets lager dan het gemiddelde van ELZ RITS, maar nog steeds hoger dan dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Op vlak van **aanbod assistentiewoningen** scoort Lendeledede dan wel heel laag. Van **lokale dienstencentra** is er in Lendeledede helemaal geen aanbod.

Opvallend is het lage aantal **gepresteerde uren gezinszorg** in Lendeledede. De gemeente scoort namelijk het laagst binnen de hele ELZ. Nog meer opvallend is hoe ver het aantal gepresteerde uren (realisatiegraad) onder de verwachte noodzaak (programmatie) ligt. Dit verschil is meer dan 60%. De laatste jaren was er wel een stijging in het aantal gepresteerde uren gezinszorg binnen Lendeledede.

Ook zijn er in Lendeledede gemiddeld het minst **patiënten toegewezen per huisartsenpraktijk** binnen ELZ RITS. Zo scoort Lendeledede een heel stuk onder het gemiddelde voor West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Tenslotte heeft Lendeledede het meeste **opvangplaatsen voor baby's en peuters** per 100 kinderen binnen ELZ RITS. Zo scoort Lendeledede een stuk hoger dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het is ook positief dat het merendeel van de opvangplaatsen met een inkomenstarief werkt.

4.5 Meulebeke

Meulebeke telt in 2021 zo'n 10.890 inwoners en is daarom een middelgrote gemeente binnen ELZ RITS. De gemeente heeft in 2021 ook een gemiddeld aandeel 65-plussers: zo'n 21,5%.

Op vlak van **groene** en **grijze druk** scoort Meulebeke vrij laag in vergelijking met het gemiddelde van ELZ RITS. De grijze druk is de afgelopen jaren wel wat gestegen. De **familiale zorgindex** daarentegen is een stuk lager dan het gemiddelde van ELZ RITS en West-Vlaanderen. Het benadert wel, als één van de enige gemeenten binnen ELZ RITS, het gemiddelde van Vlaanderen. Ook de **interne vergrijzing** is in Meulebeke laag in vergelijking met de rest van ELZ RITS en ligt redelijk gelijk met het gemiddelde voor West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Meulebeke heeft een redelijk gemiddeld aandeel inwoners met een **niet EU-herkomst** in vergelijking met ELZ RITS. Zo blijft Meulebeke een minder divers dan West-Vlaanderen en een stuk minder dan het Vlaams Gewest. Dit cijfer is in afgelopen jaren wel wat gestegen.

Meulebeke heeft een gemiddeld aandeel **75-plussers** in vergelijking met ELZ RITS en scoort zo tussen het West-Vlaams en Vlaams gemiddelde. Toch ligt Meulebeke voor deze indicator boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen. De grootste aandelen 75-plussers bevinden zich in de buurten Meulebeke-Centrum en Lappers. Op vlak van het aandeel **alleenwonende 75-plussers** scoort Meulebeke het hoogst van alle gemeenten binnen ELZ RITS en zo ook een stukje hoger dan West-Vlaanderen en Vlaanderen

Het **antidepressivagebruik** in Meulebeke ligt in de laagste 25% van ELZ RITS en is ook lager dan het West-Vlaams gemiddelde, maar iets hoger dan het Vlaams gemiddelde. De gemeente kende wel de grootste groei de afgelopen jaren. Meulebeke scoort wel iets lager op vlak van personen die antidepressiva langdurig gebruiken in vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen. De buurten waar het meeste antidepressivagebruik voorkomt, zijn Lappers en Meulebeke-centrum. Dit zijn ook de buurten met het hoogste aandeel 75-plussers binnen Meulebeke.

Het gebruik van **antidementia** ligt in Meulebeke in lijn met dat van West-Vlaanderen, maar is iets hoger dan dat in het Vlaams Gewest.

Op vlak van het aandeel **alleenstaande ouders** is het cijfer voor Meulebeke gemiddeld. Het cijfer is de afgelopen jaren zeer licht gestegen.

Meulebeke is één van de gemeenten met het minste aantal personen met een **statuut chronische aandoeningen**. Meulebeke is zo één van de enige gemeenten binnen ELZ RITS die niet boven het 75e percentiel van Vlaanderen ligt. Dit cijfer kende echter een lichte groei. Er zijn in Meulebeke proportioneel gezien wel iets meer **erkend personen met een handicap** in vergelijking met ELZ RITS. Meulebeke ligt ook boven het 75e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen voor deze indicator.

Op vlak van **preventieve mondzorg** scoort Meulebeke ook vrij gemiddeld en net iets hoger dan het West-Vlaams en Vlaams gemiddelde.

Meulebeke heeft gemiddeld minder 2-jarige kinderen met **overgewicht** in vergelijking met het gemiddelde in ELZ RITS en scoort zo een stuk lager dan West-Vlaanderen en het Vlaams gewest.

Meulebeke heeft gemiddeld een lager **inkomen** dan ELZ RITS en scoort zo ook een stuk lager dan West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Meulebeke heeft gemiddeld iets minder **actieve budgetmeters elektriciteit** dan ELZ RITS en scoort ook lager dan West-Vlaanderen en Vlaanderen.

In Meulebeke is het aandeel **personen met een verhoogde tegemoetkoming** net iets hoger dan het gemiddelde voor ELZ RITS, maar lager dan dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen.

In Meulebeke is het aandeel **werkzoekenden zonder werk** gelijk aan het gemiddelde van ELZ RITS en zo lager dan dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het cijfer is de voorbije jaren wat gedaald.

Volgens de **kansarmoedeatlas** wordt in Meulebeke 1 buurt als kansarm beschouwd, namelijk Meulebeke-Centrum. Wat betreft de **kansarmoede-index van Kind en Gezin** scoort Meulebeke dan wel een stuk lager dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het cijfer steeg afgelopen jaren wel licht.

Op vlak van het zorgaanbod scoort Meulebeke vrij gemiddeld. Het **aanbodratio WZC** is net iets lager dan het gemiddelde van ELZ RITS en redelijk gelijk met dat van West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Toch was er afgelopen jaren een lichte daling. Het **aanbodratio dagverzorgingscentra** en **kortverblijf** is wel iets hoger dan dat van ELZ RITS en een stukje hoger dan het gemiddelde voor West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Op vlak van **aanbod assistentiewoningen** scoort Meulebeke ook net niets hoger dan ELZ RITS. Van **lokale dienstencentra** is het aanbod in Meulebeke een van de hoogste binnen ELZ RITS.

Op vlak van **gepresteerde uren gezinszorg** scoort Meulebeke hoger dan ELZ RITS, West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Toch zijn het aantal gepresteerde uren net iets lager dan het aantal uren dat men op voorhand schat nodig te hebben.

Meulebeke heeft gemiddeld het meeste **patiënten per huisartsenpraktijk** binnen ELZ RITS. Zo scoort Meulebeke ver boven het gemiddelde van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Binnen ELZ RITS is er dus in Meulebeke het minste tijd per patiënt en de hoogste werkdruk voor huisartsen is.

Tenslotte heeft Meulebeke het tweede hoogste aantal **opvangplaatsen voor baby's en peuters** per 100 kinderen binnen ELZ RITS. Zo scoort Meulebeke een stuk hoger dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Wat wel opvalt, is dat bijna de helft van deze opvangplaatsen zonder inkomenstarief werkt. Dit maakt het moeilijk voor mensen die het niet breed hebben om de kinderopvang te betalen.

4.6 Oostrozebeke

Oostrozebeke had in 2021 zo'n 7.946 inwoners en staat zo op de vierde plaats van gemeenten met het minst aantal inwoners binnen ELZ RITS.

De gemeente had in 2021 ook het tweede laagste aandeel 65-plussers binnen ELZ RITS en een gemiddeld aandeel 0-17-jarigen. Dat maakt dat Oostrozebeke het tweede hoogste aandeel 18- tot 64-jarige inwoners binnen ELZ RITS heeft. De **grijze druk** in Oostrozebeke is één van de laagste binnen ELZ RITS. De **groene druk** in Oostrozebeke is wel gemiddeld. Verder is er de **familiale zorgindex**. Die is binnen ELZ RITS het laagst in Oostrozebeke en daardoor een heel stuk lager dan die van West-Vlaanderen. Ook de **interne vergrijzing** is binnen ELZ RITS het laagst in Oostrozebeke en zo lager dan het gemiddelde van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Dat wil zeggen dat er gemiddeld minder personen van 80 jaar en ouder binnen de groep ouderen (65+) zijn.

Onder de inwoners is er niet veel diversiteit. Het aantal inwoners met een **niet EU-herkomst** is in Oostrozebeke dan ook vrij laag in vergelijking met de hele ELZ en een heel stuk lager dan het Vlaams gemiddelde. Deze indicator is in afgelopen jaren licht gestegen.

Het aandeel **75-plussers** in Oostrozebeke is de laagste van heel ELZ RITS en dus ook lager dan het gemiddelde van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het grootste aandeel van hen woont in de buurt Gavers. Oostrozebeke heeft dan wel weer het tweede hoogste aandeel **alleenwonende 75-plussers**. Dit cijfer is de afgelopen jaren ook gegroeid.

Het aandeel **alleenstaande ouders** is in Oostrozebeke vrij gemiddeld in vergelijking met ELZ RITS, maar wel iets lager dan West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest.

Het **antidepressivagebruik** in Oostrozebeke is iets lager dan het gemiddelde van het West-Vlaams Gewest, maar hoger dan dat van Vlaanderen. Het cijfer is de afgelopen jaren wel wat gestegen. De buurten waar het hoogste antidepressivagebruik is, zijn Ginste – Verspreide Bewoning, Station en Oostrozebeke-Centrum-Kern.

Het gebruik van **antidementia** is iets hoger in Oostrozebeke in vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Op vlak van personen met een **statuut chronische aandoeningen** is het aandeel binnen Oostrozebeke het laagste van heel ELZ RITS. Ook het aandeel **erkend personen met een handicap** in Oostrozebeke is vrij laag binnen ELZ RITS. Wellicht hebben beide te maken met een lager aandeel ouderen binnen de gemeente.

Wat betreft **preventieve mondzorg** kan Oostrozebeke nog wat beter scoren. Wat wel opvalt, is dat het aandeel mensen dat in een periode van 3 opeenvolgende jaren geen tandarts bezocht, het allergrootst is in Oostrozebeke. Dit cijfer ligt ook hoger dan het gemiddelde voor West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest.

Oostrozebeke scoort het tweede laagste binnen ELZ RITS wat betreft 2-jarige kinderen met **overgewicht**.

In Oostrozebeke ligt het **inkomen** gemiddeld een stuk lager dan het gemiddelde van ELZ RITS en dus ook onder dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Oostrozebeke ligt hierbij zelfs in de onderste 25% van alle gemeenten in Vlaanderen. Toch is het aandeel personen met een **verhoogde tegemoetkoming** in Oostrozebeke lager dan het gemiddelde van ELZ RITS, West-Vlaanderen én Vlaanderen. Het aandeel **werkzoekenden zonder werk** is in Oostrozebeke daarentegen wel gelijk aan het gemiddelde van ELZ RITS, maar opnieuw lager dan dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Daarnaast heeft Oostrozebeke een heel laag aandeel mensen die langer dan 1 jaar werkloos is en het grootste aandeel binnen heel ELZ RITS die minder dan 1 jaar werkloos is. Werkzoekenden gaan in Oostrozebeke dus vrij snel weer aan het werk.

Volgens de **kansarmoedeatlas** wordt dan ook geen enkele buurt als kansarm aangeduid. Tussen 2016 en 2019 was er zelfs een positieve evolutie waar te nemen. Voor de **kansarmoede-index van Kind & Gezin** scoort Oostrozebeke redelijk gemiddeld in vergelijking met ELZ RITS, maar wel een stuk onder het gemiddelde van West-Vlaanderen en het Vlaams gewest.

Het aantal huishoudens met een **actieve budgetmeter elektriciteit** is een stukje lager in Oostrozebeke in vergelijking met ELZ RITS, West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Deze indicator is afgelopen jaren wel een stuk gestegen.

Oostrozebeke doet het niet goed wat betreft aanbod voor ouderen. In Oostrozebeke is het **aanbodratio WZC** het laagst van alle gemeenten binnen ELZ RITS en ook een stuk lager dan het gemiddelde voor West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Ook op vlak van **dagverzorgingscentra**, het **aanbodratio kortverblijf**, **assistentiewoningen** en **lokale dienstencentra** scoort Oostrozebeke heel laag of is er zelfs geen aanbod. Op vlak van gepresteerde uren **gezinszorg** scoort Oostrozebeke wel iets hoger dan ELZ RITS, West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Toch zijn het aantal gepresteerde uren een stuk lager dan het aantal uren dat men op voorhand schat nodig te hebben.

In Oostrozebeke is het aantal **patiënten per huisarts** vrij laag in vergelijking met ELZ RITS, West-Vlaanderen of Vlaanderen. Dit zorgt er wel voor dat er meer tijd is per patiënt.

Het aanbod op vlak van **kinderopvang voor baby's en peuters** in Oostrozebeke kan een stuk beter. Oostrozebeke scoort namelijk het laagst van alle gemeenten binnen ELZ RITS en zo een heel stuk lager dan het gemiddelde voor ELZ RITS, West-Vlaanderen en Vlaanderen. Bijna de helft van de opvangplaatsen werkt zonder inkomenstarief.

4.7 Pittem

Pittem telt in 2021 zo'n 6.795 inwoners en is daarmee de derde kleinste gemeente binnen ELZ RITS. De gemeente heeft in 2021 ook een gemiddeld aandeel 65-plussers: zo'n 21%.

Pittem scoort gemiddeld wat betreft zowel **groene druk**, **grijze druk**, **familiale zorgindex** en **interne vergrijzing** in vergelijking met ELZ RITS op zich. Geen enkele van deze indicatoren springt eruit tegenover de andere gemeenten. Het is wel zo dat Pittem de sterkste stijger was de afgelopen jaren op vlak van grijze druk. Ook ligt de familiale zorgindex én de interne vergrijzing, zoals bij veel andere gemeenten in ELZ RITS, toch boven het 75e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen.

Pittem heeft een heel lage diversiteit aangezien zij het derde laagste aandeel inwoners met een **niet EU-herkomst** hebben in vergelijking met ELZ RITS. Zo is Pittem een heel stuk minder divers dan West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Pittem kende hierin de afgelopen jaren wel de sterkste groei.

Pittem heeft een gemiddeld aandeel **75-plussers** in vergelijking met ELZ RITS en scoort zo tussen het West-Vlaams en Vlaams gemiddelde. Toch ligt Pittem voor deze indicator boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen. Het grootste aandeel 75-plussers bevindt zich in de buurt Station. Op vlak van het aandeel **alleenwonende 75-plussers** scoort Pittem lager dan zowel ELZ RITS, West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Op vlak van het aandeel **alleenstaande ouders** is het cijfer voor Pittem gemiddeld in vergelijking met ELZ RITS, maar lager dan het gemiddelde voor Vlaanderen, West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Het cijfer is de afgelopen jaren licht gestegen.

Het **antidepressivagebruik** in Pittem ligt in de laagste 25% van ELZ RITS en is ook lager dan het West-Vlaams en Vlaams gemiddelde. Pittem scoort wel het hoogst op vlak van personen die antidepressiva langdurig gebruiken in vergelijking met ELZ RITS. De buurten waar het meeste antidepressivagebruik voorkomt, zijn Molenakker en Vijfwegen. Dit zijn ook de buurten met het hoogste aandeel 75-plussers binnen Pittem.

Het gebruik van **antidementia** ligt in Pittem in lijn met dat van zowel West-Vlaanderen als het Vlaams Gewest.

Pittem heeft in vergelijking met ELZ RITS een gemiddeld aandeel personen met een statuut chronische aandoeningen en ligt zo tussen het gemiddelde voor West-Vlaanderen en Vlaanderen. Dit cijfer kende echter een lichte groei. Er zijn in Pittem proportioneel gezien ook minder **erkend personen met een handicap** in vergelijking met ELZ RITS.

Op vlak van **preventieve mondzorg** scoort Pittem vrij hoog, wat goed is. Pittem heeft dan ook het hoogste aandeel mensen die minstens 2x een tandartsbezoek heeft in een tijdsspanne van 3 opeenvolgende jaren.

Pittem heeft gemiddeld meer 2-jarige kinderen met **overgewicht** in vergelijking met het gemiddelde in ELZ RITS, maar scoort nog altijd lager dan West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest.

Pittem heeft het allerlaagste gemiddelde **inkomen** van alle gemeenten binnen ELZ RITS en scoort zo ook een heel stuk lager dan West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Toch heeft Pittem gemiddeld iets minder **actieve budgetmeters elektriciteit** dan ELZ RITS en scoort ook lager dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Deze indicator kende de afgelopen jaren namelijk een daling.

Daarentegen is het aandeel **personen met een verhoogde tegemoetkoming** in Pittem net iets hoger dan het gemiddelde voor ELZ RITS, maar lager dan dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen.

In Pittem is het aandeel **werkzoekenden zonder werk** lager dan het gemiddelde van ELZ RITS en zo ook lager dan dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het cijfer is de voorbije jaren gedaald.

Volgens de **kansarmoedeatlas** wordt in Pittem 1 buurt als kansarm beschouwd, namelijk Molenakker. Dat was in 2019 een negatieve evolutie in vergelijking met 2016. Wat betreft de **kansarmoede-index van Kind en Gezin** scoort Pittem dan wel een stuk lager dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het cijfer is de voorbije jaren wel meer dan verdubbeld en moet dus zeker in de gaten gehouden worden.

Op vlak van het zorgaanbod scoort Pittem vrij gemiddeld. Het **aanbodratio WZC** is ongeveer gelijk aan het gemiddelde van ELZ RITS, en redelijk gelijk met dat van West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Er was de afgelopen jaren ook een stijging. Het **aanbodratio dagverzorgingscentra** is wel een stuk hoger dan dat van ELZ RITS, West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Het aanbod voor **kortverblijf** is dan weer lager dan dat van RITS, maar wel nog net iets hoger dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Op vlak van **aanbod assistentiewoningen** scoort Pittem ook wat hoger dan ELZ RITS. Er is geen aanbod **lokale dienstencentra** in Pittem.

Op vlak van **gepresteerde uren gezinszorg** per inwoner scoort Pittem het tweede hoogste van alle gemeenten binnen ELZ RITS. Daarnaast ligt Pittem voor deze indicator ook een stuk hoger dan West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Het aantal gepresteerde uren ligt heel dicht bij het aantal uren dat men op voorhand schat nodig te hebben.

In Pittem is het aantal **patiënten per huisarts** vrij laag in vergelijking met ELZ RITS, West-Vlaanderen of Vlaanderen. Dit zorgt er wel voor dat er meer tijd is per patiënt.

Het aanbod op vlak van **kinderopvang voor baby's en peuters** in Pittem kan een stuk beter. Pittem is namelijk de derde laagste gemeente van alle gemeenten binnen ELZ RITS voor deze indicator en zo een heel stuk lager dan het gemiddelde voor ELZ RITS, West-Vlaanderen en Vlaanderen. Een grote 40% van de opvangplaatsen werkt zonder inkomenstarief. Dat maakt het voor gezinnen die het niet breed hebben moeilijker om de kinderopvang te betalen.

4.8 Ruiselede

Ruiselede telt in 2021 zo'n 5.380 inwoners en is daarmee de kleinste gemeente binnen ELZ RITS. De gemeente heeft in 2021 ook een gemiddeld aandeel 65-plussers: zo'n 21%.

Ruiselede scoort gemiddeld wat betreft zowel **groene druk**, **grijze druk** en **familiale** in vergelijking met ELZ RITS op zich. Geen enkele van deze indicatoren springt eruit tegenover de andere gemeenten. Enkel de **interne vergrijzing** in Ruiselede is opvallend hoog en is de tweede hoogste van alle gemeenten binnen ELZ RITS. Dat wil zeggen dat er een groot aandeel 80-plussers aanwezig is binnen de groep ouderen (65+). Ook ligt de familiale zorgindex én de interne vergrijzing, zoals bij veel andere gemeenten in ELZ RITS, boven het 75e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen.

Ruiselede heeft een heel lage diversiteit aangezien zij het tweede laagste aandeel inwoners met een **niet EU-herkomst** hebben in vergelijking met ELZ RITS. Zo is Ruiselede een heel stuk minder divers dan West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Ruiselede kende hierin de afgelopen jaren een lichte groei.

Ruiselede heeft een gemiddeld aandeel **75-plussers** in vergelijking met ELZ RITS en scoort zo tussen het West-Vlaams en Vlaams gemiddelde. In de vorige periode was Ruiselede nog de gemeente met het grootste aandeel 75-plussers. Toch ligt Ruiselede voor deze indicator nog boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen. De grootste aandelen 75-plussers bevinden zich in de buurten De Keizer en Ruiselede-Centrum. Op vlak van het aandeel **alleenwonende 75-plussers** scoort Ruiselede lager dan zowel ELZ RITS, West-Vlaanderen en Vlaanderen. Deze gemeente kende hierin de afgelopen jaren wel de sterkste groei.

Op vlak van het aandeel **alleenstaande ouders** is het cijfer voor Ruiselede iets lager dan het gemiddelde van ELZ RITS en een stukje lager dan het gemiddelde van West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Het cijfer is de afgelopen jaren licht gestegen.

Het **antidepressivagebruik** in Ruiselede ligt het laagst van alle gemeenten binnen ELZ RITS en is ook lager dan het West-Vlaams en Vlaams gemiddelde. Ruiselede scoort wel het tweede hoogst op vlak van personen die antidepressiva langdurig gebruiken in vergelijking met ELZ RITS. In Ruiselede zijn er geen buurten waar een opvallend hoog antidepressivagebruik is.

Het gebruik van **antidementia** ligt in Ruiselede in lijn met dat van zowel West-Vlaanderen als het Vlaams Gewest, maar iets lager dan de meeste gemeenten binnen ELZ RITS.

Ruiselede heeft in vergelijking met ELZ RITS een gemiddeld aandeel personen met een **statuut chronische aandoeningen** en ligt zo tussen het gemiddelde voor West-Vlaanderen en Vlaanderen. Dit cijfer kende echter een lichte groei. Er zijn in Ruiselede proportioneel gezien ook minder **erkend personen met een handicap** in vergelijking met ELZ RITS. Desondanks ligt Ruiselede toch boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen. Het valt wel op dat binnen deze groep het aandeel 65-plussers een heel stuk groter is dan personen tussen 18 en 64 jaar.

Op vlak van **preventieve mondzorg** scoort Ruiselede vrij hoog, wat goed is. Ruiselede heeft ook het tweede hoogste aandeel mensen die minstens 2x een tandartsbezoek heeft in een tijdsspanne van 3 opeenvolgende jaren.

Ruiselede heeft het hoogste aandeel 2-jarige kinderen met **overgewicht** in vergelijking met het gemiddelde in ELZ RITS, maar scoort ook een stukje hoger dan West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Dit is dus een aandachtspunt voor de gemeente.

Ruiselede heeft het hoogste gemiddelde **inkomen** van alle gemeenten binnen ELZ RITS en scoort zo iets hoger dan West-Vlaanderen, maar nagenoeg hetzelfde als Vlaanderen.

Ruiselede heeft gemiddeld iets minder **actieve budgetmeters elektriciteit** dan ELZ RITS en scoort ook lager dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Deze indicator kende de afgelopen jaren wel de sterkste groei van alle gemeenten binnen ELZ RITS.

Ook het aandeel **personen met een verhoogde tegemoetkoming** is in Ruiselede iets lager dan het gemiddelde voor ELZ RITS en een stukje lager dan dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Deze indicator is de voorbije jaren ook gedaald.

In Ruiselede is het aandeel **werkzoekenden zonder werk** lager dan het gemiddelde van ELZ RITS en zo ook lager dan dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het cijfer is de voorbije jaren gedaald. Het valt wel op dat het aandeel werkzoekenden die langer dan 2 jaar werkloos zijn het grootste is in Ruiselede. Ook het aandeel dat 1 tot 2 jaar werkloos blijft, is in Ruiselede het tweede hoogste. Werkzoekende inwoners van Ruiselede blijven dus gemiddeld veel langer werkloos dan de rest van ELZ RITS.

Volgens de **kansarmoedeatlas** wordt in Ruiselede geen enkele buurt als kansarm aangeduid. Geen enkele buurt overschrijdt een drempelwaarde. Ook volgens de **kansarmoede-index van Kind & Gezin** scoort Ruiselede veel lager dan West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Dit cijfer daalde de afgelopen jaren ook.

Het **aanbodratio WZC** in Ruiselede is lager dan het gemiddelde van ELZ RITS. Er was de afgelopen jaren ook een daling. Het **aanbodratio dagverzorgingscentra** en lokale dienstencentra is wel het hoogste binnen ELZ RITS en een stuk hoger dan dat van West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Het aanbod voor **kortverblijf** is dan weer onbestaande. Ook op vlak van **aanbod assistentiewoningen** scoort Ruiselede lager dan ELZ RITS.

Op vlak van **gepresteerde uren gezinszorg** per inwoner scoort Ruiselede het hoogste van alle gemeenten binnen ELZ RITS. Daarnaast ligt Ruiselede voor deze indicator ook een heel stuk hoger dan West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Het aantal gepresteerde uren ligt ver boven het aantal uren dat men op voorhand schat nodig te hebben.

In Ruiselede is het aantal **patiënten per huisarts** iets hoger in vergelijking met ELZ RITS, maar ongeveer gelijk aan het cijfer voor West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Het aanbod op vlak van **kinderopvang voor baby's en peuters** in Ruiselede is iets hoger dan het gemiddelde voor ELZ RITS. Bijna de helft van de opvangplaatsen werkt zonder inkomenstarief.

4.9 Tielt

Tielt springt er voor een aantal indicatoren die kunnen wijzen op kwetsbare inwoners en (kans)armoede uit ten opzichte van de andere gemeenten binnen ELZ RITS.

Tielt heeft in 2021 het op één na hoogste aantal inwoners van ELZ RITS, namelijk 20.405 personen. Daarnaast is Tielt binnen ELZ RITS de meest diverse gemeente met het hoogste aantal **inwoners met een niet-EU herkomst**.

Tielt heeft het op één na grootste aandeel **75-plussers** binnen ELZ RITS. Dit hoge aantal ouderen zorgt ervoor dat de **grijze druk** en **familiale zorgindex** in Tielt vrij hoog zijn. De **interne vergrijzing** is er dan weer gemiddeld. Dat wil zeggen dat er in Tielt een hoog aantal 65-plussers t.o.v. 18- tot 64-jarigen zijn, maar dat het aandeel 80-plussers binnen deze groep ouderen gemiddeld is. Het **antidepressivagebruik** in Tielt ligt hoger dan het Vlaams gemiddelde, maar lager dan het West-Vlaams gemiddelde. In een aantal buurten in Tielt waar veel 75-plussers voorkomen valt op dat er wel een vrij hoog antidepressivagebruik is. Deze buurten zijn: Sint-Jozef, Keidam en Tielt-Centrum. Ondanks het hoge aantal 75-plussers, behoort Tielt tot de laagste 25% van ELZ RITS wat betreft **aanbod woonzorgcentra** en **dagverzorgingscentra**. Wat betreft **assistentiewoningen** is het aanbod in Tielt dan wel weer vrij hoog in vergelijking met de rest van ELZ RITS. Voor **lokale dienstencentra** scoort Tielt gemiddeld.

Op vlak van aanbod binnen de gezondheidszorg is er ook nog het gemiddeld **aantal patiënten per huisarts**. In Tielt ligt dit iets lager dan het Vlaams en West-Vlaams gemiddeld, maar gemiddeld ten opzichte van ELZ RITS in zijn geheel. Daarnaast heeft Tielt gemiddeld meer **opvangplaatsen voor baby's en peuters** per 100 kinderen dan gemiddeld in ELZ RITS. Een grote 75% van hen werkt met een inkomenstarief, wat positief is.

Ook is het aandeel **alleenstaande ouders** binnen Tielt het op één na hoogste binnen ELZ RITS. Dit percentage is in afgelopen jaren heel licht gedaald. Het cijfer blijft ook nog net iets lager dan het gemiddelde voor West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest.

Daarnaast kan ook opgemerkt worden dat in het aandeel personen met een **statuut chronische aandoeningen** in Tielt vrij gemiddeld is, maar wel de op één na sterkste groei kende binnen ELZ RITS.

Verder is het aandeel **erkend personen met een handicap** proportioneel gezien het laagst in Tielt in vergelijking met de hele ELZ.

Op vlak van **preventieve mondzorg** scoort Tielt redelijk gemiddeld. Het cijfer is niet opvallend laag, maar kan wel beter.

In Tielt zijn er gemiddeld meer 2-jarige kinderen met **overgewicht** in vergelijking met ELZ RITS, maar minder dan het gemiddelde van West-Vlaanderen of Vlaanderen. ELZ RITS scoort over het algemeen vrij goed op vlak van deze indicator in vergelijking met Vlaanderen.

In Tielt heeft men gemiddeld gezien een net iets hoger **inkomen** in vergelijking met het gemiddelde overheen heel ELZ RITS. Toch ligt het gemiddelde inkomen in Tielt wat lager dan dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Anderzijds heeft Tielt het op één na hoogste **aandeel huishoudens met actieve budgetmeters**, hoewel het cijfer al iets gedaald is in vergelijking met vorige periode. Daarnaast is Tielt één van de gemeenten met het **hoogste aantal personen met een verhoogde tegemoetkoming** en met het op één na hoogste **aantal werkzoekenden zonder werk**. Daarnaast verdient een inwoner van Tielt gemiddeld gezien iets minder in vergelijking met het Vlaams Gewest.

Volgens de **kansarmoede-atlas** zouden de buurten Sint-Jozef en Koerseplein dan ook kansarm zijn doordat ze niet goed scoren op vlak van huishouden, herkomst, financiële kwetsbaarheid en/of gezondheid. Beide buurten scoren ook niet goed op vlak van kwetsbare ouderen. Als er eerder

gekeken wordt naar kansarmoede bij jonge kinderen, scoort Tielt binnen ELZ RITS het op één na hoogst voor de **kansarmoede-index kind & gezin**.

4.10 Wingene

Wingene had in 2021 zo'n 14.815 inwoners en staat zo op de 3e plaats van gemeenten met het meeste aantal inwoners binnen ELZ RITS. Onder deze inwoners is er opvallend weinig diversiteit. Het aantal inwoners met een **niet EU-herkomst** is in Wingene dan ook het laagste in vergelijking met de hele ELZ en een heel stuk lager dan het Vlaams gemiddelde. Deze indicator is in afgelopen jaren slechts heel licht gestegen. Wingene ligt hiermee voor deze indicator ook in de laagste 25% van heel West-Vlaanderen.

Wingene had in 2021 het laagste aandeel 65-plussers binnen ELZ RITS en een gemiddeld aandeel 0-17-jarigen. Dat maakt dat Wingene samen met Oostrozebeke het tweede hoogste aandeel 18- tot 64-jarige inwoners binnen ELZ RITS heeft. In Wingene is de **grijze druk** één van de laagste en de **groene druk** één van de hoogste binnen ELZ RITS. De **familiale zorgindex** is er gemiddeld in vergelijking met ELZ RITS, maar wel een stuk hoger dan het Vlaams gemiddelde. Ten slotte is de **interne vergrijzing** in Wingene wel de hoogste binnen ELZ RITS en zo ook een stuk hoger dan het gemiddelde van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Dat wil zeggen dat er gemiddeld meer personen van 80 jaar en ouder binnen de groep ouderen zijn.

Het aantal **75-plussers** in Wingene is de derde laagste binnen ELZ RITS en dus ook lager dan het gemiddelde van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Het grootste aandeel van hen woont in de buurt Beekhoek – Sint-Elooi. Wingene heeft het laagste aandeel **alleenwonende 75-plussers**.

Het aandeel **alleenstaande ouders** is in Wingene vrij gemiddeld tot laag in vergelijking met ELZ RITS en iets lager dan het gemiddelde in West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest. Wingene kende de afgelopen jaren voor deze indicator een lichte groei.

Het **antidepressivagebruik** in Wingene is aan de hoge kant. Het cijfer voor Wingene is hoger dan het Vlaams gemiddelde en gelijk aan het West-Vlaams gemiddelde. Wingene ligt daarmee boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen. De buurten waar het hoogste antidepressivagebruik is, zijn Lentakker en Wingene-Centrum.

Het gebruik van **antidementia** is iets lager in Wingene in vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Op vlak van personen met een **statuut chronische aandoeningen** is het aandeel binnen Wingene net iets lager dan het gemiddelde voor ELZ RITS. Wingene ligt daarmee wel nog altijd boven het 75^e percentiel van alle gemeenten in Vlaanderen. Ook het aandeel **erkend personen met een handicap** in Wingene is vrij gemiddeld. Het aandeel van hen dat ouder is dan 65 is wel wat hoger dan gemiddeld in ELZ RITS, West-Vlaanderen of Vlaanderen.

Wat betreft **preventieve mondzorg** scoort Wingene niet slecht, maar het kan beter. Wat wel opvalt, is dat het aandeel mensen dat in een periode van 3 opeenvolgende jaren geen tandarts bezocht het op één na grootst is in Wingene. Dit cijfer ligt ook hoger dan het gemiddelde voor West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest.

Wingene scoort het derde laagste binnen ELZ RITS wat betreft 2-jarige kinderen met **overgewicht**.

In Wingene ligt het **inkomen** gemiddeld lager dan het gemiddelde van ELZ RITS en dus ook onder dat van West-Vlaanderen en Vlaanderen. Wingene ligt hierbij zelfs in de onderste 25% van alle gemeenten in Vlaanderen. Toch is het aandeel personen met een verhoogde tegemoetkoming in Wingene lager dan het gemiddelde van ELZ RITS, West-Vlaanderen én Vlaanderen. Ook het aandeel

werkzoekenden zonder werk is in Wingene lager dan het gemiddelde van ELZ RTIS, West-Vlaanderen en Vlaanderen. Deze indicator kende de afgelopen jaren ook een sterke daling.

Volgens de **kansarmoedeatlas** wordt dan ook geen enkele buurt als kansarm aangeduid. Echter overschreed 1 buurt de drempelwaarde voor herkomst. Voor de **kansarmoede-index van Kind & Gezin** scoort Wingene redelijk gemiddeld in vergelijking met ELZ RITS, maar wel een stuk onder het gemiddelde van West-Vlaanderen en het Vlaams gewest.

Het aantal huishoudens met een **actieve budgetmeter elektriciteit** is een stukje lager in Wingene in vergelijking met ELZ RITS, West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest.

In Wingene is het **aanbodratio WZC, kortverblijf, assistentiewoningen en lokale dienstencentra** één van de hogere binnen ELZ RITS en iets hoger dan het gemiddelde voor West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Op vlak van **dagverzorgingscentra** scoort Wingene net iets lager dan het gemiddelde voor ELZ RITS. Wat betreft gepresteerde uren **gezinszorg** scoort Wingene ongeveer gelijk aan het gemiddelde van ELZ RITS, maar iets hoger dan dat van West-Vlaanderen en het Vlaams gewest. Toch zijn het aantal gepresteerde uren een stuk lager dan het aantal uren dat men op voorhand schat nodig te hebben.

In Wingene is het aantal **patiënten per huisarts** het laagste van heel ELZ RITS en zo een heel stuk lager dan in West-Vlaanderen of Vlaanderen. Dit zorgt er wel voor dat er meer tijd is per patiënt.

Het aanbod op vlak van **kinderopvang voor baby's en peuters** is net iets lager dan het gemiddelde in ELZ RITS, maar iets hoger dan in West-Vlaanderen of Vlaanderen. De meerderheid van de opvangplaatsen werkt met een inkomenstarief.

5 Kwalitatieve data

Op het moment van indienen van deze omgevingsanalyse bij de overheid (oktober 2022) waren de gesprekken met partners nog lopende. Punt 5.1 betreft signalen die we tot oktober 2022 ontvingen, los van de kwalitatieve gesprekken. Punt 5.2 bespreekt de input die we ontvingen uit de gesprekken met partners.

5.1 Signalen

5.1.1 TOV

TOV vzw uit Roeselare (een psychosociaal revalidatiecentrum regio midden West-Vlaanderen) merkt op dat er de laatste 2 jaar een sterke toename is van bijkomende beperking **ASS** of vermoeden ASS en dat andere GGZ-instanties dit ook opmerken. Daarnaast zou er een stijging zijn van **persoonlijkheidsstoornissen** en (verdoken) **verslavingsproblemen**. Ten slotte bemerken ze dat er opvallend veel jongeren zijn die **weinig toekomstperspectief** hebben (diploma niet halen, stage niet afwerken, zich niet klaar voelen voor de arbeidsmarkt). Op vlak van noden geeft TOV vzw aan dat het fijn zou zijn om in regio Tielt **sterkere samenwerkingen** of **afstemming** te vinden met diverse partners. Eventueel kan onlinehulpverlening lokale tekorten verhelpen. Daarnaast geven ze de suggestie dat het overzicht van het beschikbare psychosociaal **aanbod** (en onder welke voorwaarden) beter kan.

5.1.2 Druggebruik

Kompas VZW geeft aan dat er zich de afgelopen periode problemen voordoen met **substitutieverstrekking**. Meer en meer huisartsen en apotheken haken af om nog bijvoorbeeld methadon²³ te verstrekken, waardoor de druk op andere huisartsen en apotheken die dat wel nog doen, verhoogt. Daarnaast is er geen aanbod in **drughulpverlening** in regio Izegem – Tielt. Hierdoor wordt de druk op de hulpverlening in Roeselare groter, is er een wachtlijst van 1 jaar en vinden minder hulpvragers de weg naar het aanbod.

5.1.3 Armoede

VZW 't Kringske uit Izegem, een vereniging voor mensen in armoede, geeft aan dat problemen rond **energiekosten** duidelijk worden. Sommige mensen geven namelijk aan dat ze in energievervlindende woningen leven en hun voorschotfacturen niet meer kunnen betalen. Het huidige sociaal tarief blijkt al even hoog te zijn als het vroegere gebruikelijke tarief. Men is bang dat ook andere facturen binnenkort niet meer betaald kunnen worden.

²³ Methadon is een medicijn dat kan gebruikt worden om geen ontwenningsverschijnselen te hebben bij het stoppen van heroïnegebruik (Druglijn, 2022).

5.3 Gesprekken met partners

In de periode tussen eind oktober en begin december 2022 gingen 14 gesprekken door met 10 lokale besturen en 4 andere partners, namelijk de huisartsenkring, Opgroeien, diensten gezinszorg en 't Kringske (organisatie waar armen het woord nemen in Izegem). Het doel van deze gesprekken was het kaderen, aanvullen of weerleggen van bovenstaande kwantitatieve data. Dat bleek nodig te zijn, gezien er heel wat interessante zaken in de gesprekken naar boven kwamen. Daarnaast blijkt de data soms niet overeen te komen met het aanvoelen binnen een gemeente of is sommige data in de tweede helft van 2022 al achterhaald door bijvoorbeeld de energiecrisis. In wat volgt, worden de belangrijkste zaken besproken die in deze gesprekken naar boven kwamen.

5.3.1 Gezondheid

Allereerst is het belangrijk om op te merken dat lokale besturen gezondheid binnen hun gemeente belangrijk vinden, maar vaak het gevoel hebben dat ze niet het personeel (en bijgevolg de tijd en expertise) vinden om hier ten volle op in te zetten. Men krijgt vaak data aangereikt, maar het is moeilijk om de verschillende invalshoeken samen te leggen. Één lokaal bestuur (Izegem) opperde het idee om een thesis aan het gezondheidsaspect binnen de gemeente te koppelen, hoewel dit geen oplossing is op lange termijn. Hieronder wordt de input uit de gesprekken met betrekking tot gezondheid weergegeven.

Uit de kwantitatieve data blijkt dat het gebruik van **antidepressiva** binnen onze zone hoger dan gemiddeld in Vlaanderen is en dan wel het hoogst in Dentergem, gevolgd door Izegem en Ingelmunster. Alle partners, inclusief de huisartsenkring, schrikken van deze cijfers. Enerzijds is er een correlatie tussen het gebruik van antidepressiva en een stijgend leeftijd. Antidepressiva wordt bijvoorbeeld vaak samen met antidementia opgestart. Anderzijds wordt antidepressiva niet enkel voorgeschreven aan ouderen. Vanuit de Westvlaamse Apothekersvereniging komt de opmerking dat antidepressiva vaak wordt voorgeschreven in plaats van slaapmedicatie (benzodiazepines), zowel aan ouderen als aan jongere mensen die veel stress ervaren. Dat doet men omdat benzodiazepines meer bijwerkingen en een meer verslavende werking hebben dan antidepressiva. Echter is dit geen verklaring voor het uitzonderlijk hoge cijfer in Dentergem, gezien het voorschrijven van antidepressiva in plaats van benzodiazepines binnen heel ELZ RITS voorkomt. De vergelijking maken met een eventueel lager gebruik van benzodiazepines binnen Dentergem is niet mogelijk, daar deze cijfers niet voorhanden zijn. Verder merkte de huisartsenkring op dat oudere artsen wellicht sneller antidepressiva voorschrijven dan jongere artsen, wat misschien ook een bijdragende factor aan de verhoogde cijfers is. Normaal hoort het RIZIV artsen aan te spreken die bepaalde medicatie veel vaker voorschrijven dan gemiddeld. Echter gebeurt dit blijkbaar niet systematisch genoeg. Tenslotte is het opvallend dat de buurten binnen ELZ RITS met het procentueel hoogste aantal gebruikers antidepressiva vaak buurten zijn waar sociale huisvesting aanwezig is. Dit benadrukt de complexe kwetsbaarheid van personen in een financieel precaire situatie.

Op vlak van aantal **patiënten per huisartsenpraktijk** blijken de cijfers uit 2018 achterhaald te zijn. Zelfs mochten er meer recente cijfers voorhanden zijn, dan nog moet per gemeente ook gekeken worden naar het aantal groepspraktijken en solopraktijken om een betere conclusie te vormen. Vanuit de huisartsenkring klinkt dat het grootste tekort aan huisartsen zich schuilt in Wingene, Ingelmunster en Tielt. Momenteel probeert men een beter zicht te krijgen op het aantal patiëntenstops in de regio. Huisartsen werken wel actief mee om een oplossing te zoeken voor patiënten van wie de huisarts stopt of wanneer nieuwe patiënten een arts zoeken. In Tielt loopt hiervoor momenteel een proefproject. Indien dit werkbaar is, zal men het project uitbreiden naar andere gemeenten.

Weinig gemeenten geven aan dat **eenzaamheid** een groot probleem is bij de inwoners. Echter ligt dit misschien eerder aan een gebrek aan diepgaande buurtanalyses dan aan de afwezigheid van eenzaamheid zelf. Enkel Wingene geeft aan recent een buurtanalyse gedaan te hebben waarin

eenzaamheid onder ouderen en een nood aan **sociale cohesie** naar bovenkomt. Mentale gezondheid blijkt in Wingene bij alle leeftijdsgroepen een knelpunt te zijn.

Tenslotte geven Ruiselede en Oostrozebeke aan dat er een bepaalde verbondenheid heerst in de gemeente waardoor ouderen vaker geholpen worden door anderen of dat problemen daardoor sneller opgemerkt worden.

Verder komt het signaal dat er een vermoeden is van te weinig **tandartsen** in de regio. Enerzijds omdat er te weinig tandartspraktijken in de gemeente zijn, anderzijds omdat de praktijken die er zijn een patiëntenstop hanteren. Dit maakt het moeilijker voor inwoners om een afspraak vast te leggen en om (preventief) naar de tandarts te gaan.

5.3.2 Socio-economisch²⁴

In de cijfers komen **kansarmoede** en **financiële** en **mentale kwetsbaarheid** het meest naar boven binnen de grootste steden in ELZ RITS, namelijk Izegem en Tielt. Globaal gezien scoren buurten in de dorpskernen met kleine rijwoningen of buurten waar sociale huisvesting aanwezig is minder goed op deze indicatoren. Kansarmoede/kwetsbaarheid uit zich namelijk op meerdere vlakken: gezondheid, huisvesting, mentale gezondheid, ... Men probeert hierop in te zetten, maar het luik gezondheid valt vaak door de mazen van het net, gezien lokale besturen stoten op het probleem onvoldoende expertise op dat vlak te bezitten. Er is wel ondersteuning (bv. door Logo Midden WVL) onder de vorm van het aanreiken van tools, maar niet op vlak van heel concrete to-do's. Een citaat uit het gesprek met het lokaal bestuur van Izegem die het probleem schetst: *“We worden geconfronteerd met de zaken waarmee een grote stad geconfronteerd wordt, maar hebben het personeel van een kleine stad.”*

Het aantal aanvragen voor een **verhoogde tegemoetkomen** en het aantal **budgetmeters elektriciteit** zijn de afgelopen maanden sterk gestegen. Veel mensen hadden al geen reserve en komen nu dieper in de problemen door de huidige energiecrisis. Het sociaal tarief is bijvoorbeeld nu bijna even hoog als het normaal tarief van vroeger. Velen zijn bang voor wat er door de energiecrisis nog zal komen. OCMW's merken hierdoor een hogere werkdruk. Vanuit Tielt klinkt het idee dat de cijfers voor budgetmeters elektriciteit in hun stad misschien deels verhoogd zijn omdat ze een goede dienst hebben die het verkrijgen van een budgetmeter in goede banen leidt.

Daarnaast komt er vanuit Ruiselede het aanvoelen dat sommige **senioren** bepaalde **financiële rechten mislopen** omdat men die rechten niet kent én er onvoldoende op aangestuurd wordt door de huisarts, bijvoorbeeld voor een zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden.

Tenslotte laat Tielt weten dat er in de gemeente nood is aan een organisatie die belangen behartigt van personen in kansarmoede. Momenteel is er het aanvoelen dat personen in armoede geen stem hebben. Vanuit het bestuur klinkt dat er onvoldoende personeel of middelen voor dergelijke initiatieven zijn. In Izegem is er wel zo'n initiatief, namelijk 't Kringske. Zij bieden geen hulpverlening aan, maar werken eerder op beleidsniveau.

5.3.3 Zorgaanbod

De kwantitatieve data omtrent het aanbod woonzorgcentra, dagverzorgingscentra en kortverblijf blijken niet altijd te kloppen met het aanvoelen in de gemeente. Men gelooft dat dit ligt aan het feit dat er soms meer plaatsen zijn dan degene die erkend worden en in de data opduiken. Daarnaast is er het gevoel dat er meer erkende plaatsen in woonzorgcentra mogen zijn in regio Izegem. Men vermoedt dat vooral Roeselare veel erkende plaatsen heeft, waardoor de omliggende gemeenten er minder hebben. Deze lagere subsidiëring zorgt ervoor dat er gekozen wordt om niet uit te breiden

²⁴ Socio-economische status van mensen betreft hun plaats op de maatschappelijke ladder. Dit wordt beïnvloedt door zaken als inkomen, educatie, kennis (KVNOG, z.d.).

bv. op vlak van kortverblijf, terwijl daar soms wel nood aan is. Men vindt dat subsidies meer verdeeld moeten worden a rato van de bevolking om te anticiperen op de alsmaar ouder wordende bevolking.

Meningen en aanvoelen van het aanbod binnen de **woonzorgcentra** zijn verdeeld binnen ELZ RITS. Enerzijds zijn er zowel het Wit-Gele-Kruis als enkele lokale besturen die aangeven dat wachlijsten voor woonzorgcentra niet te lang zijn en ouderen in nood snel opgevangen worden (Izegem). Anderzijds zijn er ook meerdere lokale besturen (bv. Lendeledede, Wingene) die aangeven dat er wel (lange) wachlijsten zijn en dat men vaak opzoek moet gaan naar een plek in een naburige gemeente. Dit is niet enkel zo voor de woonzorgcentra, maar ook vaak voor de centra voor kortverblijf. Dit kan deels te wijten zijn aan het feit dat de gesubsidieerde woonzorgcentra door hun lagere dagprijs vaak wel vol zitten, terwijl private woonzorgcentra door de veel hogere prijs nog plaats hebben. In Ruiselede is het dan weer zo dat het woonzorgcentrum niet vol zit omdat het gebouw zeer verouderd is en er nog veel tweepersoonskamers zijn. Over één ding is de ELZ het eens: het inkrimpen van de wachlijsten door de grote sterfte tijdens de coronacrisis wordt langzaam ongedaan gemaakt. De gemiddelde leeftijd voor aanmelden bij een woonzorgcentrum is 82 tot 84 jaar.

Ook voor gesubsidieerde **assistentiewoningen** zijn er lange wachtrijen, terwijl dit voor assistentiewoningen op de private markt niet zo is. Ook die plekken zijn duurder, waardoor ouderen vaak wachten op een goedkopere, gesubsidieerde plek.

Op vlak van **gezinszorg en aanvullende thuiszorg** is er niet meteen een verklaring voor de afwijkende realisatiegraden die hierboven besproken worden. Men vermoedt dat private initiatieven niet opduiken in de data rond gezinszorg en aanvullende thuiszorg, maar wel een 'lage' realisatiegraad aanvullen. Weinig gemeenten geven het signaal dat er te weinig gezinszorg en aanvullende thuiszorg beschikbaar is. Enkel Wingene gaf aan dat inwoners vaak lang moeten wachten op gezinszorg. Ingelmunster geeft daarnaast aan dat de problematieken zwaarder worden en men niet enkel ouderen helpt, maar ook gezinnen met meerdere problemen of mensen met een psychische problematiek. Een uitzondering op het signaal dat er voldoende gezinszorg en aanvullende thuiszorg zou zijn, is dat veel gemeenten (Ruiselede, Oostrozebeke, Ingelmunster, diensten gezinszorg en aanvullende thuiszorg zelf) aangeven te weinig poets-/huishoudpersoneel te hebben, waarbij privé-initiatieven soms onvoldoende kunnen helpen. Dit is voornamelijk doordat vacatures vaak open blijven, of doordat er van bovenaf bewust de keuze gemaakt wordt om geen extra personeel aan te werven. Commerciële diensten doen bijvoorbeeld meer beloftes aan personeel (een iets hoger uurloon, een auto, ...), waardoor personeel soms van organisatie verandert. Daarnaast is er binnen de poetsdienst door het zware werk vaak ziekteverzuim. Verder is er het aanvoelen dat de vraag naar gezinszorg en aanvullende thuiszorg enkel toeneemt.

De meeste gemeenten binnen ELZ RITS hebben een **lokaal dienstencentrum**. Gemeenten zonder lokaal dienstencentrum geven aan daar ofwel plannen voor te hebben (Pittem, Oostrozebeke), of dat er voldoende soortgelijke diensten aangeboden worden door andere diensten en/of verenigingen binnen de gemeente. Bijvoorbeeld in Oostrozebeke biedt het woonzorgcentrum zelf geen warme maaltijden meer aan, maar zijn er voldoende traiteurszaken die maaltijden leveren aan huis (weliswaar zonder rekening te houden met een specifiek dieet). In Izegem, Ingelmunster, Lendeledede, Meulebeke, Tielt (en binnenkort in Oostrozebeke) is er bijvoorbeeld ook een thuiszorgcoördinator die mensen ondersteunt.

Een zeer opmerkelijk signaal uit veel gemeenten is het **opvangtekort** voor jonge kinderen tussen 0 en 2 jaar. Dit is zo in Izegem, Lendeledede, Meulebeke, Pittem, Ruiselede, Dentergem en Ingelmunster. In sommige gemeenten zijn er recent kinderopvangen gestopt, maar in andere is het eerder een kwestie van een toenemend aantal kinderen in de gemeente (bv. in Ruiselede). De vraag is dus vaak groter dan het aanbod, wat resulteert in veel onbeantwoorde vragen van ouders die nergens terecht kunnen. Het probleem op vlak van kinderopvang is er één met meerdere facetten. Enerzijds geeft Opgroei aan dat er een ongelijke verdeling van en tekort aan subsidies binnen kinderopvang is,

anderzijds is er een tekort aan verzorgend personeel. Weinig mensen willen een kinderopvang starten en de huidige crisis binnen de kinderopvang helpt dit probleem allerminst.

5.3.4 Overige signalen uit ELZ RITS

Niet enkel de cijfers uit de kwantitatieve analyse werden besproken tijdens de gesprekken met partners. Ook andere bezorgdheden en signalen kwamen naar boven. Hieronder worden deze zaken besproken.

- Lokale besturen (Oostrozebeke, Dentergem en Lendelede) maken zich zorgen over de **betaalbaarheid van aangeboden diensten** in de toekomst, zowel voor de gemeente als voor de burger. Zo is er bijvoorbeeld de bezorgdheid hoe betaalbaar warme maaltijden aan huis of premies nog zullen zijn voor de gemeente en hoe betaalbaar de dagprijzen van woonzorgcentra nog zijn voor burgers.
- Er is **laagdrempelige info** nodig (Pittem). Niet iedereen weet voldoende welke rechten ze hebben. Hoe meer ‘middelen’ om mensen te informeren er zijn, hoe moeilijker het wordt om door de bomen het bos te zien. Er is daarnaast een aanvoelen dat mensen pas op zoek gaan naar hun rechten wanneer de financiële nood echt te hoog wordt.
- Soms is er moeite om **iedereen binnen een gemeente te bereiken**. Vaak zijn het dezelfde mensen die op geen enkel initiatief reageren en lokale besturen vragen zich af hoe ze deze personen kunnen betrekken.
- Er is bij een aantal partners het aanvoelen dat er nood is aan **hulp bij digitale zaken** (‘t Kringske, Meulebeke). Diensten zijn ten gevolge van de coronacrisis moeilijker bereikbaar omdat meer op afspraak werkt dan vroeger. Mensen kunnen vaak niet meer spontaan met hun vraag bij een loket langsgaan. Dit zorgt ervoor dat sommige zaken die in orde gebracht moeten worden bij mensen met lage digitale vaardigheden blijven liggen.
- Gemeenten maken zich zorgen over lange **wachlijsten** in woonzorgcentra. Niet alleen nu, maar ook in hoeverre dit nog zal stijgen sinds de inkorting van de wachlijsten tijdens de coronacrisis.
- Meulebeke geeft aan dat men meer **data rond psychische kwetsbaarheid** zou wensen. De gemeente wil graag iets doen rond deze problematiek.
- Er is overheen de hele ELZ nood aan meer **initiatieven/aanbod voor tieners en jongeren**. Bijvoorbeeld in Tielt maakt men zich zorgen over hangjongeren in bepaalde buurten waarbij ook een drugsproblematiek aanwezig is. Men merkt op dat druggebruik verschuift naar een jongere leeftijd. Een brugfiguur in de scholen zou blijkbaar welkom zijn.
- Vanuit Wingene komt ook het signaal dat **revalidatiecentra voor kinderen** een groot knelpunt zijn. Men vindt dat dit een probleem is waar op niveau van de ELZ aan gewerkt moet worden.
- Uit sommige gemeenten (Ruisselede, Ingelmunster) komt het signaal dat er van bovenaf **hoge verwachten voor lokale besturen** zijn. Als kleine gemeente is het soms moeilijk om die zaken te realiseren doordat men een beperkte hoeveelheid personeel heeft. Dat is ook één van de redenen waarom Ruisselede en Wingene zouden fusioneren om de krachten te bundelen. Ingelmunster geeft dan weer aan dat een mobiel lokaal dienstencentrum volgens hen zou aanslaan binnen de gemeente, maar dat er gewoon te weinig personeel is om dit te organiseren.
- Voor familiehelp is een goede, **transmurale samenwerking** met de meeste gemeenten zeer belangrijk, bijvoorbeeld bij een opname kortverblijf, opname in het ziekenhuis, ... Zo kan men voldoende informatie delen. Daarvoor is er regelmatig lokaal overleg nodig waarbij zorgverleners elkaar treffen. Verder kan een **gemeentelijke thuiszorgcoördinator** hierin een belangrijke rol spelen.

- Vanuit Dentergem komt het signaal dat er een gemis is naar de vroegere **zeer lokale werking**. Op heden is Dentergem op vlak van lokale werking bij regio Tielt gevoegd, waarmee men weinig voeling heeft. Vroeger was er een mogelijkheid om zeer lokale problemen te bespreken, waarbij nu alles veel algemener is.

5.3.5 Verwachtingen naar ELZ RITS toe

Aan alle partners werd de vraag gesteld wat hun verwachtingen naar ELZ RITS toe zijn. Onderstaande opsomming zijn de zaken die (het vaakst) naar bovenkomen:

- Alle lokale besturen zijn het er over eens dat men verwacht dat ELZ RITS **geen gerichte acties** binnen hun gemeente uitvoert. Enerzijds willen gemeenten liever zelf met acties naar buiten treden, anderzijds is men bang om door de ELZ 'in het werk gezet' te worden, wat zou resulteren in onvoldoende tijd voor de eigen werking.
- Er heerst een sterke verwachting tot **verbinding**. Partners willen beroep kunnen doen op het **netwerk** van ELZ RITS bij vragen en/of problemen waarbij de oplossing (misschien) bovenlokaal ligt.
- ELZ RITS kan waardevol zijn als **klankbord** voor partners.
- De ELZ kan partners meehelpen hun **boodschap te brengen**.
- Er wordt gerekend op de interne **expertise** ter **ondersteuning** van de eigen werking.
- Partners willen door de ELZ **geïnformeerd** worden over relevante zaken uit de zone. Men wil weten **wie waarmee bezig** is.
- Men rekt op ELZ RITS om de eigen **communicatie te helpen verspreiden**.
- De Sociale Kaart up-to-date houden.
- Lokaal overleg stimuleren, bijvoorbeeld MDO.

6 Link met acties

Nadat een volledig beeld verkregen wordt door zowel de kwantitatieve als kwalitatieve data samen te leggen, kunnen deze conclusies gelinkt worden aan concrete acties binnen ELZ RITS. Dit is dan ook de volgende stap waar ELZ RITS momenteel op inzet.

Literatuurlijst

- De Jonghe, L., Coudenys, H., Rammelaere, S. & Soete, S. (2021). *De Kansarmoedeatlas West-Vlaanderen 2021*. Geraadpleegd op 9 juni 2022, van <https://www.kenniswest.be/file/publication/120706/121412/201417%20Kansarmoedeatlas%202021%20DEFINITIEF?v=3>
- De Jonghe, L., Coudenys, H., Rammelaere, S. & Soete, S. (2021). *Kansarmoedeanalyse: Gemeentelijke steekkaart Tielt*. Geraadpleegd op 9 juni 2022, van <https://www.kenniswest.be/file/publication/121937/121939/Steekkaart%20Tielt?v=3>
- De Jonghe, L., Coudenys, H., Rammelaere, S. & Soete, S. (2021). *Kansarmoedeanalyse: Gemeentelijke steekkaart Dentergem*. Geraadpleegd op 29 juli 2022, van <https://www.kenniswest.be/file/publication/121660/121661/Steekkaart%20Dentergem?v=3>
- De Jonghe, L., Coudenys, H., Rammelaere, S. & Soete, S. (2021). *Kansarmoedeanalyse: Gemeentelijke steekkaart Ingelmunster*. Geraadpleegd op 29 juli 2022, van <https://www.kenniswest.be/file/publication/121679/121680/Steekkaart%20Ingelmunster?v=3>
- De Jonghe, L., Coudenys, H., Rammelaere, S. & Soete, S. (2021). *Kansarmoedeanalyse: Gemeentelijke steekkaart Izegem*. Geraadpleegd op 29 juli 2022, van <https://www.kenniswest.be/file/publication/121681/121682/Steekkaart%20Izegem?v=3>
- De Jonghe, L., Coudenys, H., Rammelaere, S. & Soete, S. (2021). *Kansarmoedeanalyse: Gemeentelijke steekkaart Pittem*. Geraadpleegd op 1 augustus 2022, van <https://www.kenniswest.be/file/publication/121913/121917/Steekkaart%20Pittem?v=3>
- De Jonghe, L., Coudenys, H., Rammelaere, S. & Soete, S. (2021). *Kansarmoedeanalyse: Gemeentelijke steekkaart Oostrozebeke*. Geraadpleegd op 1 augustus 2022, van <https://www.kenniswest.be/file/publication/121900/121905/Steekkaart%20Oostrozebeke?v=3>
- De Jonghe, L., Coudenys, H., Rammelaere, S. & Soete, S. (2021). *Kansarmoedeanalyse: Gemeentelijke steekkaart Lendeledede*. Geraadpleegd op 1 augustus 2022, van <https://www.kenniswest.be/file/publication/121702/121703/Steekkaart%20Lendeledede?v=3>
- De Jonghe, L., Coudenys, H., Rammelaere, S. & Soete, S. (2021). *Kansarmoedeanalyse: Gemeentelijke steekkaart Meulebeke*. Geraadpleegd op 1 augustus 2022, van <https://www.kenniswest.be/file/publication/121871/121873/Steekkaart%20Meulebeke?v=3>
- De Jonghe, L., Coudenys, H., Rammelaere, S. & Soete, S. (2021). *Kansarmoedeanalyse: Gemeentelijke steekkaart Ruiselede*. Geraadpleegd op 1 augustus 2022, van <https://www.kenniswest.be/file/publication/121927/121929/Steekkaart%20Ruiselede?v=3>
- De Jonghe, L., Coudenys, H., Rammelaere, S. & Soete, S. (2021). *Kansarmoedeanalyse: Gemeentelijke steekkaart Wingene*. Geraadpleegd op 1 augustus 2022, van <https://www.kenniswest.be/publicatie/kansarmoedeanalyse-gemeentelijke-steekkaart-wingene-2021/121993>
- Druglijjn. (2022). *Informatie over methadon*. Geraadpleegd op 7 oktober 2022, van <https://www.druglijjn.be/drugs-abc/methadon/effecten>
- Expertisecentrum Dementie Vlaanderen. (z.d.). *Prevalentie*. Dementie. Geraadpleegd op 2 juni 2022, van <https://www.dementie.be/home/wat-is-dementie/prevalentie/>
- Intermutualistisch Agentschap (IMA Atlas). (z.d.) [Databank]. Geraadpleegd van <https://atlas.ima-aim.be/>

Kompass Volksgezondheid Noord- en Oost-Gelderland. (z.d.). *Socio-economische status*.

Geraadpleegd op 22 december 2022, van <https://www.kvnog.nl/onderwerpen-voorst/bevolking-voorst/sociaaleconomische-status>

Logo Midden-West-Vlaanderen. (2022). *Preventief gezondheidsrapport ELZ RITS*.

Provincies.incijfers. *Rapport ouderenzorg*. Geraadpleegd op 25 juli 2022, van https://provincies.incijfers.be/databank/report/?id=rapport_ouderenzorg&input_geo=gemeente_233279_1,gemeente_37015,gemeente_37002,gemeente_37007,gemeente_37011,gemeente_37018,gemeente_37012,gemeente_36008,gemeente_36007,gemeente_37010,gemeente_34025

Provincies.incijfers. (2020). *Aantal toegewezen patiënten per huisartsenpraktijk – InterMutualistisch Agentschap*. Geraadpleegd op 19 juli 2022, van https://provincies.incijfers.be/info/v5004_patiënten_per_huisartsenpraktijk.pdf

Provincies.incijfers. (2020). *Diensten voor gezinszorg en aanvullende thuiszorg – Agentschap Zorg & Gezondheid*. Geraadpleegd op 18 juli, 2022 van https://provincies.incijfers.be/info/v3506_thuiszorg.pdf

Provincies.incijfers. (2020). *Niet-werkende werkzoekenden en werkzoekendengraden –VDAB (Arvastat)*. Geraadpleegd van https://provincies.incijfers.be/info/v1320_arvastat.pdf

Provincies.incijfers. (2020). *Ouderenzorgaanbod – Agentschap Zorg & Gezondheid*. Geraadpleegd op 25 juli 2022, van https://provincies.incijfers.be/info/v3505_ouderenzorgaanbod.pdf

Provincies.incijfers. (2020). *Statuut chronische aandoening - InterMutualistisch Agentschap*. Geraadpleegd van https://provincies.incijfers.be/info/v5001_chronisch_zieken.pdf

Provincies.incijfers. (2021). *Kansarmoede-index – Opgroeien regie (Kind en Gezin)*. Geraadpleegd van https://provincies.incijfers.be/info/v3132_kansarmoedeindex.pdf

Provincies.incijfers. (2022). *Rapport kerncijfers voor Eerstelijnszones*. Geraadpleegd op 7 juli 2022, van https://provincies.incijfers.be/databank/report/?id=rapport_elz&input_geo=gemeente_233279_1,gemeente_37015,gemeente_37002,gemeente_37007,gemeente_37011,gemeente_37018,gemeente_37012,gemeente_36008,gemeente_36007,gemeente_37010,gemeente_34025

Provincies.incijfers. (2022). *Rapport Ouderenzorg*. Geraadpleegd 19 juli 2022, van https://provincies.incijfers.be/databank/report/?id=rapport_ouderenzorg&input_geo=gemeente_233279_1,gemeente_37015,gemeente_37002,gemeente_37007,gemeente_37011,gemeente_37018,gemeente_37012,gemeente_36008,gemeente_36007,gemeente_37010,gemeente_34025

Provincies.incijfers. (2022). *Verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering - InterMutualistisch Agentschap*. Geraadpleegd van https://provincies.incijfers.be/info/v3108_verhoogde_tegemoetkoming_IMA.pdf

Provincies.Incijfers. (z.d.) [Databank]. Geraadpleegd van <https://provincies.incijfers.be/databank>

S. Drieskens, R. Charafeddine, L. Gisle. Gezondheidsenquête 2018: Voedingsstatus. Brussel, België: Sciensano; Rapportnummer: D/2019/14.440/53. Beschikbaar op: www.gezondheidsenquête.be

Vlaams Expertisecentrum Suïcidepreventie (VLESP). (2021). *Epidemiologisch rapport: De Vlaamse suïdecijfers in een nationale en internationale context*. Geraadpleegd op 2 augustus 2022, van <https://www.zelfmoord1813.be/files/Draft-epidemiologisch-rapport-2022.pdf>

Vlaams Instituut voor Kwaliteit van Zorg. (2022). Zorgkwaliteit. Geraadpleegd op 25 juli 2022, van <https://zorgkwaliteit.be/>